امریکایي چوڼۍ
او
استعماري نخښې

Ketabton.com

لیکنه او څېړنه :

محمد هارون خپل شعشعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکايي چوڼۍ

او

استعماري نخشې

د

محمد هارون خپل شعشعي

لیکنه او څېړنه

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

The Imperialistic Aims of US Military Bases In Afghanistan

By: M. H. Khpal

London, 2011

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ ټول حقوق خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: امريکايي چوڼۍ او استعماري نخښې

ليکنه او څېړنه: محمد هارون خپل

کمپوز: په خپله ليکوال

د ښېښتۍ طرحه او انلاين چاري: مختار احمد احسان –لراوبر کتابتون

www.Larawbar.com

LARAWBAR

این کتاب به لسان دری در سایت لراوبر دات کام قابل دریافت است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا کتابګوټی هغو زړورو، خپلواکو او سرلوړو هیوادوالو ته اهداء کوم، چې د هرډول پردو اشغالګرو په وړاندې د ګران افغانستان د خپلواکۍ، پت او ناموس دفاع کیې.

محمد هارون خپل شعشعي

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

په افغانستان کې د امریکايي چوڼیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه
امریکايي چوڼۍ او د افغانستان د تجزیې کرغېړنه نخشه
په افغانستان کې د امریکا د دایمي چوڼیو مخالفین او پلویان
د امریکايي چوڼیو ننني پلویان: د امریکايي یرغل پروني مخکښان او ستایونکي
امریکايي چوڼۍ او د سولې بې ځایه هیله
امریکايي چوڼۍ او په افغانستان کې د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه
د امریکايي چوڼیو نن او سبا
امریکايي چوڼۍ او د سیمې د اټومي ځواکو زیاتېدونکی خطر
زموږ په ملي تاریخ کې د خاورې او ناموس ساتنې ویاړلې دودونه
امریکايي چوڼۍ او په هیواد کې د سیاسي - اقتصادي ثبات مسأله
د امریکايي چوڼیو د اقتصادي ګټو افسانه
امریکايي چوڼۍ او نمایشي لویه جرګه
په افغانستان کې د جرګو تاریخي دود ته یوه کتنه
قانوني لویه جرګه، که عنعنه یي لویه جرګه، که یوه هم نه؟
له امریکايي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورنې لار
انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه و وایو؟
ماخذونه او سرچینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايي چوڼۍ او استعماري نخشې

امريکايي پوځ د ۲۰۰۱ عيسوي کال د اکتوبر پر اوومه، زموږ پر وياړلي هيواد (افغانستان) وسله وال يرغل وکړ. د دې يرغل پلمه ظاهراً د القاعدې او طالب واکمنۍ نسکورول وه، خو وينبو او دراکو افغانانو له همغې لومړۍ ورځې څخه د دې ظالمانه بريد تر شا د داسې تورو او کرغېړنو لوبو نخشې ليدلې، چې خداى مکړه يوه ورځ به زموږ د پلرو او نيکو دا تاريخي مېنه له لويو خطرو سره مخامخ کړي. دا پوښتنه چې آيا امريکايي استعمارګران او د هغو نور سياسي - پوځي متحدين به په افغانستان او شاوخوا سيمه کې د خپلو ناروا هدفو په عملي کولو بريالي کيږي که يا ، دمګړۍ څه روښانه جواب نه لري؛ ځکه تر اوسه لا ډېري لوبې صحنې ته نه دي راغلي ؛ مګر په دې ځلانده حقيقت د هر چا سد رسيږي، چې زموږ په سرلوړي او خپلواک هيواد کې د امريکا د دايمي چوڼيو يا لښکرکوټو جوړول، د دغه راز استعماري نخشو د تحقق په لار کې، تر ټولو لومړی او اساسي ګام دئ.

څو مياشتې مخکې مې په افغاني او بهرنيو مطبوعاتو کې، د امريکايي چوڼيو د خواشينوونکي خبر له اروېدو سره جوخت، په هغه لنډه مقاله کې خپله ژوره اندېښنه څرګنده کړه، چې د« پايگاه هاى نظامى امريكا: عامل تشنج و بى ثباتى» تر سرليک لاندې د «لر او بر»، « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» او ځينو نورو معتبرو افغاني وېبپاڼو له لارې خپره سوه.

او سنۍ ليکنه، له نسبتاً پراخو جزيياتو او مدارکو سره په څو برخوکې وړاندې کيږي. په پيل کې د امريکايي چوڼيو د جوړېدو پر اساسي علتو او عواملو رڼېږو؛ بيا د امريکايي لښکرکوټو تر منحوس سيوري لاندې د هغو نتيجو او عواقبو پر ځينو اړخو خبري کوو، چې زموږ تاريخي ټاټوبى به يوه ورځ د ډيورنډ د لعنتي کرښې په شان د تجزيې او حتا نابودۍ له خطر سره مخامخ کړي؛ په يوه بله برخه کې د امريکايي عسکرو د دايمي حضور د مخالفينو او پلويانو بېلابېلي ډلي درپېژنو ؛ او د امريکايي عسکري اډو د پلويانو پر مختلفو دلايلو او اندېښنو جلا جلا بحثونه کوو؛ ور پسې زموږ په لرغوني هيواد کې د جرګو تاريخي دود او دستور ته په لنډې اشارې سره، پر دې مهمه او اساسي مسأله غوَرکوو، چې ايا د حامدکرزي د تپل سوي حکومت په لاس جوړه سوې « لويه جرګه» په افغانستان کې د امريکايي عسکرو دايمي اډو ته « رسميت» او « مشروعيت» ورکولای سي که څنګه؟ دې پوښتني ته تر جواب ويلو وروسته، د پردو لښکرو د همېشني حضور پر ځای، د يوه معقول سوله ييز بديل په توګه د حل ملي او افغاني لار بيانوو؛ او په پای کې د ايتيمولوژۍ او ليکسيکالوژۍ په رڼا کې د ځينو لښکري يا عسکري ټکو(اډه، پوځي اډه، پايګاه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، چونی/ چوڼۍ، چهاونی/ چهاونۍ) په اړه لنډه شرحه کاږو. هېره دې نه يي (وي)، چې د هري لانجمني او جنجالي مسألې د روښانولو يا زباد ولو دپاره مو پر خپلو دلايلو سربېره، پراخ ماخذونه او سندونه هم وړاندي کړي دي، چې کولای سي د موضوعاتو په لا زياته څېړنه او سپړنه کې له حقيقت موندونکو لوستونکو سره هر اړخيزه مرسته وکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم د اساسي علت د شنني او سپړني د پاره بايد تر هر څه مخکي، د جيمي کارټر د جمهوري رياست په زمانه کي د سپيني ماڼۍ د امنيتي سلاکار او د پينټاګان او سي. آی .اي. د لوی لارښود - پروفيسر ډاکتر ز. برژينسکي هغه نظر ته مراجعه وکو، چي په خپل نامتو اثر (د سطرنج لو تخته)کي يې بيان کړی دئ. دی د خپل کتاب په دېرشم او يودېرشم مخ کي کاږي، چي د نړۍ په او سنييو شرايطو کي د يوريشا د سيمي کنټرول د امريکا د متحدو ايالاتو له خورا مهمو ستراتيژيکو لومړيتوبو څخه ګڼل کيږي. ډاکټر برژينسکي ټينګار کيي، چي په سيمه کي د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ تر ختمېدو وروسته، اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د پاره تر ټولو لوی او مهم کار دا دئ، چي په يوريشا کي د لوی مخالف ځواک د را ټوکېدو مخه ونيسي. چين، روسيه او ايران په دې ارزښتناکه سيمه کي د ري احتمالي مخالف ځواکونه بلل کيږي. د برژينسکي د څېړني له مخي په دې سيمه کي د نړۍ په سلو کي پينځه اويا وګړي ژوند کيي؛ او د ګرده نړۍ د انرژۍ او نورو طبيعي شتمنييو دري پر څلور برخي هم د دې سيمي ترخاورو لاندي پرتې دي.

د پروفيسر برژينسکي له ستراتيژيکي سپړني څخه په څرګنده دا نتيجه اخيستله کيږي، چي د يوريشا د پراخي او شتمني سيمي د ټولو امکاناتو او ظرفيتو په لاس کي نيول، د امريکايي لښکرو د رواني لس کلني جګړې او عسکري اډو له اصلي او اساسي مقصدو څخه شمېرل کيږي.

که څوک د استعمار تاريخ ته يوه ځغلنده کتنه وکي، له ورايه ګوري، چي د هر يرغلګر جنګ او هر استعماري تيري تر شا اصلاً اقتصادي ګټي پرتې دي. په حقيقت کي همدا اقتصادي ګټي دي، چي د لاس ته راوړلو يا ساتني د پاره يې تل د سيالو اړخو تر منځ رنګارنګ شخړي او جنګونه کيږي. زموږ خلګ بې ځايه نه وايي: جنګ پر غله دئ. دا خبره له ورايه روښانه ده، چي د ګټي خبره نه يي، هيڅ هيواد لښکرکښۍ، جګړې او بربادۍ ته لاس نه اچيي. ښکاره خبره ده، چي افغانستان د يوريشا د ټولي سيمي د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لېږدولو په چارو کي د خورا مهم ارتباطي رول په لرلو سره امريکايي ستراتيژيستانو ته ډېر لوی ارزښت لري؛ خود پروفيسر برژينسکي د غولوونکي استدلال پر خلاف، په افغانستان کي يوازي اقتصادي ګټو د امريکا د سياسي او لښکري ستراتيژيستانو سترګي نه دي وړي. دلته د پوځي حضور او دايمي چوڼيو تر پردې شاته پر پراخو اقتصادي ګټو سربېره، ډېر نور خطرناک سياسي او عسکري پلانونه هم پراته دي، چي د سي. آی. اي او پينټاګان مکار استاد يې په ډاګه يادونه نه کيي (کوي).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يوريشا د جغرافيايي - سياسي، جغرافيايي - اقتصادي او جغرافيايي - ستراتېژيکي سيمي د واکمنۍ تر لاسه کول د انرژۍ د پراخو زېرمو، بې ساروطبيعي شتمنييو او لويو انساني ظرفيتو تر څنګ، متحدو ايالاتو او د هغو نورو سياسي - عسکري متحدينو ته د دغو نخشو او هدفو د تحقق واک ورکيي:

- د بېلابېلو ستونزو او کړکېچونو په را منځ ته کولو سره د نړۍ د راتلونکي سترځواک (چين) د اريانوونکو اقتصادي او نظامي پرمختګو مخنيوى؛ څکه پوهېږو، چي د ۲۰۱۰ ع کال په وروستيبيو درو مياشتو کي د متحدو ايالاتو اقتصادي وده په سلو کي ګرسره درې اعشاريه يو(۳،۱) ته کل سوې وه؛ په داسي حال کي چي د چين اقتصاد له اوږدو کلو راهيسي، په منځني ډول، په سلو کي لس (۱۰) وده لرل. د امريکا سياسي، عسکري او اقتصادي طراحان دا وضعه تر ډېره نسي زغملاى.

- په سيمه کي د روسي فدراسيون د بيا واکمنۍ او نفوذ لار ترل.

- د سيمي ملي، اسلامي او ازداى بخښوونکو غورځنګو ته د نابودې تر پولي د کړاوونو او پېچومو جوړول.

- پر سياسي لاسوهنو او اقتصادي بنديزو سربېره، داتومي وسلو په ترلاسه کولو کي د ايران اخوندي رژيم ته بېلابېل خنډونه پيدا کول.

- د پاکستان بې ثباته سياسي او امنيتي حالاتو ته په پام سره له يوې خوا د خپلو وفادارو ملګرو او متحدينو په لاس کي د هغه هيواد د اټومي وسلو خوندي ساتل؛ او له بلي خوا د دغه هيواد په سياسي، عسکري او اقتصادي نظام کي دچين د زياتېدونکي نفوذ مخنيوى.

- د پخواني شوروي اتحاد د مرکزي آسيا په نوو خپلواکو هيوادو کي د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، آزادو مطبوعاتو اوتخنيکي - اقتصادي پرمختګو تر پردې لاندي سياسي اقتدار ته د خپلو مزدورو سياسي ګوندو او سازمانو رسول.

- د افغانستان د شمالي سيمو د بشپړ يا نيمه خپلواک کولو له لاري، په سيمه کي د استعماري لومو خپرول.

- په سيمه کي د خپلي فرهنګي او مذهبي اغېزې پراخول او پياوړي کول...

دا ټول سياسي، اقتصادي او ستراتيژيک هدفونه په ګډه، زموږ په پراخه او غني سيمه کي د متحدو ايالاتو د هر اړخيز برلاسي په مقصد لوى او حياتي ارزښت لري. له همدې کبله دا خبره ناڅاپي نه ده، چي د سيمي هر هيواد د دغه راز خطرو په ليدو سره د امريکايي پوځو له موقتي او دايمي حضور سره کلک مخالفت لري. په سيمه کي د امريکايانو دې استعمارګر ضربتي ځواک ته د هر ممکن زيان رسولو په خاطر له تېرو لسو کالو راهيسي زموږ په وران او ويرژلي هيواد کي د افغان وژني بې رحمانه جګړه روانه ده. د پردو دولتو دا ناروا او ظالمانه جګړه يا پروکسي وار (proxy war) په بېله شکه تر هغه مهاله ادامه لري، چي ايتلافي پوځونه په خپل موقتي يا دايمي حضور سره د سيمي د هيوادو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټوته ګواښ پېښيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني امريکا مشربه افغان ليکوال او شننونکي، چي بې ګومانه له امريکايي استعمارګرانو سره په يوه کاشين کي ډوډۍ خوري ، د دې خبرې له حقانيت څخه سترګي نه پټيي، چي امريکايي پوځونه په افغانستان او مرکزي آسيا کي اصلاً د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لوټولو دپاره زموږ په هيواد کي د خپلو استعماري چوڼيو زيندی کوونکی جال خپريي؛ مګر سره له هغه هم په بې شرمۍ سره استدلال کيي، چي د نورو اولسو د ملي شتمنيو چور او چپاو افغانانو ته هيڅ تاوان نه لري. د دوی د ادعا له مخي کېدای سي، په دغه راز لوټمارکي پر افغانانو هم څه وڅڅيږي. د دې خبرې مانا دا ده، چي افغانان بايد د جوال په نيولو سره د امريکايانو د غلا او غارت په کار کي، له هغو سره مرسته وکړي.

شرموونکې خو لا دا ده، چي دا راز خاينانه بيانونه، د هغو کسانو تر خولې هم راوزي، چي پرون يې د روسانو په نوکرۍ کي د امريکايي امپرياليزم د مرګ او نابودۍ شعارونه ورکول. ايا دا د انسانيت، شرافت او افغانيت خبره ده، چي څوک د نورو ملتو د ملي شتمنيو په چور او غارت کي کومک او همکاري، خپله ملي ګټه وبولي؟ که د استعمارګرانو په دغه راز چور او چپاوکي برخي اخيستني ته دخپلو ملي ګټو نوم ورکوو، بيا نو د پنجابي جنرالانو او ايراني اخوندانو سياستونه ولي په خپلو کورنيو چاروکي، د هغو د ناروا او ظالمانه لاسوهنو په توګه يادوو؟ !

لکه څنګه چي د پاکستاني او ايراني حکمرانانو مداخلو ته د کرکي او نفرت په سترګه ګورو، همداسي بايد د نورو ملتو په کورنيو چاروکي لاسوهنو ته هم د ناروا او انساني ضد عمل په سترګه وګورو. په دې خبره کي هيڅ ستونزه او پېچلتيا نسته. هغه څه چي ځان ته نه خوښوو، بايد نورو ته يې هم خوښ نه کو. که امريکايان د خپل وحشيانه ښکار يوه برخه موږ ته هم د محصول، تاجايي يا اقتصادي کومک په نامه را کيي، دا خو څه حلاله او مشروع ګټه نه ده.

مالوميږي چي دا بېچاره ليکوال، څېړونکي او شننونکي د افغانستان د ملي ګټو په پېژندنه کي جدي مشکلات لري. هغه ګټي هيڅکله ملي ګټي او مصلحتونه نسي ګڼل کېدای، چي د نړۍ د نورو ملتو د ملي ثروتو د لوټولو له لاري تر لاسه کيږي. د خپلو په اصطلاح ملي ګټو دپاره د نورو ملتو مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي استقلال، ملي واکمنۍ او ملي شتمنيو ته زيان اړول، په څرګنده فاشيستي او استعماري سياست دئ. دا بشري ضد سياست نه يوازي له افغاني او اسلامي دودو سره هيڅ ډول سمون نه لري؛ بلکي طرحه کول يې لا د روښانفکرۍ او انسان دوستۍ د اصولو له مخي، لويه بې ننګي او نامردي بلل کيږي. زه نه پوهيږم ځيني کسان څنګه له يوې خوا د روښانفکرۍ، ملي ويښتوب او بشري سوکالۍ باتې ولي؛خو له بلي خوا د نورو اولسو د ملي زېرمو په چور او تاراج کي، له امريکايي غاصبانو سره جوال نيول، ځانو ته شرم او پېغور نه ګڼي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې موږ ته د ګاونډيو او نورو سيمه ييزو قدرتو تر اندېښنو خپلې ملي ګټې او ملي مصلحتونه ډېر ارزښت لري. له همدې سَوَبه (سببه) بايد زموږ ملي سياستونه تل د دې هيواد له ملي ګټو او ملي مصلحتو سره نه شليدونکې اړيکې ولري. په بله وينا ، موږ به د خپلو ملي ګټو د ډاډمني ساتنې د پاره له هرې انساني او مشروع لارې کار اخلو. که څه هم ناپېيلتوب يا په سياسي- عسکري تړونو کې برخه نه اخيستنه د يوه کُلي او عمومي اصل په توګه د افغانستان د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ساتنې تر ټولو ښه او ډاډمنه لار ده؛ خو سره له هغه هم په ځينو اضطراري او استثنايي حالاتو کې کېدای سي د هيواد د ملي ګټو د ښه تضمين د پاره د ځينو سياسي او پوځي سازمانو غړيتوب هم له پامه و نه غورځول سي. په پېيلتوب (انسلاک) او ناپېيلتوب (عدم انسلاک) دواړو حالاتو کې بايد د افغانستان لوړې ملي ګټې او ټولو افغانانو خوښې، لومړنی ځای ولري. تاريخ شاهد دئ، چې حکومتونه زياتره د خپلو ګروهې، ګوندي او سياسي ګټو د دوام او تضمين په خاطر په سياسي - پوځي تړونو کې د خپلو ملتود ښکېلولو هڅې کيي. له دې جهته بايد په دغه راز سترو او ارزښتناکو ملي مسألو کې د خلګو له نظر پوښتني يا د هغو د واقعاً رينښتينو استازو له هوکړې پرته، هيڅ پرېکړه ونسي.

يو پلا بيا بايد په ټينګار سره و وايو ، چې زموږ ملي ګټې او مصلحتونه هيڅکله د ګاونډيانو په ګواښلو او لمسولو کې نه تأمينيږي. که غواړو ، چې خوک زموږ په کورنيو چارو کې لاسوهنونه ونه کړي، تر هر څه مخکې بايد د هغو په کورنيو چارو کې له لاسوهني او لمسوني لاس واخلو. البته، افغان دولتو يا افغان ملت هيڅکله په خپله خوښه يا خپله اراده د چا په کورنيو چارو کې لاسوهنه نه ده کړې؛ خو د پردو لښکرو په دايمي حضور کې هيڅوک د داسي لاسوهنو ، ګواښو او لمسوونو مخه نسي نيولائ. موږ افغانان بايد دا واقعيت د سر پر سترګو ومنو ، چې نه د سره پوځ په واکمنۍ، نه د امريکايانو په مشرۍ د نړۍ د ستر ايتلافي ځواک په فرعوني واکدارۍ او نه د دې دوو يرغلګرو پوځو د واکمنۍ تر منځ کلونو کې د دې خاوري واک او اختيار د افغانانو په لاس کې ؤ. له تېرو دو دېرشو کالو راهيسي ډېره زموږ، خو واک يې د نورو په لاس کې دئ.

بيرته را ګرځو د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببوته. زموږ وينئ او بيدار هيوادوال خبر دي، چې د امريکا متحده ايالات او سياسي - نظامي متحدين يې په تېرو څه کم لسو کالو کې د خپلو اوږد مهاله سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو هدفو د تحقق د پاره له يونيم لک رسمي او لسګونو زره غير رسمي پوځ (په ملکي کالو کي استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي کارکوونکو) څخه کار اخلي. د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امريکايي يرغل له پيل څخه د دې مقالې تر ليکلو پورې د ايتلافي دولتو دوه زره څلور سوه نه څلوېښت(۲،۴۴۹) پوځيان وژل سوي دي، چې له هغو څخه يو زر و پينځه سوه يو اويا(۱،۵۷۱)کسه امريکايان دي. د تېپي سوو پوځيانو شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې هم څو واره زيات دئ. ببله شکه، دا د رواني ظالمانه جګړې ګرده انساني تلفات نه دي. ټولو ته مالومه ده، چې د جګړې د انساني تلفاتو ګڼه د هرې ورځې په تېرېدو سره مخ پر ډېرېدو روانه ده. د بېلابېلو ايتلافي قواوو د وژل سوو کسانو د شمېر او نورو ځانګړتياوو دپاره دا لينک وګورئ:

http://icasualties.org/oef/

په خواشينۍ سره زموږ زرګونو بې ګونا وژل سوو، معيوبو او معلولو افغانانو خو نه دقيق شمېر چاته مالوم دئ؛ او نه هم ځوک د يوې خاشې په اندازه، چورت په خرابيي...

د دغه ناروا تېري پر زياتېدونکو انساني تلفاتو سربېره، ټولو ايتلافي هيوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان ته، خورا درانه او ملا ماتونکي مالي زيانونه هم رسېدلي دي. د يوه رپوټ له مخې، يوازې متحدو ايالاتو ته تر اوسه څه کم څلورسوه ميليارډه (۴۰۰ ، ۰۰۰ ، ۰۰۰،۰۰۰) ډالره تاوان رسېدلئ دئ. د امريکا د جنګي لګښتو د دقيقو شمېرو دپاره دا ويبپاڼې وګورئ:

http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf

په بلومبرګ خبرو کې د پياوړي خبريال - ډېويډ ج. لينچ د شمېرو له مخې، امريکا په تېرو څه کم لسو کالو کې له القاعدې او بن لادن سره په څو اړخيزو جګړو کې ټوله دوه ټريليونه يا دوه زره ميليارډ (۲،۰۰۰،۰۰۰ ، ۰۰۰ ، ۰۰۰) ډالره لګولي دي، چې دا پيسې د دغه هيواد د نه اعشاريه اته شپېته (۹،۶۸) ټريليونه دولتي پور، په سلو کې شلمه برخه ده. د نورو مالوماتو دپاره د بلومبرګ ډاټ کام په لاندې لينک کې د ډ. ج. لينچ د علمي مقالې بشپړ تفصيل ولولئ:

http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html

پخوا د امريکايي پوځ د يوې مياشتې خرڅ درې اعشاريه شپږ (۳،۶) ميليارډ ډالره او د يوه امريکايي عسکر کلنۍ لګښت يو ميليون ډالره ګڼل کېده؛ خو په يو. ايس. ټو ډې (US TODAY) کې د ريچرډ وولف د رپوټ له مخې، په ۲۰۱۱ ع کال کې د امريکا عسکري خرڅونه يو سل و اوولس (۱۱۷) ميليارډ ډالره اټکل سوي دي، چې د مياشتې نيژدې لس (۱۰) ميليارډ ډالره ښيي. نور تفصيل د دوی په ويبپاڼه کې کتلای سئ:

http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm

(c) ketabton.com: The Digital Library

په عراق او افغانستان کې هره ورځ زیاتېدونکو پوځي خرځونو دایتلافي هیوادو ، په تېره بیا امریکا او انګلستان اقتصاد له داسي لوی او بې ساري بحران سره مخامخ کړی دئ، چي اوس د خپلو بودجو د کسر (کمښت) پوره کولو دپاره، لکونه دولتي مأمورین او کارکوونکي په بې رحمۍ سره له دولتي کارو شړي؛ د ښوونځیيو ، روغتونو ، کتابتونو او نورو عام المنفعه مؤسسو دروازې تړي؛ دپوهنتونو د محصلانو فیسونه لوړیږي (په انګلستان کي یې له پراخو او خونړیيو احتجاجو سره سره، د بېوزلو محصلینو کلني فیسونه ترنهو زرو پونډو یاني تقریباً درې چنده پوري لوړ کړه) ؛ د خلګو انساني او مدني حقوق محدودیږي ؛ او په لسګونو داسي ناوړه او استبدادي سیاستونه پرمخ بیايي، چي تر ټولو لوی او اساسي علت یې همدا تیري کوونکي جنګونه دي. دا لوی اقتصادي بحران په ډاګه ښیي، چي لوېدیځه نړۍ، په تېره بیا د امریکا متحده ایالات د ډبوالیتوب خوا ته رهي دي.

د دې ستر اقتصادي کړکیچ ناوړه اغېزې نه یوازې د جنګ ځپلو هیوادو د بېوزلو اولسو ، بلکي د پانګه والو هیوادو په ګډون د نړۍ د نورو ملتو او خلګو په ژوندانه کي هم په اسانۍ سره لیدلای سو. په بله وینا ، د نړۍ ګرده بېوزلي اولسونه په دې دردونکي او ویرجن مُقدرکي یو د بل ملګري دي.

لکه څنګه چي ګورو ، د نړۍ جګړه ماري او لوټماري کړۍ د یرغلګرو جګړو او نورو انساني ضد سیاستو په پیل کولو سره، د اولسو په اقتصادي زېرمو او ظرفیتو لیونۍ لوبي کیي؛ خو د هغو ملاماتوونکي او ربړوونکي پېټي د ډول ډول مالیو او محصولو په بڼه، د بېلابېلو هیوادو د مظلومو او بېوزلو خلګو پر اوږو باريږي.

خیر، د افغانستان او عراق د تیري کوونکو جګړو انساني تلفاتو او د نړۍ ژور اقتصادي بحران، چي لوی سَوَب او عامل یې بیا هم د همدغو جنګو اسمان ته ختونکي اقتصادي لګښتونه دي، په پانګه واله نړۍ کي ډېره ناوړه حالت منځ ته را وړئ دئ. له همدې امله، په ټولو ایتلافي هیوادو ، په تېره بیا متحدو ایالاتو او انګلستان کي د جنګ غوښتونکو سیاستو او د هغو د ناوړو نتیجو پر خلاف د عامو خلګو مخالفتونه، ورځ په ورځ پراخیږي.

د استعماري جګړو پر انساني تلفاتو او لوی اقتصادي بحران سربېره، په ټولو ایتلافي دولتو، په تېره بیا امریکا او انګلستان کي د هري ورځي په تېرېدو له جنګ او وژنو سره د عامو خلګو مخالفتونه مخ پر ډېرېدو دي. په امریکا او انګلستان کي واکمنه طبقه د عامو خلګو دې زیاتېدونکو مخالفتو ته لاس تر زني نسي کښېنستلای. د امریکا د جمهوري ریاست راتلونکي انتخابات تر سترګو نیهام دي. له دې کبله د اوباما اداره تر هر بل هیواد د خلګو د نظر اړولو دپاره په خپلي پوځي او سیاسي ستراتیژۍ کي تغییر او بدلون ته اړتیا لري. د بن لادن د وژني ارپانوونکي ډرامه هم د همدې ستراتیژۍ یوه مهمه برخه ګڼل کېدای سي. د پاکستان د ایبټ آباد د عسکري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښارګوټي په يوه لويه او مزبوته درې پوړيزه ودانۍ کې د بن لادن د استوګنې ادعا ، له ورايه دا ښيي، چې هغه د امريکايانو او پاکستاني جنرالانو په سلا مشوره همدې ورځو ته ساتل سوی ؤ.

د بن لادن د وژلو خبر به موقتاً ځولي لوېديځي نړۍ، په تېره بيا امريکا په عامه افکاروکې د اوباما د ادارې د جنګي، سياسي او اقتصادي ناکاميو پر مخ پرده وغوړيي؛ او هغه ته به د جمهوري رياست په راتلونکو انتخاباتوکې د يوه بل برې امکانات برابر کړي؛ ځکه اوباما او له ده سره ملګري پوځي - استخباراتي کړۍ به په وياړ او غرور سره ادعا وکړي، چي تر زياتو کوښښو وروسته بالاخره د امريکايانو د هغه لوی او پياوړي دوښمن په وژلو بريالي سوه، چي د بيل کلينټن او جورج ډبليو بوش حکومتونه يې په نيولو يا وژلو کې پاته راغلي وه. د بن لادن د وژني خبر به دغه راز په تېر لس کلن استعماري جنګ کې، د امريکايي پوځيانو ډول ډول قربانۍ او ملاماتوونکي جنګي لګښتونه هم پر ځای وښيي. دا خبره هم بې ځايه نه ده، چي د بن لادن د وژني خبر به په افغانستان او عراق کې د امريکايي لښکرو د بايللي او کمزوري روحيې له څه نا څه ژوندۍ کولو سره هم مرسته وکي.

تر ټولو مهم دا چي د بن لادن وژنه به په پای کې د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستانو ته د دې فرصت ورکړي، چي د اوږو پزه کښېږدي؛ او د خپلو بې سر و پايه پوځو ډېره برخه لومړی خپلو اصلي چوڼيو او بيا له هغه ځايه د حملې او غوښې د پاره کومې بلې خوا ته سوق کړي.

اوباما او په امريکا کې د هغه پوځي، سياسي او اقتصادي متحدين د هغه هيواد د عامه افکارو د قانع کولو له لاري د جمهوري رياست په راتلونکو انتخاباتو کې د برې د پاره دغه راز بدلونو او برياوو ته ټينګ ضرورت لري؛ اما دا خبره بايد هېره نه کو ، چي د بن لادن د وژني خبر به هيڅکله په افغانستان او شاوخوا سيمه کې، د ترورېزم تر پلمې لاندي، د امريکا او نورو متحدينو استعماري جګړه ختمه نه کړي؛ ځکه زموږ سترګه ور او ژوراندښه لوستونکي په دې خبره ښه پوهيږي، چي په دې استعماري جګړه کې مقصود بل څه، بن لادن صرف بهانه ده.

همدې مهمو دلايلو او عواملو ته په پام سره امريکايي ستراتيژيستان غواړي د افغانستان په حساسو ستراتيژيکو سيمو کې د دېرشو - څلوېښتو زرو پوځيانو په ځای پر ځای کولو سره، همېشنۍ چوڼۍ جوړې کړي. البته، د امريکا سياسي او پوځي مشران په اسانۍ سره کولای سي د اړتيا پر مهال دا شمېر، په چټکۍ سره، نور هم زيات کړي. په داسي حال کي، چي ګرده نړۍ د امريکا په پوځي اډو لړلې ده، د پوځي وسايلو يا عسکرو لېږد را لېږد امريکايي پوځي واکمنانو ته هيڅ ګران کار نه دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې به د دې دايمي چوڼيو په جوړولو سره له يوې خوا د اوسني حالت په پرتله د اشغالګرو لښکرو ځاني تلفات او مالي خرڅونه لږ سي؛ او له بلې خوا به په پوره ډاډ او تياري سره زموږ پر هيواد سربېره په ټوله سيمه کې د هغو اوږد مهاله استعماري پلانو د تحقق د پاره خپلو پرله پسې تلاښو ته دوام ورکړي، چې مخکې مو لنډه يادونه وکړه. زموږ په هيواد کې د امريکايي چوڼيو سته والی او دوام په واقعيت کې په يوه غښتي دوه ګُښانه ويشتل دي. يوې خوا ته د خپلې مزدورې ادارې بقاء او بلې خوا ته په سيمه کې د لويو استعماري نخشو پر مخ بيول ؛ ځکه پر عراق او لېبيا د امريکايي لښکرو يرغل په ډاګه وښوول، چې امريکايان له القاعدې او طالبانو سره د حساب کتاب د پاره نه، بلکې د خپلو اوږدمهاله ستراتيژيکو موخو د تحقق د پاره دغو هيوادو ته تللي دي. د عراق پخواني ديکتاتور، صدام حسين، او د لېبيا اوسنی ديکتاتور، معمر القذافي، چې دا دئ له څو مياشتو راهيسې په مړاني د خپل حکومت دفاع کيي، دواړه د القاعدې او نورو سخت دريځه اسلامي سازمانو سرسخت مخالفين وه؛ خو سره له هغه هم د امريکا او متحدينو له استعماري يرغله خوندي پاته نه سوه.

د همدې استدلال له مخې القاعده، طالبان، تروريزم، مخدره مواد، د ډله ييزې وژنې وسلې او داسې نورې خبرې، ګرده هغه پلمې او افسانې دي، چې د استعماري جنګو د پيل کولو او غزولو د پاره په لوېديځو هيوادو کې د ملاتړ موندلو، د استبدادي قوانينو د تصويبولو، د بشري حقوقو او آزاديو د لا محدودولو او کاملاً پوليسي فضا د را منځ ته کولو په مقصد کاريږي. حقيقت دا دئ، چې امريکايي امپرياليزم د خپلو اوروپايي او سيمه ييزو انډيوالانو په ملګرتيا د دې ټولو وحشتناکو جريانو او پديدو په را منځ ته کولو کې پخوا هم مستقيم لاس درلود؛ او تر اوسه يې هم لري. پر افغانستان پوځي يرغل، د زرګونو پوځيانو او ميليارډو ډالرو ضايع کول؛ او په پای کې د همېشنيو پوځي اډو جوړول هم ټول په سيمه کې د امريکا د لويو استعماري لوبو د برياليي کولو يوازنۍ او اساسي شرط دئ.

امريکايي چوڼۍ او د افغانستان د تجزيې کرغېړنه نخشه

زموږ ويښ او دراک هيوادوال ټول پوهيږي، چې د امريکايي لښکرکوټو تر شا خورا کرغېړنې او خطرناکې نخشې د عملي کېدو په حال کې دي. ښه به دايي، چې د دې تورو نخشو جزييات او نتيجې زموږ د تاريخي هيواد (ګران افغانستان) د تجزيې دامريکايي نوښتګر - په هند کې د امريکا د پخواني سفير، د عراق د پاره د امريکا د متحدو ايالاتو د امنيت شورا د مرستيال او د هند، پاکستان او افغانستان په چارو کې د متحدو ايالاتو د بهرني سياست د اوسني لوی او باوري سلاکار- رابرټ ډيبين بلکويل په دوهمه شيطاني نخشه (Plan B) کې وګورو؛ مګر د بلکويل د دوهمې نخشې د جزيياتو او نتيجو په اړه تر بحث دمخه بده نه ده، چې د هغه د لومړۍ نخشې (Plan A) په باره کې هم، څو ټکي بيان کو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکويل د سپيني ماڼۍ، پينټاګان او سي. آی. اې. واکمنانو ته مشوره ورکيې، چې په افغانستان کې د امريکا اوله نخشه (Plan A) ياني د هوايي بمبارييو، مځکنيو بريدو، شبانه تلاشييو، بنـدي کولو، ځـورونو، ګواښونو، د کلو او کورو نړولو او ډول ډول نورو جزاوو له لارې د افغـانستان اشغال هيڅ نتيجه نه ده ورکـړې. بالعکس، د امريکايي پوځيانو زياتېدونکو تلفاتو، د جګړې ملا ماتوونکو اقتصادي تاوانو او په امريکا او بهرنۍ نړۍ کې رازراز مخالفتو د امريکايانو روانه جګړه د ناکامۍ له جدي خطر سره مخامخ کړې ده. لــه دې امله، بلکويل له امريکايي مقاماتو څخه غوښتنه کيې، چې د جګړې د ګټلو دپاره پر دوهمه نخشه (Plan B) غورَ وکړي.

د رابرټ بلکويل د دوهمې نخشې مقصد دا دئ، چې امريکايان بايد په افغانستان کې د خپلو پوځي ناکاميو، انساني تلفاتو او اقتصادي زيانو د تلافي او په سيمه کې د خپلو اوږد مهاله ګټو د تحقق دپاره د افغانستان د پخواني شمالي اتحاد د مشرانو په مرسته، د تاريخي افغانستان وتجزيې ته لار هواره کړي. تر رابرټ بلکويل دمخه د بالکان د تجزيې « قهرمان» او د افغانستان او پاکستان دپاره د جمهور رييس اوباما خاص استازي - ريچرډ هولبروک هم په دې لار کې ځيني لمسوونکي ګامونه اخيستي وه؛ خو له نېکه مرغه چې په خپلې مړيني سره يې دا منحوس او ناولي خوبونه له ځان سره ګور ته يوووړه. د ريچرډ هولبروک تر نابېره مړيني وروسته اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د سنا د بهرنييو اړيکو د جرګه ګۍ مشر او د افغانستان او پاکستان په چارو کې د اوباما د اداري ډېر لوړ او ځواکمن استازی - سناتور جان کېري هم په دې لار کې پرله پسې هڅې کيې. مزار شريف ته د هغه مستقيم سفرونه او له قومندان عطاء او نورو جنګي ډلو ټپلو سره د هغه پټې او ښکاره کتني او باندارونه، ګرده د همدې استعماري نخشې د تحقق دپاره د يوه پاخه او پياوړي تاداو داېښوولو په مقصد کيږي.

البته، د عسکري اډو ستـه والی، د دې شوم او لعنتي هدف د تر لاسه کولو لومړنی او اساسي شرط دئ. دا چې امريکايي چوڼۍ او د امريکايانو بېلتون غوښتونکي مزدوران به د دې توري او ظالمانه نخشې په عملي کولو کې څنګه ونډه اخلي، هر خپلواک او هيوادپال افغان ته د ډېر دقت او تعمق وړ خبره ده. په لاندي کرښو کې د دې خاينانه پلان پر ځينو برخو رڼا اچوو.

په دې حقيقت هر افغان ښه پوهيږي، چې امريکايانو له تېرو لسو کالو راهيسې د افغانستان په ګوټ ګوټ کې لويې او کوچنۍ چوڼۍ جوړې کړي دي. د رابرټ بلکويل د دوهمې نخشې پر بنسټ ماته دا انتباه پيدا کيږي، چې د هيواد په سوهيلي او ختيځو سيمو کې ځای پر ځای سوي چوڼۍ به د مځکنۍ توطيې له مخي سوکه سوکه طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته ور پرېښوول سي؛ او په دې توګه به طالبان او نوري وسله والي ډلي، د خپل عسکري زور او ځواک په تناسُب، د هيواد د جنوبي او شرقي سيمو بشپړه واکمني په لاس کې واخلي. امريکايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځونه به له مخکني پلان او نخشې سره سم د هیواد مرکزي او شمالي سیمو ته پر شا سي؛ او هوري به خپل پخواني جوړ کړي لښکرکوټونه لا پسې پیاوړي کړي.

په پخواني شمالي اتحاد کې د ببلابېلو ښپلتون غوښتونکو خاینو ډلو مشرانو او استازو خو د ۲۰۱۰ع کال په اګسټ کې لا د امریکا د استازو د جرګې له څلورو غړو (درو جمهوري غوښتونکو او یوه ډیموکراټ) سره د برلین په مرموزه غونډه کې د داسي ښپلتون غوښتونکو پلانو پر مقدماتو خبري کړي دي. پر دغو وطن پلورونکو سربېره، د هیواد په شمال کې نوري ستمي ډلي ټپلي (افغانستانیان، خراسانیان او نور) هم له خدایه داسي باد او باران غواړي.

د بلکوېل د دې شیطاني طرحي له مخي به امریکا او نورو استعماري قوتونه په پیل کې د پراخو پوځي، تخنیکي او اقتصادي کومکو په برابرولو سره، په شمال کې د تجزیه غوښتونکو خاینانو ګوډاګی حکومت، په ضمني ډول، په رسمیت و پېژني. د وخت په تېرېدو سره به دا ډیفکټو (de facto) ښپلتون ورو ورو
ډیژوري (de jure) بڼه واخلي؛ او په دې توګه به زموږ د خپلواکې مینو پلرو او نیکو تاریخي میراث د ۱۸۹۳ع کال په څېر یو پلا بیا پر دوو یا څو برخو و ویشل سي.

د شمال له مزدور حکومت څخه به تل تر تله په مرکزي آسیا، چین، کسپین سیمه، شمالي ایران او نورو شاوخوا هیوادوکي د امریکايي استعمارګرانو د پخي سیاسي او عسکري اډې په توګه کار اخیستل کیږي. کرار کرار به امریکايي استعمارګران د اژدهاوو په شان پر ټوله سیمه خپل کرغېړن سیوری واچیي؛ او د هري ورځي په تېرېدو سره به د شاوخوا سیمي ټول هیوادونه د بلاوو په یوه خطرناکه څاله واوړي. باید دا خبره هم هېره نه کو، چي که یو وار د دې ستر استعماري ښامار منګولي زموږ په خاوره او سیمه کي ښخي سوې، بیا يې نست کول یا پر شا تګ ته اړ ایستل بې خدایي معجزې په بله لار ممکن نه برېښي؛ ځکه نو بې ځایه نده، چي نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د غربیانو دې استعماري رول ته د اشارې په ترڅ کې د ختیځ ځینو ښېدو اولسو ته داسي خبرداری ورکیي:

غــربیان را شیـــوه های ســاحری است
تکیه جز بر خویشتن کردن کافری است
(لاهوری، کلیات: آنسوی افلاک ۱۸۰).

البته، دامریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستان به د خپلو وفادارو پاکستاني متحدینو په مرسته د طالبانو او نورو وسله والو ډلو تر واک لاندې سیمو کي هم د خپل سیاسي نفوذ د پراخولو دپاره له هیڅ راز کوښښو ډډه ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي. پاکستاني جنرالان به د افغانستان په پښتني سيمو کې د امريکايي اجندا د عملي کولو دپاره د خپل صادقانه چوپړ په بدل کې دا فرصت تر لاسه کړي، چې زموږ په تاريخي او سرلوړي هيواد کې هم د اسلام او اسلاميت تر نامه لاندې د پاکستاني کشمير د سردار عبدالقيوم خان او سردار سکندر حيات خان په څېر مزدورانو په ګومارلو سره، ګران افغانستان عملاً په دوهم پاکستاني کشمير واړوي، چې ټولې پوځي، سياسي او اقتصادي چارې به يې د اسلام آباد له خوا اداره کيږي. په دې ترتيب به نه يوازې د افغانستان شمالي برخې، بلکې په جنوب او ختيځ کې ټولې پښتني سيمې هم د پاکستاني او امريکايي استعمار په خطرناکه لومه کې ښکېلې پاته سي.

زموږ ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) نن د امريکايانو د پوځي اډو تر کرغېړن سيوري لاندې د تجزيې له خطر سره مخامخ دئ. موږ بايد دې ستري لوبې ته د ټوکو او مسخرو په سترګه و نه ګورو. د دې سپېڅلي وطن خاوره، اوبه او هوا پر موږ ټولو افغانانو حق لري، چې د استعمار د دې خاينانه نخشې د شنډولو دپاره ګرده په يوه وجود او يوه آواز د مبارزې په ليکو کې ودرېږو. خدای دې دا اندېښنې هيڅکله نه ريشتيا کيږي؛ خو د پرنګي استعمار ظالمانه تجربو ته په کتني سره بايد د ننيو امريکايي چوڼيو استعماري رول ته هم په بې غَورۍ و نه ګورو. د رابرټ ډ. بلکويل د شوم پلان جزييات، په دې ويبپاڼو کې وګورئ:

http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848

په برلين کې د امريکا د استازو د جرګې له غړو سره د پخواني شمالي اتحاد د ځينو بېلتون غوښتونکو ډلو ټپلو د پټې کتنې د تفصيل دپاره د افغان نوميالي ليکوال او سياسي شننونکي - ډاکټر مير عبدالرحيم عزيز علمي مقاله په دغه لينک کې، تر نظر تېره کړئ:

http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf

په افغانستان کې د امريکا د دايمي چوڼيو مخالفين او پلويان

د امريکايي اډو د جوړېدو ځيني پلويان په درواغو او بې انصافۍ سره ادعا کيي، چې زياتره افغانان د امريکايي چوڼيو له جوړېدو او تداوم سره هيڅ ستونزه او مخالفت نه لري. له طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو پرته دا يوازې د دوی په اصطلاح پخواني کمونيستان (خلقيان او پرچميان) دي، چې په هيواد کې د امريکايانو له پوځي حضور سره مخالفت کيي. راسئ په لاندې کرښو کې د دې ښاغلو پر دې پوچه او بې اساسه ادعا يو څه غور او تأمل وکو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د يرغلګرو پوځو له واکمنۍ او حضور سره مخالفت ريښتيا هم د دوی په اصطلاح يوازې د کمونيستانو خوی او خصلت وي، نو په دې حساب خو زموږ پلرونه او نيکونه د کمونيستي ايډيالوژۍ د بنسټ ايښوونکو (مارکس، انګلز، لنين او ځينو نورو) تر زوکېدو پېړۍ پېړۍ مخکې لا کمونيستان وه؛ ځکه د دې خاوري تاريخ له ورايه ښيي، چې زموږ پلرونو او نيکونو تل سرونه ښندلي؛ وينې يې توی کړي؛ سختۍ او کړوانه يې ګاللي، خو هيڅکله يې په خپله مقدسه او سرلوړې مېنه کې، پردو مهاجمانو او غاصبانو ته د پښې ايښوولو ځای نه دی ورکړئ. له هخامنشي کوروش او مقدوني سکندر څخه نيولې بيا تر چنګېزي او ګورګاني مغولو، پرنګيانو، روسانو او ننيو ايتلافي فرعونانو پوري يې هر يرغلګر ځواک ته د سر په کاسه کې اوبه ورکړې دي؛ او په دې توګه يې ګرده نړۍ ته دا زباد کړې ده، چې افغانستان د تاړاکګرو فاتحانو او يرغلګرو پوځو نېستځای او هديره ده.

زما په نظر، د نړۍ په اوسنيو سياستو کې د کيڼ، ښی يا منځ اصطلاحاتو نور خپل پخوانی ارزښت له لاسه ورکړئ دئ. که په هيواد کې له امريکايي چوپړيو سره مخالفت د مثال په توګه ياد کو، په اسانۍ سره ګورو، چې پر خپلواکو سياسی او اجتماعي شخصيتو سربېره له بېلابېلو سياسي او مذهبی ګوندو او ډلو سره تړلې ډېر مړني او باغوروه افغانان هم له دغه راز استعماري تأسيساتو سره د مخالفت په ليکو کې ولاړ دي. په بهرنيو هيوادو کې هم د کيڼ، ښی او منځ د ګډون داسې مثالونه ډېر ليدل کيږي. ماته د تعجب او اريانۍ ځای نه ؤ، چې د انګلستان مخکنې صدراعظم - ټونی بلېر د کيڼ اړخی « لېبر » يا کارګرګوند د مشر په توګه د امريکا د ښی اړخه ګوند له مشر - جورج ډبليو بوش سره يو ځای د افغانستان او عراق پرضد تيری کوونکی جنګ پيل کړ؛ او په ميليونو انسانان يې د خپلو خاينانه او وحشيانه ماجرا غوښتنو قرباني کړه. د اوسنۍ نړۍ په سياستو کې داسې مثالونه خورا ډېر دي، چې کيڼ اړخ کسان، ښی اړخ عملونه کيږي يا بالعکس ښی اړخه سياستوال د خلګو د غوښتنو او فشارونو له وجې، کيڼ اړخه پرېکړې کيږي.

د امريکايي چوپړيو د پلويانو دا ادعا ګرسره سمه نه ده، چې خلقيان او پرچميان په افغانستان کې له پردو لښکرو او امريکايي چوپړيو سره مخالفت لري؛ ځکه د پردو سلاکارانو او عسکرو په زور د هغوی څورلس کلنه خونړۍ واکمني په خپله پر دې بې اساسه ادعا د بطلان کرښه کاږي. چا چې، پرون د غلامۍ او بندګۍ طوق په غاړه کې اچولئ ؤ، نن نسې کولای په لګه غاړه له پردو عسکرو او پردي واک سره د مخالفت باتې و ولي. د دې پلورل سوو مزدورانو توري څېرې هر چا ته مالومې دي. د پارسي ژبې لسان الغيب شاعر - حافظ شيرازي (د ۷۲۷-۷۹۲ هـ ق په شاوخوا کې) په دې اړه څه ښه وايي:

به هـــر رنګی که خـواهی جامه ميپوش
مـــن از طـــرز خـرامت ميشـــناســم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هر خلقی، پرچمی، مجاهد یا نور کسان هرومرو په دې ډله کي نه راځي. ببله شکه، په خلقیانو، پرچمیانو او نورو سیاسي سازمانونو کي هم د داسي کسانو ځرک لږ نه دئ، چي په خپل پلرني ټاټوبي (ګران افغانستان) کي د امريکايي استعمارګرانو وهمپښنييو ځالو ته زړونه نه ښه کيږي. ښايي له ازله يې په وينه کي د خپلواکۍ او افغانيت تومنه ګډه يې؛ يا ښايي د روسي بادارانو تر اوږدې مزدورۍ وروسته اوس د ازادۍ، استقلال او سرلوړي ژوند په خوند پوه سوي يې...

ريشتيا خو داده، چي د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ملي نواميسو، ديني اعتقاداتو او کولتوري ارزښتو ساتنه زموږ د غيرتمنو او مړنيو پلرو داسي وياړلئ ميراث دئ، چي په کمونيستانو يا نورو سياسي ډلو ټپلو هيڅ اړه او مانده نه لري. د پردو عسکرو او امريکايي چونييو مخالفين په حقيقت کي هغه خپلواک، مړني او سرلوړي افغانان دي، چي نه يې پرون د سره پوځ موجوديت او بادارۍ ته غاړه ايښوده؛ او نه نن د امريکايي پوځ له حضور او دايمي اډو سره، په هيڅ بڼه او هيڅ شکل، موافقه او مصالحه کولای سي. طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نور وسله وال جنګيالي هم بايد د دې لاري يوازني ټېکه داران ونه ګڼو. په بله ژبه، افغاني غرور، له خپلواکۍ سره مينه، ناموس ساتنه، ، غيرت، پر شانه تلنه، سرلوړي، ستم او ستمګرو ته نه تسليمېدل، مېلمه پالنه او داسي نوري لوړي ښېګڼي او ارزښتونه يوازي او يوازي په طالبانو او نورو وسله والو جنګيالو پوري اړه نه لري. له امو تر اباسينه، له چترال تر هراته ټول خپلواک، غيرتمن او شمله ور افغانان، په تېره بيا سرلوړي او خپلواکۍ بخښوونکي پښتانه، په دې ستر ملي او وطني رسالت کي لو(لويه) او مُهمه ونډه لري. د امريکايي تېري له پيل څخه تر اوسه د هيواد په ګوټ ګوټ کي پر يرغلګرو پوځو د افغان اوردو او پوليسود ځينو منسوبينو وژونکي ګوزارونه د دې روښانه واقعيت ځيني ژوندي مثالونه دي.

زموږ د غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمي ادعا پر خلاف، په تېرو نيژدې لسوکالوکي د نړۍ له تر ټولو پياوړي ايتلاف (ائتلاف) سره دونه پراخ او غښتلی مقاومت په خپله ښيي، چي زړور افغانان پردي مهاجمان او د هغوی موقتی يا دايمي چونۍ په هيڅ ډول نسي منلای.

د ليکني په دې برخه کي بې ګټي نه ده، چي د امريکايي چونييو د مخالفينو تر پېژندني وروسته د هغو د سرسپارلو مينانو، پلويانو او خواخوږو په اړه هم څو لنډې خبري وکو.

په افغانستان کي د امريکايي چونييو په جادو سوو مينانو، پلويانو او خواخوږوکي بېلابېلي جنګي، مافيايي او سياسي ډلي شاملي دي، چي زه يې په عمومي توګه پر څو لويو ډلو وېشم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په لومړۍ ډله کې هغه کسان راځي، چې د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امریکایي جنګي الوتکو او ټانکو پر وزرو افغانستان ته ننوته. ټول افغانان دا بېګل سوي جنایتکاران، ورانکاران، غله او خاینان ډېر ښه پېژني: کرزي خېل، فهیم خېل، دوستم خېل، رباني خېل، سیاف خېل، قانوني خېل، عبدالله خېل، خلیلي خېل، محقق خېل، امرالله خېل، عطاء خېل، مجددي خېل، ګیلاني خېل، رحیم وردګ خېل، شېرزی خېل او داسي نور. ټول جهان ته مالومه ده، چي د دې تورو او کرکجنو څېرو سیاسي، عسکري او اقتصادي ژوند تر کومه بریده په ایتلافي عسکرو او امریکایي چوڼیو پوري تړلئ دئ. زه باور لرم، که د امریکایي پوځو او کورنیو جنګي ډلو ټپلو خونړۍ سیورۍ نه یې، زموږ دردېدلي او کړېدلي خلګ به په یوه ورځ کې د دې مزدورو جنایتکارانو پوستونه له پرو ړو ډک کړي؛ ځکه دې خاینانو د خپلو شخصي، ګروهي، تنظیمي او نورو ناروا ګټو دپاره زموږ د خلګو ژوند په اور او وینو ولاړه. پښتانه وايي: مځکه هغه سوځي، چي اور پر بل یې. د پردو لښکرو د توپ او ټانک تر خونړي سیوري لاندي په جګو ارګو او پرتمنیو ماڼیو کې ناست مزدوران، زموږ د ویرجنو او غمځپلو خلګو په حال څه خبر دي.

- د خراسانیانو، افغانستانیانو او نورو بېلتون غوښتونکو ستمي ډلو ټپلو مشرانو او فعالانو هم د امریکایي استعمارګرانو له توپ و ټانک، پیسو او نعمتو څخه ګټه اخیستې ده. دا خاینې ډلې ټپلې به ولې د امریکایي او ایتلافي اشغالګرو د سر دوعاوي نه کیږي؟ ایا امریکایي او ایتلافي لښکرو په تېرو لسو کالو کې دقیقاً هغه څه ونه کړه؛ او تر اوسه یې لا نه کیږي، چې پلورل سوو ستمي ډلو ټپلو یې له اوږدو کلو راهیسې، خوبونه لیده؟ د ډیورنډ د تپل سوي کرښې دواړو غاړو ته د د استعمار پرزوونکو پښتنو بې رحمانه وژني؛ او د هغو د ژبې، دودو او عقایدو د سپکاوي او کم رنګ کولو دپاره بېلابېلو هڅو ته له داسي کړنلاري پرته بل څه نوم ورکول کېدائ سي؟ خپلواک او ملي فکره افغانان، په تېره بیا استعمارځپلي پښتانه باید په دې خبره ځانونه ښه پوه کړي، چې امریکایي چوڼۍ به په راتلونکي کې هم د ډیورنډ د لعنتي کرښې د دې خوا او هاخوا پښتنو په عامي وژني سره د دې خاینو او بې ایمانه ستمي بېلتون غوښتونکو اوږده خوبونه پوره کیږي.

- په بله ډله کې هغه کسان راځي، چې د امریکایي یرغل په دوران کې د ټیکنوکراټانو، متخصصانو او ماهرانو په نامه افغاني ټولني ته ولېږل سوه؛ خو په واقعیت کې د استعمارګرو دولتو د جاسوسي سازمانو او معتبرو دولتي ادارو باوري استازي دي. دا کسان پر پردو دولتو سربېره د هیواد له بېلابېلو مزدورو جنګي او سیاسي ډلو سره هم پاخه اړېکي لري. د دوی اساسي رسالت دادئ، چې د حرفه یې جنایتکارو، تبهکارو او غلو اداري ته قانوني او مشروع رنګ ورکړي. له دې ډول پاراشوټ سووکسانو څخه ځیني تر اوسه د وزارت، معینیت، سفارت، ولایت، ریاست، قومندانۍ او سالارۍ پر چوکیو ناست دي. ځیني یې تر غلاوو، ناوړو استفادو، شرمندګیو او بې کفایتیو وروسته بېرته په امریکا، کاناډا، اوروپا او استرالیا کې د خوابنې کوروته ستانه سوه؛ او ځیني نور یې لا تر اوسه له راز راز فضیحتو او شرمندګیو سره خپلو حملو او غوټو ته دوام ورکیږي. اشرف غني خېل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارسلا خېل، احدي خېل، جلالي خېل، رهين خېل، امين فرهنګ خېل، زلمی رسول خېل، سپنتا خېل، اتمر خېل، زاخېلوال خېل، رامين خېل او په لسګونو نور پاراشوټ سوي کسان، ګروه په دې ډله کې را ځي.

د جنايتکارو تنظيمي مشرانو او قومندانانو په څېرد دې ټولوټش په نامه ټيکنوکراټانو حيات و ممات هم په امريکايي عسکرو او جنګي ډلو ټپلو پوري تړلئ دئ. دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چي که نن امريکايي عساکرکډه بارکړي، سبا به له دې مسخره نوابغو، پروفيسرانو، ډاکټرانو، ماسټرانو او هرکاره وو څخه يو هم څوک په دوربين کي ونه ويني. له همدې کبله زه د دې ښاغلو او نازولو دپاره د «کرايه سوو افغانانو» اصطلاح کاروم. همدا اوس هم د ځينو ماينې او بچيان په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کي په کار، سوداګرۍ، زده کړو يا نورو مزو بوخت دي. دا خبره د دې واقعيت ښکارندوی ده، چي کرايه سوي ټيکنوکراټان يوازي د حملې او غوټې په مقصد له ماينو او اولادو څخه ليري په يوازيتوب کي ژوند کيي؛ ځکه د ګردو په دې حقيقت ښه سد رسيږي، چي په افغانستان کي دا ګرم تنورونه تر ډېره ګرم نه پاتيږي، بايد له موقع څخه ګټه واخلې؛ او ژر تر ژره خپلې ټکې پخې کړي. هري خوا ته پيسې، جايدادونه او رنګارنګ نعمتونه په چارښاخو باديږي. تر څو چي لوبه نه يي ختمه سوې، بايد د لمسيانو اوکړوسيانو دپاره هم په کابل، دبۍ، اوروپا، کاناډا، امريکا او استراليا کي درنې تايې او ذخيرې برابري کړي.

- له امريکايي يرغل سره جوخت د استعماري خادمانو يوه بله ډله هم افغانستان ته را شَوَه سوه، چي په دې وروستيو کلو کي يې شمېر تر انده پاسه زيات سوئ دئ. دا ډله په واقعيت کي هغه لمپن او هويت بايللي افغانان دي، چي پخوا به يې په بېلابېلو لوېديځو هيوادو کي ستونزمن ژوند ګاله؛ خو اوس د درو لکو ډالرو کلنۍ تنخا (تنخواه) په اسرهَ د خپل پلرني هيواد پر ضد له پردو ايتلافي لښکرو، په تېره بيا امريکايي پوځ سره د ژباړونکي، سلاکار، مُخبر يا نورو په توګه، چوپړ کيي. زموږ ټول هيوادوال ښه پوهيږي، داسي کسان چي پخوا به يې د زړه په شوا خون، په کال کي د پينځوسو زرو ډالرو مخ هم نسوای ليدای؛ خو نن د امريکايي يرغل له برکته زموږ په ټولنه کي پر سياسي نفوذ سربېره، دري لکه ډالره تنخا يا معاش تر لاسه کيي، ځنګه په افغانستان کي د امريکايي عسکرو د همېشنۍ واکمنۍ او خپلو شخصي ګټو له اوږدولو څخه مخ اړولائ سي؟

- اقتصادي مافيا او د مخدره موادو سوداګران، هغه بله ډله ده، چي د امريکايي توپ و ټانک او وسني مزدور رژيم ترکرغېړن سيوري لاندي لوبې او پراخې ګټې لري. له دې جهته په مرګ کوښښ کيي، چي هيڅکله د امريکايي پوځو او دکرزي په شان فساد لړلي ګوډاګي حکومت، سيوری له سره ايسته نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په يوه بله ډله کي هغه کسان شامل دي، چي پرون د روسانو په غلامۍ کي ولاړ وه؛ د زړه له پاسه يې د سوسياليزم اوکمونيزم ناري وهلې؛ خو نن د خپل مزدور طبيعت، بې ايمانۍ او بې مسلکۍ پر اساس په ډېر وياړ د يرغلګرو پوځو او د هغو د جنايتکارو مزدورانو په چوپړ کي ولاړ دي؛ د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، ازادو مطبوعاتو، عدالت، برابرۍ او داسي نورو تش په نامه استعماري پروژو ستايني کيي. دا خلګ د پت، غرور، ايمان، خپلواکۍ او افغانيت په نامه هيڅ شی نه پېژني. هغه څه چي پېژني پيسې، جايدادونه، شهرت، جاه و جلال او راز رازناوړه استفادې دي، نو ځکه بې ځايه نه ده، چي تل يې د خپلو ناولو او ناروا امتيازاتو د خوندي ساتلو دپاره د بېلابېلو بادارانو پر سترخان بولي کړي دي. هو ! په دې نامردانو کي داسي کسان هم سته، چي پر ظاهرخان، داوود خان، تره کي او امين سربېره يې له خپل ګوندي او ايډيالوژيکي ملګري - ډاکتر نجيب سره هم لوی خيانت وکړ ؛ او دا هم له امکانه ليري نه ده، چي اوس هم، نه د هيواد او خلګو په خاطر، بلکي د خپل سياسي ژوند د اوږدولو او ناوړو استفادو د تضمين په هيله، له طالبانو او نورو وسله والو ډلو سره، په پټه لاس ولري. جمشېد خېل، طنين خېل، اکرم خېل، وزيري خېل، کريمي خېل او په لسګونو نور خاين مزدوران ټول په دې ډله کي دي. شک نسته، چي د هغو کسانو حساب له دې بې وجدانو توطيه ګرو څخه بالکل بېل دئ، چي د افغاني غرور، ملي احساس او هيوادپالني په ساتلو سره ځان او بچيانو ته د يوې ګولۍ حلالي ډوډۍ ګټلو دپاره د کرزي له مزدور دولت سره کارکيي.

- په يوه بله ډله کي هغه کسان شامل دي، چي د سره پوځ او د هغو د مزدورانود واکمنۍ پر مهال به يې د افغانستان داشغال چيغي وهلې؛ په هيواد کي دننه او بهر به يې د اشغالګرانو او مزدورانو د جنايتو کيسې کولې؛ خو نن چي د روسي يرغلګرو او روسي مزدورانو تر واکمنۍ بترجنايتونه ويني، چپه (چوپه) خوله ناست دي؛ نه د پخوا په شان د اشغال خبره پر خوله راوړي؛ نه د يرغلګرو لښکرو د وحشيانه جنايتو او نه هم د هغو په وړاندي د جهاد او مقاومت. له ورايه مالوميږي، چي د زياترو خولې له اوبو ډکي دي. د غوړي ګولې او امتيازاتو له اسيته يې ځانونه ناګاره اچولي دي. ځيني ځيني خو يې لا د کابل په اداره کي د څه تر لاسه کولو په هيله د روانو خواشينونکو پېښو ټوله پړه يوازي پر طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ور غورځيي. لکه څنګه چي روس پلوه ډلو، په تېره بيا پرچميانو روسي استعمار ته د انترناسيوناليزم، بين المللي دوستۍ او پيوستون نوم ورکاوه، د دې ډلي پلويان هم امريکايي استعمار ته د دوستۍ، ترقۍ او پرمختګ نوم ورکيي. دوی وايي: پرېږدئ، چي امريکايان د سړکو، لارو، پوهنتونو، روغتونو، فابريکو، د برېښنا د بندو، کانالو او نورو پرمختيايي پروژو په جوړولو سره، دې ملک ته ترقي او پرمختګ را ولي...

زما په عقيده د دې ډلي خلګ ګرده د چپې خوا ورته ناست دي. که له اوسنيو پردو لښکرو سره زموږ د پرمختګ او ترقۍ غم وای، څه کم دو اتيا کاله مخکي به يې د امان الله خان ملي او مترقي رژيم په خپلو خاينانه توطيو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړاوه. تاريخي خبري به پرېږدو. د سترګو ليدلي حال ته به راسو. کله چي د خلق او پرچم د واکمنۍ پر مهال زموږ د بېوزلي او وروسته پاته هيواد مکتبونه، کلينيکونه، فابرېکې، سړکونه، پلونه او نوري دولتي ودانۍ په بمو، مينو او نورو چاودونکو موادو الوزول کېدې، ايا په نړۍ کي داسي څوک نه ؤ، چي دغو ورانکارو ډلو ټپلو ته د ترقۍ، پرمختګ او تمدن درسونه ورکړي؟! ايا هغه وخت، چي د ښوونځيو معلمان او شاګردان، د پوهنتونو استادان، ډاکټران، انجينران او نور لوستي افغانان د کفر او الحاد په پلمه وژل کېده، د بشردوستۍ او پرمختګ مدعيان د پيل په غوږ کي بيده وه؟! تاسي يې منئ که يا، زما په خيال خو د افغانستان په معاصر تاريخ کي ټولي بدمرغۍ د دې مکرجنو «بشردوستانو» په مستقيمه لارښوونه او دستور سوي؛ او لا تر اوسه هم کيږي. هيڅ هوښيار او پرسد افغان د سړک، پله، ښوونځي، پوهنتون، روغتون، فابريکې او نورو عام المنفعه پروژو مخالف نه دئ؛ خو پوښتنه دا ده، چي«متمدنو» او«بشر دوستو» امريکايانو په تېرو لسو کالو کي د زرګونو افغانانو، خاصتاً مظلومو پښتنو د وينو تويولو په بدل کي څو پوهنتونه، فابريکې، د برېښنا بندونه او داسي نوري پروژې جوړي کړي دي، چي تر دې وروسته به نوري هم جوړي کي؟

د درنو لوستونکو به په ياد يي، چي انګريزي پوځو زموږ هيواد ته ترعسکرو لېږلو مخکي په وياړ سره ادعا کوله، چي نه د جنګ او وينو تويولو، بلکي د افغانستان په بيا جوړولو کي د برخي اخيستني دپاره، هلته عسکر ليږي؛ خو اوس موږ ګورو ده د سر په سترګو ګورو، چي نه يوازي يې د نوي جوړولو يا بيا جوړولو څه ترک نه ښکاري، بلکي د بې ګونا او کړېدلو افغانانو په وژنه کي هم تر امريکايانو يا نورو ايتلافي پوځو وروسته پاته نه دي. په استعماري ادبياتو کي دا راز اوتي بوتي خورا ډېري تکرار سوي دي. انګرېزانو هم د خپلو استعماري تېريو د توجيه دپاره په اتلسمه او نونسمه پېړۍ کي ادعا کوله، چي د ترقۍ او پرمختګ له ښنو ښنانو سره يې د خلګو د اشنا کولو په مقصد، هندوستان او افغانستان ته پوځونه لېږلي دي. انسان پرېږده خر هم په دې پوچ استدلال نه قانع کيږي، چي انګرېزي استعمارګران په هندوستان او افغانستان کي زموږ د فرهنګي، اجتماعي او اقتصادي بدمرغۍ له غمه مړه وه!

واقعيت دا دئ، چي د امريکا په شان او شوکت کي ډوب افغانان ياد غربي نړۍ د دوه اړخيز (بشري او استعماري) رول د توپير کولو وس نه لري؛ يا د څه خځېدو په سَوَب پر هر څه سترګي پټيږي؛ که نه نو په دې روښانه او ساده حقيقت خو د مکتب کوچنيان هم پوهېږي، چي استعماري قوتونه همدا اوس زموږ په هيواد کي د يوه بام او دوو هواوو سياست چليږي؛ خپلو خلګو ته بشري حقوق، د قانون برلاسي، ډيموکراټيک ارزښتونه، ترقي او پرمختګ غواړي؛ خو زموږ خلګو ته د بشري حقوقو پر ځای هوايي او ځمکنۍ بمبارۍ، د ودانو کلو او ښنو باغو هوارول، د شپې تلاښۍ، د لاسو او سترګو تړل، محبسونه، څوروني، د ديني عقايدو او کلتوري ارزښتو سپکاوی، د جنايتکارو، غلو او زورمندانو چپه او راسته غوبلونه، د زور او وسلې واکمني، لوږه، بې کوري او بېکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيڅوک د لوېديځو هيوادو له ازادو او شفافو انتخاباتو، پراخو بشري حقوقو، قانونيت، برابرۍ، روښانفکرۍ، عِلم پالنې، تمدن او پرمختګ څخه سترګې نسي پټولائ؛ خوکشکي د دې هيوادو سياسي او عسکري واکمنانو دا حقوقي ارزښتونه، ازادۍ او انساني پرمختګونه د نړۍ پر نورو ببوزلو او اسکېرلو ولسو هم لوررولائ!

د امريکا په سياستو کې د يوه بام او دوو هواوو د اثبات دپاره دلته د يوه ژوندي مثال يادونه بې ګټې نه ګڼو. دګرانو لوستونکو به ښايي په ياد يي، چې د امريکا متحدو ايالاتو په ۱۹۸۸ع کال د سکاټلنډ په لاکربي کې د پانم هوايي شرکت د يو سلو درې (۱۰۳) لمبر الوتنې د لوېدو پړهَ پر لبيبا واچوله. دا چې په دې خواشينوونکې پېښه کې ريشتيا هم د لبيبايي حکومت لاس ؤ که څنګه، زموږ د څېړنې موضوع نه ده، بلکې دلته يوازې د امريکايي چارواکو د دوه مخي سياست، لنډه يادونه کوو. د خپرو سوو اسنادو له مخې، امريکايي مقاماتو تر پراخو تورو (اتهاماتو) اوګواښو وروسته د لبيبا له دولت څخه يو اعشاريه پينځه (۱،۵) ميليارډ ډالره، تاوان واخيست، چې له هغو څخه پينځه سوه څلور (۵۰۴) ميليون ډالره پر دوه سوه درڅلوېښت (۲۴۳) مساپرو او شپاړس (۱۲) کسيزې عملې و وېشل سوه؛ او پاته پېسې د امريکايي مقاماتو له ادعا سره سم، د لبيبايي تروريزم د نورو قربانيانو او متضررينو د تاوان په نامه ښېلي سوې. په دې اړه دا وېبپاڼې کتلای سئ:

http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103

په دې ډول ګورو، چې د امريکا دولت له لبيبا څخه د هر مساپر او عملې په بدل کې څه د پاسه نونس لکه (۱۹۰۰۰۰۰) ډالره تاوان واخيست؛ خو نن همدا امريکا په خپلو وحشيانه بمبارييو سره زموږ بې ګونا افغانان په وينو لړي؛ کور او کهول يې تباه کيي؛ مګر سره له هغه هم تر يوه عالم شواخونو وروسته د شهيدانو ببوزلو کورنييو ته تر دوو نيمو زرو (۲،۵۰۰) ډالرو يوه تنګه زياته نه ورکيي. زه نه پوهېږم دا کوم انسانيت، کومه عاطفه او کوم انصاف دئ؟!

دلته بده نه ده، چې د منځنۍ ختيځ په روانو سياسي پاڅونوکې هم د غربيانو د يوه بام او دوو هواوو سياست يو بل مثال وړاندې کړو. نړۍ والو ټولو وليده او لاګوري، چې امريکا او ځينو نورو لوېديځو دولتو په تونس، مصر، بحرين، اُردن، يمن، مراکش او سعودي عربستان کې نه يوازې د خپلو مزدورو رژيمو پر خلاف په هيڅ سياسي اونظامي اقدام لاس پورې نه کړ، بلکې پاڅون کوونکو ته يې د سوله ييزو مظاهرو، روغې جوړې او ځينو کازميتيکو سياسي بدلونو د منلو سپارښتنه هم وکړه؛ خو په لبيبا کې د وريا تېلو د تر لاسه کولو او يوه بل کرزي، فهيم يا عبدالله د کښېنولو دپاره، د هيڅ راز انسان وژونکو وسلو، له کارا خيستنې ډډه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه بام او دوو هواوو دې ناولې شکل ته وګورئ: په تونس، مصر، یمن او بحرین کې د امریکا د مزدورو رژیمو له خوا د خلګو پر کاملاً سوله ییزو مظاهرو او لاریونو د ماشینګنو سرې ګولۍ و اورول سوې، اما سره له هغه هم په سپینه مانۍ او نورو اورپایي مرکزوکې د قدرت واکدارانو له اعتراض کوونکو څخه غوښتنه کوله، چې هیڅکله زور زیاتي او غیرقانوني عکس العملو ته لاس وا نچوي. د دې پر خلاف په لیبیا کې د رژیم وسله وال مخالفین له همغې لومړۍ ورځې څخه پر شا و تېکول سوه، چې د زور، خشونت او خونړیو بریدو له لارې د هیواد په بېلابېلو ښاروکې د قذافي واکمني دړې وړې کړي. حتا په دې یې هم زړه سوړ نسو، څه کم دوې میاشتې مخکې یې د ملکي کسانو د ژغورنې په درواغجنه پلمه انسان وژونکي پوځي بریدونه هم پیل کړه، چې دا دئ تر اوسه ادامه لري. ټول جهان ګوري، چې امریکایان او ملګري یې د نورو مستبدو او فاسدو عربي هیوادو پر خلاف، په لیبیا کې د ولسي پاڅونو پر ځای د وسله والو ډلو او خونړیو بریدو ملاتړ کیږي. نن د وسله والو ډلو په مرسته خپل مزدوران سیاسي واک ته رسیږي، سبا بیرته همدا وسله والې ډلې په دې یا هغه نامه په وینو لړي؛ په محبسو کې یې اچیږي؛ او د خدای تعالی او بوجه پر سره کیږي. د فریډم فایټر، ټرورېسټ، کمونیسټ، مسلمان او داسې نورو ټاپې هیڅکله د دوی له لاسه نه وزي.

بشري حقوق، ډیموکراسي او انساني پرمختګ ټول داسې مفاهیم دي، چې هیڅوک یې په نړۍ کې له ګټې او سموالي انکار نسي کولای؛ خو د دې سترو ارزښتونو د تحقق او عملي تجسم دپاره انساني لارو چارو ته اړتیا ده. دکروز توغندییو، بي ۵۲، مېراژ او ایف ۱۸ الوتکو په زور د داسې بدلونو راوستلو ته بې فرعوني تکبُر او سوچ پوچ لېونتوبه بل څه نوم ورکولای سو؟ راسئ وګورو، چې د بشري حقوقو، ډیموکراسۍ او پرمختګ امریکایي ستایل د افغانستان، عراق او سومالیا تر وحشتناکو تجربو ورسته، نن سبا په لیبیا کې څه ګلان کړي؟! سربېره پردې مثالو، ایا د بې ګونا افغانانو وژنې؛ د جنایتکارانو، جاسوسانو او فاسدو زورواکو ملاتړ؛ په هیواد کې زور زیاتی، خپلسري، بې عدالتي، لوږه، بېکاري او نور مصیبتونه ټول د امریکایانو او نورو لوېدیځو هیوادو د یوه بام او دوو هواوو سیاست نه ثابتیږي؟

ځیني کسان ظاهراً د کرزي د حکومت له فساد او خیانتو سره ملګری نه کیږي، خو د امریکایي لښکرو دایمي حضور د هیواد د ژغورنې دپاره تر ټولو لو (لویه) اړتیا ګڼي. ایا دا خبره ممکنه او معقوله ده، چې د امریکایي پوځو یرغل او د هغو د همېشنییو اډو موجودیت پر ځای وبولو، مګر د کرزي له فاسد او مزدور رژیم سره مخالفت ولرو؟! د امریکایي اشغال او عسکري اډو اغفال سوي پلویان باید د کرزي د مافیایي حکومت ګرده خیانتونه، ټګۍ برګۍ او بې کفایتۍ هم په ورین تندي ومني؛ ځکه دا دواړه لازم او ملزوم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیري امریکایانو او نورو ایتلافي دولتو په تېرو لسو کالو کي سوله او امنیت راوستئ وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړئ وای؛ او له جنګ ځپلو افغانانو سره یې د دې وران کور په جوړولو کي ریښتیني مرسته کړې وای، ښایي خلګو به هم د هغوی د عسکري اډو له تداوم سره چندان مخالفت نه وای کړئ؛ اما اوس خو هر څه د دې پر خلاف شاهدي ورکيي.

زما په قاصر نظر خو د امریکايي چوڼیو د ټولو سیله کوونکو لاسونه په یوه ډول د ډولو د استعمارګرانو و جېبو ته لار لري. هره ډله یا ډلګۍ په یوه یا بله بڼه د استعمارګرانو او د هغو د مزدور نظام په واکمنۍ کي ښکاره او پټي ګټي لري. ډېر مي ولیده، چي پرون یې د ملي فکر او ملي ایډیالوژۍ باتې ویشتې؛ خو نن د څه څخېدو په تمه د پلورل سوو مزدورانو او د هغو د استعماري بادارانو بوټونه پاکیي. لعنت دي یې پر داسي بې پته ، بې غروره، بې اصولو او سراښو انسانانو !

- د امریکايي یرغل په درشل کي د خوشبینانو او ساده کسانو یوه بله ډله هم تر سترګو کېده، چي په افغانستان کي یې د سولې، امنیت او اقتصادي پرمختګ په راوستلو کي پر امریکايي لښکرو خورا لوی حساب کاوه. دې خوارانو تصور کاوه، چي امریکا او ملګري به یې د سترګو په رپ کي له کنډواله افغانستان څخه هم هانکانګ یا سینګاپور جوړ کي؛ او هغه کي به دوی ته هم یو څه ورسیږي؛ اما خبر نه وه، چي امریکايي لښکر افغانستان ته د انساني ژوند ، ترقۍ او پرمختګ د پاره نه، بلکي خپلو استعماري نخشو د عملي کولو د پاره راغلي دي. له نېکه مرغه دې خوش باورو هیوادوالو په تېرو لسو کالو کي د ایتلافي پوځو، په تېره بیا امریکایانو د خونړي ریکارډ په لېدو سره پخوا لا پر خپلو غوولونکو هیلو د بطلان کرښه ایستلې ده.

د امریکايي چوڼیو ننني پلویان: د امریکايي یرغل پروني مخکښان او ستایونکي

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، د اشغال مزدورانو د امریکايي یرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ ساده او خوش باوره خلګو ته د جنت وعدې ورکولې؛ خو د جګړې اورونه، ویني، اوښکي، جنازې، د خوندو او مندو تور پوړني، د کورو، دوکانو، باغو، ماجتو او نورو شتمنییو وراني، لوږه، بېکاري، فساد، زور زیاتی، د دولتي او شخصي جایدادو برالا چور، د تریاکو او نورو مخدره موادو په کاروبار کي بې ساري ترقي او پرمختګ ټول په واقعیت کي هغه څه دي، چي د وعده سوو سرو او زرغونو باغو پر ځای زموږ مظلومو او کړېدلو خلګو ته ورکړل سوه.

هو ! د امریکايي لښکرو له برکته دې هیواد ته څه «سره او زرغونه باغونه» هم راغله؛ اما په خواشینۍ سره، چي زموږ عامو افغانانو ته یې څه حاصل او ګټه و نه رسېده؛ او باید هم نه وای رسېدلې؛ ځکه دا « سره او زرغونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغونه» ؛ دا ښار ګوټې اوکوټياني، دا عمارتونه او بانکونه، دا شرکتونه او قراردادونه، دا ګولۍ ضد کروزينګ موټرونه او ډول ډول امتيازونه له لويه سره د کرزيانو ، فهيم خيلو ، رباني خېلو ، خليلي خېلو ، محقق خېلو ، سياف خېلو ، قانوني خېلو ، عبدالله خېلو ، دوستميانو او داسي نورو پراشوټ سوو« پريشتو» په نصيب کي ليکل سوې وه.

د اشغال همغه پروني مخکښان او مناديان د پښېمانۍ او دې غملړلي ولس څخه د بخښني غوښتلو پر ځای نن د امريکايانو د دايمي چوڼيو په ستاينه نه مړېږي. پرون يې د امريکايي ټانکو او الوتکو راتګ ته خوشالۍ او اتڼونه کول، نن بيا تر ګرده چيغي او نارې وهي، چي که په افغانستان کي امريکايي لښکرکوټونه نه يي، نو پاکستان او ايران به دا خاوره په يوه اينده تر ستوني تېره کړي...

د اشغالګرو دا اغفال سوي پلويان په دې ساده او روښانه حقيقت سر نه خلاصيږي، چي سلګونو زرو بهرنيو پوځو له خپل ټول عسکري واک او ځواک سره سره، په تېرو نيژدې لسو کالو کي څه غزا او بهادري وکړه، چي د پوځي اډو تر جوړولو وروسته به يې بيا وکړي؟
ايا دې ويرجن او غملړلي هيواد ته يې سوله او امنيت راوست؟
د مزدورو زورواکانو د ظلمو ، فساد او غلاوو مخه يې ونيوله؟
خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړ؟
د ترياکو او نورو مخدره موادو توليد او سوداګري يې ودروله، که يې څه بله معجزه ښکاره کړه؟

البته دا زما شخصي تصور او قضاوت نه دئ ، چي اشغالګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت په تېرو لسو کالو کي له خپلو سترو عسکري او اقتصادي امکاناتو سره سره، زموږ ېبوزلو خلګو ته څه خاصه بهادري او شهکاري نه ده کړې، بلکي انکار نه کېدونکي شمېرني او واقعيتونه هم د دې خبري ټينګ ملاتړ کيي.

زه فکر نه کوم، چي يرغلګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت دې، په تېرو لسوکالوکي سره له خپلو بې سارو عسکري او اقتصادي امکاناتو ، زموږد بېوزلو خلګو د نېکمرغۍ په هيله، څه لويه شهکاري او بهادري کړې يي؛ ځکه د هري ورځي حساب پروت دئ.

په افغانستان کي د سولي او امنيت حال هر افغان ته پوره څرګند دئ. د ملګرو ملتو د شمېرو له مخي، يوازي په ۲۰۱۰ ع کال کي د ملکي افغانانو د وژني شمېر دوه زره اووه سوه يو اويا(۲،۷۷۱) ته ورسېد. په دې اړه د بشپړ مالومات دپاره داريوټ وګورئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.presstv.ir/detail/168978.html

البته، د ملګرو ملتو داړپوټ په هیڅ ډول بشپړ نسو ګڼلای؛ ځکه زموږ د هیواد په ګوټ ګوټ کې داسې ډېرې ویرجنې پیښې سوې دي، چې د هیڅ بشري سازمان یا ډله ییزې رسنۍ په شمېرو او رپوټونو کې نه دي راغلې. سربېره پردې، که له وژل سوو کسانو سره د معلولینو، معیوبینو او ټپیانو شمېر هم یو ځای کو، او بیا یې په لسو (۱۰) کې ضرب کړو؛ وروسته په تېرو لسو کالو کې د ډیورنډ د کرغېړنې کرښې د ها خوا پښتنو درانه انساني تلفات هم ور سره ملګري کو، بیا نو په روانه استعماري جګړه کې د مظلومو افغانانو د تلفاتو او ضایعاتو ریښتینې ګچه مالومېږي، چې په بشپړ باور سره تر لکونو هم اوړي.

دا لوی بشري ناورین په ځرګنده ښیي، چې ایتلافي قواوو د ډیورنډ د کرښې په دواړو غاړو کې مېشتو افغانانو ته له وینو، اوښکو، بربادۍ، وحشت، افراطیت، بې باورۍ او نامیندۍ پرته بل څه نه دي راوړي.

د امریکایانو تر سترګو لاندې د کابل حکومت د فساد په تور او چټل نامه اوس نه یوازې زموږ کړېدلي افغانان، بلکې د نړۍ خلګ هم ګرده خبر دي. تاسې د بي بي سي دا خبر ولولئ، چې په لوستلو یې هر غیرتمن افغان د افغانیت له نامه خواتورۍ کیږي.

http://news.bbc.co.uk/1/hi/business/8365094.stm

که په هیواد کې د ننه د کار او روزګار څه امکانات برابر وای، افغانان لېوني نه دي، چې د سلو خطرو په منلو او زغملو سره په پاکستان، ایران، تاجکستان، اوزبکستان، قرغیزستان، هند او نورو پردو هیوادو کې د مِنت او سُنت شپې او ورځې تېرې کړي.

دا خبره هم لمر غوندې روښانه ده، چې د تریاکو تولید او سوداګري د طالبانو د واکمنۍ په پرتله د امریکایانو او مزدور رژیم په واکمنۍ کې څو ځله زیاته سوې ده. که یې نه منئ په دغو معتبرو ویبپاڼو کې د مستندو ارقامو په لوستلو سره وګورئ، چې واقعیتونه څه دي؟

http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm
http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

که په دې حقیقت نه پوهېږئ، چې ولې د امریکایانو او نورو یرغلګرو پوځو تر راتګ وروسته، په افغانستان کې د تریاکو د تولید او سوداګرۍ لمن دونه پراخه سوې ده، د سترګه ور تحلیلګر- جان ک. کولي «نامقدس جنګونه» کتاب وګورئ. کولي په افغانستان او نورو هیوادو کې د مخدره توکو په تولید او کاروبار کې د سي. آی. اې. د مهم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرکزي رول په اړه مهمي او ارزښتناکي خبري لري. کولي د خپل ارزښتناک کتاب په يوه برخه کي يادونه کړې ده، چي سي. آی. اې. د جنګو د تمويل، د دوښمن د جنګي روحيې د نست کولو يا کمزوري کولو او د خپلو پراخو استخباراتي عملياتو د توجيه کولو په مقصد تل د نشه يي مواد پر کښت او کاروبار ټينګار کړی دئ (کولي **۵**). سي. آی. اې پرون هم دا کار کاوه، نن يې هم کيي؛ او سبا يې هم نه پرېږدي.

ايا په تقريباً لسو کالو کي د دونه جګړو، وينو تويېدو او تباهيو په بدل کي د ثو بي کيفيته دولتي ودانيو يا يو و نيم مکتبو، پلو او پلچکو جوړول د قناعت وړ دي؟

که د پردو لښکرو او مزدور حکومت په تېرو لس کلنو کړو وړو کي د بري او ښکنامۍ څه خاصه ښښه ښانه نه لېدله کيږي، نو د عسکري اډو تداوم به يې څه توره وکي؟

سوله او امنيت به را ولي؟ د مزدورو واکمنانو د فساد مخه به ونيسي؟

خلګو ته به کار او روزګار برابر کړي؟

د ملي او ولسي حکومت په جوړولو کي به مرسته وکي؟

او که به له دې پرته څه بله معجزه وکي؟

لس کاله د يوه شخص، سازمان او حکومت د ازموينښت دپاره تر اړتيا زيات وخت دئ. زه د امريکايي چوڼيو له سرسپارلو مدافعانو څخه په درناوي پوښتنه کوم، چي د امنيت، ډيموکراسۍ او بشري حقوقو په نامه راغلو لښکرو او ډول ډول ګوډاګيانو په تېرو لسو کالو کي څه وکړه، چي تر دې وروسته به نور هم وکي؟ که يې ستاسي له درواغجنو او غولوونکو ادعاوو سره سم ګل وګلزار جوړ کړی يي؛ او د چا خبره دا يوازي موږ سرزوري او منکر مخالفين يو، چي د امريکايانو او فاسد کرزي «سره او زرغونه باغونه» نسو ليدلائ، بيا نو تاسي ښاغلي ولي په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کي ناست ياست؟ ولي د ترقۍ، پرمختګ او بشردوستۍ په دې ستر رسالت کي له امريکايانو او کرزي سره مرسته او همکاري نه کوئ؟! مګر د امريکايي عسکرو د همېشني حضور د دفاع ناري سوري زياتره د اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا مېشتو افغانانو له منځه نه را پورته کيږي؟

له دې ښاغلو څخه بايد يو ځل بيا پوښتنه وسي، که د ايتلافي ځواکو او کرزي د فاسدې ادارې «سره او زرغونه باغونه» زموږ مظلومو او دردمنو وطندارانو ته خوښوئ، بيا نو ولي د لوړو اسلامي او افغاني دودو له مخي هغه خپلو ځانو او خپلوانو ته هم نه خوښوئ؟!

زه له خپلو امريکا مشربه دوستانو څخه هيله کوم، هغه څه چي په خوله وايي، په عمل کي هم وښيي. که د امريکايي عسکرو د همېشني حضور د سرسپارلو مدافعينو بچيان، عزيزان يا کور وکلي په کندهار، روزګان، زابل، عزيز

(c) ketabton.com: The Digital Library

آباد، شینوار، کندوز، کُونړ، تخار او ډیرو نورو سیموکې زموږ د ویرژلو او کړېدلو هیوادوالو په شان، د بهرنییو ځواکو د الوتکو او ټانکو له خوا ریز مریزه سوي وای، ښایي پر اوسني دریځ به یې دونه ټینګار نه کولای. زه چې د خپلو بې ګونا عزیزانو او هیوادوالو د بې رحمانه وژني او کور وکهول د ظالمانه پوپنا کېدو په درد غمجن یم، هیڅکله به د فرعوني عسکرو او د هغو د فاسدو مزدورانو پر زور زیاتي، خیانت او بې انصافۍ خوله پټه نه کړم.

د دې ډلي د نوکر صفتو او فرصت کتوونکو کسانو دریځ د «خان د نوکر او بانجان» مشهوره کیسه را په یاد کړه. بده نه ده، چې لنډیز یې د هغې د سیاسي تومني او خندولو په خاطر ګرانو لوستونکو ته هم وړاندي کړم: «وایي، یوه ورځ خان صاب (صاحب) پر سترخان د بانجانو خورا ډېره ستاینه وکړه، نوکر بېچاره یې هم د غوړمالۍ او چاپلوسۍ په مقصد، د بانجانو په ستاینه کې، څو حق او ناحق خبري وکړې. خیر، هغه ورځ تېره سوه. تر څو ورځو ځنډ وروسته، یو پلا بیا پر سترخان د بانجانو روڼ را ورسېدئ. خان صاب دا ټپال د بانجانو له عیبو او تاوانو څخه ډېر سر وټکاوه. بېوزلي نوکر هم د بادار د خوشالۍ په خاطر، سمدلاسه د بانجانو د عیبو او تاوانو په شمېرلو لاس پوري کړ. خان صاب د نوکر د خبرو تر اروېدو وروسته، هغه ته مخ ورواړاوه؛ او په خندا خندا یې ورته وویل: عجبه ده، هغه ورځ د بانجانو په تعریف او ستاینه نه مړېدې؛ خو نن یې بیا په عیبو او تاوانو نه مړېږې؟ هلکه! علت څه دئ؟ عاجز او بېوزلي نوکر په کړه غاړه جواب ورکړ: صاحبه! زه خو د خان نوکر یم، نه د بانجان نوکر؛ په هر څه چي مي بادار خوشالیږي، زه هم هغسي وایم.»

په دې ډول، ګورو چي بېوزلي نوکران او مزدوران، د زړه سوي او پام اړولو دپاره، د بادارانو د نظریو، غوښتنو او نخشو له ستایلو او عملي کولو پرته، بله هیڅ لار نه لري.

امریکایي چوڼۍ او د سولي بې ځایه هیله

سوله او امنیت زموږ د ویرژلي او غملړلي هیواد تر ټولو لومړۍ او اساسي اړتیا ده؛ خو ایتلافي لښکر او امریکایي چوڼي هیڅکله د رټېدلو افغانانو د دې ستري انساني هیلي په تر سره کېدو کې، چندان مرسته نسي کولای. د تېرو لسو کالو کاري ریکارډ زموږ ټولو مخ ته پروت دئ. ایا امریکایانو او د هغو متحدینو ته په تېرو لسو کالوکي دا حقیقت نه ښکارېدی، چي افغانستان ته ناامني او بې ثباتي له کومه ځایه راځي؛ او د هغې د مخنیوي دپاره باید له څه عسکري، سیاسي او اقتصادي ستراتیژۍ څخه کار واخلي؟! کوچنیان هم په دې پوهېږي، چي طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ته وسلې اودَرَستې، له اسمانه نه را لوېږي. سي. آی. اې. او د ایتلافي هیوادو استخباراتي شبکې تر موږ او تاسو په دې واقعیت ښه خبر دي. له همدې امله نو د افغانستان د حالاتو په وړاندي د امریکایانو او مؤتلفه قوتو اوسنی دریځ له دوو حالتو څخه وتلئ نه دئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- امریکایان او ورسره مؤتلفه پوځونه د خپلو ستراتیژیکو ګټو د تحقق په مقصد ، په لوی لاس هغو دولتو ، استخباراتي سازمانو او جنګي ډلو ته خه نه وايي، چي ترګرده د سولي او امنیت په ټینګښت کي خاشې ماتیي. په تېرو لسو کالو کي پاکستاني مقاماتو ته د شاوخوا شلو(۲۰) میلیاردو ډالرو په ارزښت مرستي ورکول په خپله د دې ستراتیژۍ یوه برخه ده. امریکا له یوې خوا د خپلو ملګرو او دوستانو په لاس کي د پاکستاني اټومي وسلو د خوندي ساتلو او په افغانستان، هند ، چین او ایران کي د خپل نفوذ د پراخولو او له بلي خوا په پاکستان او شاوخوا سیمه کي د چنیانو (چینایانو) د جیوستراتیژیک او جیوایکنومیک پرمختګ د شنډولو د پاره، پاکستاني خاورې ته په ټینګه اړتیا لري. البته، پاکستاني جنرالان په سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو برخو کي چین ته د لا نیژدې کېدو او په هیواد کي د اسلامي جنګیالیو د لا پیاوړي کولو او ملاتړلو له لارې، د پاکستان په وړاندې د امریکايي چارواکو پر سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو کړنلارو ژوره اغېزه ښندي. دا دئ ګورو ، چي امریکایان او متحدین یې خپلو خوږمنو ګوتو په کتو سره، د پاکستان هر رازناز او نخرو ته غاړه ایږدي.

- د قضیې بل اړخ دا دئ، چي د وسله وال مقاومت ځپل یا مخنیوی په ریشتیا سره د امریکا او نورو ایتلافي ځواکو تر وس وتلې خبره ده.

اما په تیرو لسو کالو کي د افغانستان د سیاسي او پوځي حالاتو شواهد او قراین ښیي، چي امریکایان په سیمه کي د خپل پوځي حضور د دایمي کولو دپاره قصداً اوبه خړیي. امریکايي ستراتیژیستانو ته له ورایه ښکاري، چي د القاعدې سرغنه او ځالي چیري دي؛ د وسلو ، مهماتو او اکمالاتو زېرمي له کومه ځایه را رواني دي؛ خو سره له هغه هم په سیمه کي د خپلو لویو استعماري هدفو د تحقق دپاره هیڅ ژغورونکي اقدام ته لاس نه وراچیي. د وسله والو مخالفینو مشرانو او قومندانانو کله کله په خپلو مطبوعاتي مرکو او خبرتیاوو کي په ښکاره ادعا کړې ده، چي امریکایان او د کرزي حکومت منسوبین یې د اړتیا پر مهال وسلې او مهمات برابریي. د دې خبري مانا دا ده، چي امریکايي پوځیانو د اورو د تازه ساتلو په مقصد د خپل تېرې له همغه پیل څخه تر اوسه تل هم پر مېخ واهه او هم پر نعل؛ هم یې پاکستان راضي ساته او هم افغانستان؛ هم یې کابل حکومت ته وسلې او کومکونه ورکول او لایې ورکیي او هم یې د هغو مخالفینو ته. ولي؟ ځکه چي په افغانستان کي د مخالفو ځواکو تر منځ سیاسي جوړجاړی، د سولي او امنیت ټینګښت او د یوه قانوني حکومت جوړېدل، په خپله د امریکا او نورو ایتلافي عسکرو د ستنه والي او تداوم اړتیا له منځه وړي.

د امریکايي پوځو له خوا د کلیوالو افغانانو د ودانو کلو ، شنو باغو او نورو شتمنیو ورانول هم د دې استعماري پروژې یوه بله برخه ګڼله کیږي. زموږ ویښو وطندارانو ته مالومه ده، چي همدا اوس د امریکايي لښکرو له خوا په لوی لاس د کلیوالو افغانانو کلي او کورونه، دوکانونه او باغونه نړول کیږي؛ د ټولو اسلامي او افغاني دودونو پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاف یې ورځ او شپه په کورو او ماجتوکي تلاښۍ کیږي؛ او په ببلابېلو ډولو یې دیني عقایدو، فرهنګي ارزښتو او شخصي کرامت ته سپکاوی کیږي. زما په نظر د دې ستراتیژۍ مانا یوازې دا ده، چې د کلیوالو سیمو دردېدلي او خنبمېدلي خلګ په لوی لاس د مخالفینو له لیکو سره یو ځای سي؛ د جګړې او نا امنۍ اورونه تازه وساتل سي؛ او په دې توګه په افغانستان او سیمه کي د امریکایانو عسکري حضور ته ظاهراً معقوله او مؤجه پلمه پیدا سي. د دې استدلال له مخې دا خبره له عقله لیرې نه ده، چې د طالبانو او نورو وسله والو ډلو په زیاتېدونکو پوځي بریدو او پرمختیااوو کي هم د یرغلګرو لښکرو پټ لاس پروت دئ.

اساسي پوښتنه دا ده، چې په دواړو حالتو کي د امریکایي پوځو دایمي حضور، په افغانستان کي د سولې او امنیت له را وستو او د یوه قانوني حکومت له جوړولو سره څه مرسته کولای سي؟ په لومړي حالت کي، لکه څنګه چې ګورو، امریکایانو او ملګرو یې په خپله له قاتلانو، غلواو لارې وهونکو سره د جوال خوله نیولې ده؛ قصداً د سولې او ثبات په راوستو کي خاشې ماتیې؛ او په دې ډول د خپل حضور د تداوم د پاره پلمې او سفسطې تراشي. په دوهم حالت کي، لکه څنګه چې د قضیې ظاهر ښیي، امریکایان او نور ایتلافي قوتونه له خپل ټول پوځي او اقتصادي توان سره سره، د مخالفینو د ورکولو یا ماتولو وس نه لري. په داسي شرایطو او حالاتو کي نو د عسکري اډو دوام د افغانانو څه درد دوا کولای سي؟ په بله وینا، د لستوني مار یا کمزوری ملګری افغانانو ته څه خیر رسولای سي؟

د امریکا د همېشنیو عسکري اډو پلویان باید په دې روښانه حقیقت هم ښه سر خلاص کړي، چې له امریکا سره دوستي او له پاکستان سره دوښمني دوه متضاد او متناقض دریځونه دي. پاکستان د «سیټو» او «سینټو» له زماني څخه تر اوسه پوري په سیمه کي د امریکا د متحدو ایلاتو وفادار او باوري ستراتیژیک ملګری دئ. له انګرېزانو سره دوستي خو یې تر دې هم زړه ده. که له حقیقته سترګي پټې نسي، انګرېزانو د هند د نیمي وچې د وېشلو، د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ شنډولو او په سیمه کي د خپل دایمي حضورد خوندي ساتلو د پاره پاکستان جوړ کړی دئ.

د امریکایي یرغل او امریکایي چوڼیو پلویان په تېرو لسو کالو کي خپلو امریکایي او انګرېزي بادارانو ته نارې وهي، چې پاکستان د افغانستان د بې ثباتۍ او بربادۍ اصلي عامل دئ؛ خو امریکایي او انګرېزي ستراتیژیستان په پاکستان کي د خپلو اوږدو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو پر بنسټ د دوی چغو او نارو ته ددوو توتو ارزښت نه ورکیې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسامه بن لادن د پاکستان له اردو ژبي ورځپاڼي (اُمت) سره په خپله اوږده مرکه کي یادونه کړې وه، چي د پاکستان له نامه سره همېشه د دوی [القاعدې] زړونه ټپېږي. دی زیاتوي: «خدای مکړه، که سخت حالات راسي، موږ به پاکستان په خپلو وینو وساتو. پاکستان موږ ته د عبادتځی په څېر سپېڅلی دئ. موږ د جهاد خلگ یو، له دې امله د پاکستان د دفاع د پاره جنگېدل، موږ ته تر ټولو غوره جهاد برېښي. البته، موږ ته دا خبره ارزښت نه لري، چي د پاکستان واک د چا په لاس کي دئ...» د دې مرکې نور تفصیل دلته ولولئ:
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697

د بن لادن دا بیان په ډاګه ښیي، چي آی. ایس. آی. او القاعده نه بېلېدونکي یاران دي. باید هم نه بېلېدونکي یي. هغه څوک چي د یوه پردي ملک د پاره سر اوویني ښندي، په واقعیت کي له هغه ملک سره نه شلېدونکي مینه لري. لکه څنگه چي مخکي یادونه وسوه، که امریکا د پاکستان له یارۍ او انډیوالۍ څخه لاس نسي اخیستلائ، ایا د هغه له نه بېلېدونکي ملگري او متحد - القاعدې - له یارۍ څخه لاس اخیستلائ سي؟ دا د منطقو یوه ډېره ساده او اسانه فرضیه ده. لوی او کوچنی گرده په پوهېږي. همدا اوس په لېبیا کي د القاعدې له ځینو جنگیالیو سره د امریکا او نورو لوېدیځو هیوادو عسکري، مالي او استخباراتي مرستي په څه مانا دي؟ زه نه پوهېږم، د امریکایي اډو ببلابېل پلویان د امریکایانو په ستایلو او د پاکستانیانو په کړلو څه تر لاسه کیي؟!

د دې پر ځای باید په دې واقعیت ځانونه پوه کو، چي په افغانستان او سیمه کي د ټولو فتنو او خباثتو اصلي مَوْږی څوک دئ؟ او دا خطرناکه لوبه د مقصد د پاره روانه ده؟ هیله من یم، په افغانستان کي د امریکا د عسکري تأسیساتو د تداوم پلویان او خواخوږي د غفلت له درانه خوبه را ویښ سي؛ او د دې ټولو استعماري فتنو او ناولو لوبو په علت العلل ځانونه پوه کړي.

ریشتیا خبره دا ده: تر هغه مهاله، چي د استعمار تور لاسونه په توطیو او دسیسو بوخت یي، نه یوازي زموږ وران او په وینو لړلئ هیواد سوکاله ورځ نسي لیدلائ، بلکي د نړۍ نور مظلوم ملتونه به هم د دې «بشردوستو» او «متمدنو» قاتلانو د خونړي ناتار له امله د قیامت ورځي او شپې تېریي. لیبیا، یمن، بحرین، مصر، تونس، فلسطین او داسي نور ملتونه، گرده د دې مدعا څرگند او روښانه ثبوتونه دي. یو ځل سترگي پرانیزئ او واقعیتونه په غَوَر او دقت سره وگورئ!

امریکایي چوڼۍ او په افغانستان کي د تنظیمي جگړو د تکرار اندېښنه

د امریکایي چوڼیو د تداوم ډېری پلویان وایي، که امریکایي پوځونه نه یي، نو په افغانستان کي به یو پلا بیا د ۱۳۷۱ کال د کورنیو جگړو په شان د وینو والي وبهېږي؛ د خلگو پر نوامیسو به تېری وسي؛ دا نیم ودان، نیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډواله ښارونه به بيا د بېلابېلو جنګي ډلو د سياسي اقتدار په ليونيبو لوبو کي له خاورو سره خاوري سي؛ او داسي نوري اند يښني، چي فهرست يې خورا اوږد دئ.

زه د يوه داغدار افغان په توګه ،چي د کابل په تنظيمي جګړو کي مي د پښتونوالي په ګونا سکه وررور وژل سوی؛ او د زرونو نورو کابليانو په شان مي پلرنی کور په توغنديبو نړول سوئ، د کابل ښار په خونړيبو او زړه لړزونکو پېښو ، ډېر ښه خبر يم. لوی ښتن دي هغه توري او خونړۍ ورځي د نړۍ پر هيڅ ملت نه راولي. له دې سَوَبه فکر نه کوم، هيڅ دردمن او با احساسه افغان د کابل د تنظيمي جګړو د تکرار خطر ته په سپکه سترګه وګوري. موږ ټول افغانان بايد په عمل، خبرو او قلم د کابل د تېرو وحشتناکو جنګو د مخنيوي دپاره په ګډه کار او مبارزه وکو؛ اما په هيواد کي د امريکايي عسکرو همېشنۍ چوڼۍ د دغه راز ستري ملي غميزې د مخنيوي معقول او منطقي حل نه دئ؛ ځکه امريکايانو د کابل وحشتناکو تنظيمي جګړو ته په پام سره، په تېرو لسو کالو کي حقوقي او اخلاقي مسوولیت لاره، چي د داسي جهنمي او شيطاني جنايتو مسببين نړۍ والي جنايي محکمې ته بوزي؛ له سياسي واک څخه يې لاسونه لنډ کړي؛ د تورو پيسو او تورو معاملو پوښتنه ګروېږنه يې وکړي؛ او په دې توګه د کړېدلو افغانانو له زړو څخه هغه اند يښنه مخکي له مخکي ليري کړي ، چي دا دئ نن يې د خپلو پوځي اډو د ځای پر ځای کولو دپاره د يوې مهمي او ظاهراً مؤجه پلمې په توګه استعمالیي.

بېله شکه، د داسي جنايتکارو او بې مسووليتو جنګي ډلو ټپلو د ملاتړلو او نازولو په شرايطو کي، هيڅکله د کابل د خونړيبو تنظيمي جګړو له تکرار څخه انکار نسي کېدای؛ ځکه له اور او باروتو سره لوبې، بې چاوندني او تباهۍ بله نتيجه نسي لرلای؛ خو د داسي ملي فاجعې د بيا پېښېدو د مخنيوي دپاره د سمي او منطقي لاري په اړه تر خبرو اترو مخکي بايد په افغانستان کي د امريکايي لښکرکوټو له درنو او محترمو پلويانو څخه پوښتنه وکو ، چي په داسي اوضاع او حالاتو کي نو د کابل دتېرو وحشتناکو تنظيمي جګړو د تکرار مسووليت د چا په غاړه دئ؟ ايا همدې يرغلګرو لښکرو په تېرو لسو کالو کي د هيواد بېلابېلو جنګي او مافيايي ډلو ته د هر راز امکاناتو په برابرولو سره، په لوی لاس، د کابل د وحشتناکي فاجعې تکرار ته لار نه ده هواره کړې؟ که امريکايانو او نورو ايتلافي ځواکو ريښيتا هم له تنظيمي ايله جاريانو او نورو خاينو عناصرو څخه د بې ګونا او بېوزلو افغانانو د ژغورني مينه لرلای، له لويه سره به يې دې بې مسووليته جنګي ډلو ټپلو ته د انسان وژني او تباهۍ امکانات نه برابرول؛ هماغه وخت به يې د پاکستاني پوځيانو ، ايراني اخوندانو او شرمېدلو روسانو د ډول ډول لاسوهنو مخه نيولې وای؛ او له رټېدلو افغانانو سره به يې د يوه ريښتيني ملي او اولسي حکومت په جوړولو کي مرسته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره تر لمر روښانه ده، که د نجیب الله د حکومت له پرزېدو سره سم د یوه ملي حکومت په جوړولو سره د جنګي ډلو ټپلو د چپه او راسته غوبلو مخه نیول سوې وای په کابل کي به زموږ شاو خوا پينځه شپېته زره (۶۵) بې ګونا هیوادوال په ډېر وحشیانه ډول نه وژل کېده؛ زموږ لکونو ښوزلو او مظلومو عزیزانو به د سر او ناموس خوندي کولو د پاره خپل کورونه او کلي نه پرېښوول؛ کابل ښار به د چنګېزیانو په دود نه ورانېدی؛ د هیواد تاریخي او فرهنګي میراثونه به په دونه بې رحمۍ نه لوټېده؛ او په هیواد کي به د پوهي او رڼا دروازې نه تړل کېدې...

په خواشینۍ سره امریکایي استعمارګرانو د خپلو ناولو مقصدو تر پوره کولو وروسته افغانانو ته شا وروا ړوله؛ او افغانستان یې د ګاونډیانو او کورنیو لېوانو وخولو ته وروغورځاوه. ښه ! تېر پر تېر هېر پر هېر. راسئ د ۲۰۰۱ع کال په اکټوبر کي د امریکایانو تر پوځي یرغل وروسته شرایط او حالات په پام کي ونیسو. دا ځل خو د ټولو ناخوالو مسوولیت مستقیماً د امریکایي واکمنانو پر اوږو پروت دئ. هیڅوک دا نسي ویلائ ، چي دا ویني او اورونه، دا وراني او ویجاړي د افغانانو مسوولیت دئ؛ ځکه موږ او تاسو ټولو ته مالومه ده، چي دا اور چا و لګاوه؟ هیڅوک له دې ښکاره حقیقت څخه نته نسي کولای، چي بهرنیبو پوځو ، په تېره بیا امریکایي عسکرو له څه کم لسو کالو راهیسي د دې ملک ښه او بد ټول په خپلو لاسوکي اخیستي دي؛ خو دا واریې بیا ولې څه شهکاري ونکړه ؟! بیا یې ولې د پسو او شپانه د ژغورني پر ځای د لېوانو خوا و نیوله؟!
څه سوې د انتقالي عدالت، امنیت او قانونیت هغه لویې لاپې او باتې؛ څه سوه د ډیموکراسۍ او بشري حقوقو هغه شرنګولي شعارونه او سرودونه؛ څه سوه د افغانستان د ښوزلو او کړېدلو خلګو د ښکمرغۍ د پاره هغه « سره او زرغونه باغونه » ؟!

واقعیت دا دئ، چي د کابل په تېرو تنظیمي جګړو کي ښکېلي جنایتکاري او ورانکاري ډلې ټپلې د او سنیبو یرغلګرو لښکرو او ګاونډیبو جاسوسي سازمانو تېروني ملګري دي. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي ایتلافي پوځو په تېرو لسو کالو کي نه د خپلو پاکستاني متحدینو پر خلاف څه اغېزمن او ګټور اقدام وکړ؛ او نه تر اوسه تیار دي، د افغانستان هیڅ پخوانۍ جنګي ډله ټپله له ځانه مروره کړي. په دلیل یې هم د هر چا ښه سر خلاصیږي. سبا په چین، هند ، مرکزي آسیا ، روسیې او نورو هیوادوکي د اورلګولو او اوبو خړولو د پاره د هغو مخلصانه خدمتونه ته اړ دي. په داسي حال کي، چي ریښتیني روښانفکران، ملي او هیوادپال شخصیتونه او خپلواکۍ غوښتونکي خلګ د استعمارګرانو د انساني ضد نخشو په عملي کولو کي هیڅ راز مرستي ته زړونه نه ښه کیي، امریکا او نورو ایتلافي دولتونه هیڅکله دا همېښني ملګري یا ګټوره ستراتیژیکه پانګه له لاسه نه باسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که امریکایانو او نورو ایتلافي دولتو په افغانستان کي د جګړې او ورانکارۍ اورونه مړه کړي وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړی وای؛ او د یوه ریښتیني ملي او ولسي دولت و راوستلو ته یې د اسانتیاوو برابرولو له لاري د روانو شخړو او ناخوالو مخه نیولې وای، بیا به هیڅکله د تنظیمي جګړو او نورو غمیزو د تکرار ېېره او اندېښنه نه پاتېده. جنګ ځپلو افغانانو به د هیواد په تېر دو دېرش کلن تاریخ، په تېره بیا تنظیمي جنګوکي د خپلو بدو ورځو او خونړییو پېښو په ور یادولو سره د ایتلافي عسکرو د بیرته ستنېدو له امله د زړه له کومي خواشیني کولای؛ خو نن هر څوک ګوري، چي له څو مزدورو واکمنانو، جاسوسانو، جنګي او مافیایي ډلو پرته ټول ربړېدلئ افغان اولس په بې صبرۍ سره د یرغلګرو لښکرو د وتلو شېبې او ورځي شمېري. دلیل یې هم لمر غوندي روښانه دئ: له یوې خوا د افغانستان د تېر دو دېرش کلن تاریخ تر ټولو خطرناک جنایتکاران، وطن پلورونکي، غله او مفسدین د امریکایانو او نورو اشغالګرو تر وزرو لاندي د واک پرګدۍ ناست دي؛ وسلې، پیسې او سرې لري؛ او له بلي خوا هیڅ‌چا د دې رنځېدلو خلګو د ارامۍ او سوکالۍ د پاره په ریشتیا کار و نه کړ.

زموږ مظلوم خلګ هره ورځ د هیواد په ګوټ ګوټ کي د ۱۳۷۱ کال تر تنظیمي جګړو وحشتناکي غمیزي ګوري. د کونړو، شینوارو، عزیز آباد، چپرهار، کندوز، خوست، پکتیکا، روزګان، هیلمند، کندهار، زابل، غزني، لغمان، او لسګونو نورو سیمو تراژیدۍ په څه لحاظ تر پخوانییو پېښو کوچنۍ او بې ارزښته دي؟! ایا په هره پېښه کي زموږ پر بې ګونا هیوادوالو د قیامت شېبې نه سوې تېري او لا نه تېرېږي؟ البته، په دې زړه لړزونکو دردو او غمیزو یوازي د زړو خاوندان پوهېدای سي- هغه کسان چي انساني مینه او عاطفه ولري؛ درد او مصیبت یې لېدلئ یې- نه هغه کسان، چي د ماړه نس پارسي وایي. ایا د کندهار په ارغنداو، ژړۍ او پنجوایي کي د زرګونو کنداریانو په دردونکي حال خبریاست، چي همدې امریکایي او ایتلافي لښکرویې د ۲۰۱۰ ع کال د مني په وحشیانه عملیاتو کي له نارینه وو، ښځو، کلو، باغو، ماڼو، دوکانو او نورو شتمنییو سره څه معامله وکړه؟! که نه یاست خبر، زه به مو په خبر کړم: ایتلافي فرعونانو دغو بشري ضد عملیاتو ته د «هیلي!» نوم ورکړی ؤ. هو! د بې ګونا خلګو د بې رحمانه وژني او چنګېزي تباهۍ «هیله!» امریکایي پوځ د همدې عملیاتو په ترڅ کي د ارغنداو ولسوالۍ د څسرو په سیمه کي یوازي د ترکو پر کلاچه **پینځه ویشت (۲۵)** ټنه یاني پوره **دوه زره پینځه سوه (۲،۵۰۰)** کیلو ګرامه چاودېدونکي مواد و غورځول؛ او په دې توګه یې د کلي ټول اووه ویشت کوره د لاس د ورغوي په څېر هوار کړه. د دې بې ساري جنګي جنایت تصویري بیان او نور جزییات، په دغو ویبپاڼو کي ولولئ:

http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «ترکو کلاچه» يوازني کلی نه دئ، چې د مځکې له مخې نابود سو. په دغو عملياتو کې ډېر نور ودان او سمسور کلي هم د بمو او باروتو په زور په سپېرو دښتو او وحشتناکو کنډوالو واوښته. د بې غيرته او مزدور کرزي له خوا ټاکل سوي کميسيون هم په دغو وحشتناکو عملياتو کې، د خلګو مادي شتمنيو ته اوښتئ زيان سل (۱۰۰) ميليونه ډالر وباله. د دې حقيقت تفصيل، دلته وګورئ:

www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111

البته، دا خو د امريکايي پوځ په دې کاوبايي سټايل عملياتو کې يوازې د مادي تاوان خبره وه؛ ځکه زموږ بې ګونا خلګو ته اوښتي ځاني تلفات او د عملياتو په ترڅ کې ببره ، وحشت، سپکاوی او بې عزتي خو په سلګونو ميليونو ډالرو هم نسي محاسبه کېدای.

ايا د ودانو کلو داسي ظالمانه هوارول او ويجاړول د هغه پروګرام يوه برخه ده، چې امريکايان او نور ايتلافي پوځونه يې په دې کچول او جنګ ځپلي هيواد کې د بشري حقوقو ، ډيموکراسۍ، سولې، امنيت او ترقۍ په نامه پر مخ بيايي؟ ! د امريکايي چونيو د «رسميت» او «قانونيت» پلويان دې، جواب ووايي؟

البته د ارغنداو ، ژړۍ او پنجوايي عمليات د ايتلافي قواوو لومړني او وروستي عمليات نه دي. هره ورځ، هره شپه، دوري هوري، د دغه راز خپلسرو او بې پروا عملياتو په ترڅ کې زموږ پر بې کسه او بې وسه افغانانو داسي چپه مېچني تاوېږي، چې د دې خاوري په تاريخ کې يې ډېر لږ مثالونه تر سترګو سوي دي.

په داسي شرايطو او حالاتو کې خو ماته د تنظيمي ملېشو او فرعوني لښکرو د بې رحمانه وژنو او چنګيزي ړنګولو تر منځ هيڅ توپير ، نه مالومېږي؟ مګر دواړه ډلي د افغانانو په وژنه او تباهي کې يو تر بل بتر نه دي؟
سربېره پر دې، ايا دواړي خواوي همدا اوس هم د شرمښانو په څېر زموږ د بې دفاع خلګو د حلالولو او کوروړانولو دپاره، په يوه مورچل کې ناست نه دي؟ قضاوت تاسو حقپالو او باضميره لوستونکو ته پرېږدم.

په دې توګه ګورو ، چې امريکايي لښکرکوټونه هيڅکله ربړېدلي افغانان د بلاوو له منګولو څخه نه ژغوري.
لکه څنګه چې پوه او سترګه ور ليکوال - ښاغلي موسوي په افغانستان کې د امريکايي چونيو د خطرو په اړه له « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ويبپاڼي سره په خپله صوتي مرکه کې يادونه کړې ده، له څو چونګښو څخه د ژغورني په خاطر بايد هيڅکله د نهنګ يا تمساح خولي ته پناه يونسو. مګر موږ او تاسو ټولو د سر په سترګو و نه ليده، چې د تنظيمي جګړو په پای کې، همدغو کوچنيو او لويو چونګښو څنګه د خو لځو ، لغړو طالبانو له بيري

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواجه بهاء الدين،کولاب، مشهد ، پېښور ، دبۍ، تورکيې، اوروپايي هيوادو ، کاناډا ، امريکا او استراليا ته پښې سپکې کړې. نن هم زموږ زړور او مړني خلک له دغه راز پوموبه يي زمريانو او پهلوانانو څخه هيڅ بېره نه کيږي.

د چونګښو ، نهنګانو ، سپيانو او چغالانو له بېلابېلو خطرو څخه د ژغورنې دپاره بايد د بلا غېږ ته د پناه وړلو پر ځای خپل خلګ را ويښ کړو ؛ د قوم، مذهب، ژبې، سيمې، سياسي نظريو او داسي نورو پر بنسټ را منځ ته سوي واټنونه ايسته کو ؛ او په يوه وجود او يوه اواز د يې واحد ملت او دې ګډ کور له بېلابېلو دوښمنانو سره د مبارزې په سنګر کې ودرېږو. ماته د دې خبرې په ريښتياوالي کې هيڅ شک نه ښکاري: تر څو کورنۍ او بهرنۍ يا لويې او کوچنۍ بلاوي له دې وطنه ورکې نسي په افغانستان کې د سولې، ارامۍ، خپلواکۍ، قانونيت، عدالت او ترقۍ هيله د اوبو پر مخ کرښې دي او بس.

د امريکايي چوڼيو نن او سبا

دامريکايي چوڼيو د تداوم ځيني پلويان ادعا کيي(کوي) ، چې ګواکې امريکايي چوڼۍ اصلاً د نن خبره نه ده، بلکي دغه راز چوڼۍ په واقعيت کې تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړيږي. دوی استدلال کيي، چې تر هغه مهاله به په هيواد کي سوله او امنيت هم په بشپړه توګه ټينګ سوی يي. دا ښاغلي ډاډه دي، چې هغه مهال به د امريکايي چوڼيو عسکر د افغانانو دکورو په تلاښۍ او نوروکورنيو امنيتي چاروکې هم برخه نه اخلي، بلکې يوازې به د هيواد د سياسي پولو ، ملي خپلواکۍاو سياسي استقلال د دفاع چارې پر مخ بيايي.

زما خو په دې تعقل او منطق هيڅ سد نه رسيږي. که څوک استدلال کيي، چې امريکايي چوڼۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته، د بهرني تيري په وړاندي د افغانستان د دفاع مسوووليت په غاړه لري، زه يې په جواب کې وايم، چې دا بهرني تېري او بهرنۍ لاسوهني خو له کلونو کلونو راهيسي رواني دي؛ هر څوک يې د سر په سترګو ګوري. د هيواد په ګوټ ګوټ کې له کلونو د جنګ او وحشت اورونه بل دي؛ شپه او ورځ د افغانانوويني بهيږي؛ ورانۍ او تباهۍ رواني دي. سړی نه پوهيږي، چې تېری او لاسوهنه، تور دئ که سپين؟ ! دا چې امريکايي او ايتلافي لښکرو له تېرو لسو کالو څخه، د دغه راز تيريو او لاسوهنو په شنډولو کې هيڅ مرسته نه ده کړې، هغه بيا کاملاً بېله خبر ده.

عجبه لا دا ده، چې امريکايي لښکروخو د خپل يرغل له همغې اولي ورځې څخه غټې غټې ادعاوي کولې، چې د القاعدې، طالبانو او نورو تروريستانو د ورکولو دپاره افغانستان ته تللي دي.که دا خبره ريښتيا وای، نو ولې يې تر دې دمه د سولې او امنيت په راوستو کې رينتيني، فعاله او رغنده برخه وانخيسته؟ تېر لس کلن ريکارډ خو له ورايه ښيي، چې يرغلګرو لښکرو ، نه يوازې افغانستان ته سوله او امنيت، ولسواکي او قانونيت را نه وست، بلکې په ټوله سيمه کې يې د دوښمنييو او نفرتو لمبې بلې کړې؛ او دا دئ نن ټول ګورو ، چې دا لمبې د هرې ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تېرېدو سره لا پسې غزېږي او تونديږي. که سبا په هيواد کې سوله او امنيت ټينګ سي، بيا نو پردو عسکرو او پردو چونېيو ته څه ضرورت دئ؟ !

ايا په اوسنيو شرايطو کې څوک د افغانستان د کورني او بهرني امنيت ترمنځ د بېلتون کرښه ايستلای سي؟ ايا زموږ د هيواد کورنی او بهرنی امنيت د يوې سيکې د دوو مخو په شان، يو له بله تړلي نه دي؟
امريکايي او ايتلافي لښکرو که ريشتيا زموږ د ژغورني دپاره توره کولای، بايد پرون او نن يې دا توره کړې وای، چې د جنګ او ناامنيو، زور زياتيو او بې عدالتيو له کبله د مظلومو او بې پناه افغانانو کړېږي تر اسمانو رسېدلي دي.

ايا دا خبره تعقل او منطق لري، چې امريکايي او نور ايتلافي پوځونه اوس هيڅ مسووليت نه لري؛ خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته بيا په بشپړه توګه تيار دي، د افغانستان د خاوري او خپلواکۍ د دفاع دپاره وينې کړي؟ په دې استدلال خو باور وکړئ، چې د لومړني ښوونځي هلکان هم نه تېروزي. له بله پلوه، آيا دا په دووګوتو د لمر پټول نه دي، چې څوک ادعا وکړي، امريکايي چونۍ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړېږي؟ مګر دا خاوره له تېرو لسو کالو راهيسې د امريکايي او ايتلافي لښکرو د بې رحمانه تاړاکو ميدان نه دئ؟ ايا همدا اوس د امريکا څه دپاسه يو لک تر غاښو سمبال پوځ او په ملکي جامو کې د يو لک په شاوخوا کې نور وسله وال (د استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي شرکتو غړي) د څه دپاسه پينځوسو زرو نورو ايتلافي قوتو تر څنګ، په دې جنګ ځپلي هيواد کې، چپه او راسته غوبلونه نه کيي؟ زه نه پوهېږم امريکايي چونۍ ښکرونه لري که لکۍ؟ ! ايا د چونېيو او لکونو پوځيانو، امنيتي شرکتو او عسکري مُخبرانو ترمنځ، په مانا کې څه توپير سته ؟ په دې توګه، امريکايي چونۍ هيڅکله د ۲۰۱۴ع کال خبري نه دي. داسي چونۍ له تېرو لسو کالو راهيسي جوړې سوي دي.

که ديوې شېبې دپاره دا ومنو، چې امريکايي چونۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړېږي، بيا نو اساسي پوښتنه دا ده، چې دغو ټولو نابللو مېلمنو په تېرو لسو کالو کې د کورني او بهرني تېري په وړاندي زموږ د خلګو او هيواد د ساتني دپاره څه توره وکړه، چې تر ۲۰۱۴ع وروسته به نوره وکي؟

ايا دا خبره د منلو وړ ده، چې امريکايي پوځونه اوس د خپلسرو ايله جاريانو په څېر عمل کيي، خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به يې صلاحيتونه او مکلفيتونه د يوه حقوقي او قانوني نظام په چوکاټ کې تنظيم سي؟
که داسي يې، نو بيا خو پوښتنه دا ده، چې په تېرو لسو کالو کې يې ولې د يوه منظم حقوقي نظام په جوړولو سره د خپلسريو او سرغړونو مخه نه نيول کېدی؟ له بلې خوا څوک د اتضمين ورکولای سي، چې دا فرعوني ځواکونه به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته هم، وضع سوو قواعدو او مقرراتو ته غاړه ايږدي؟ مګر د جاپان دولت له خپل ټول لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامه، صنعت او پرمختګ سره سره دا توره کړې ده، چې د خپل هيواد په اوکيناوا ټاپوګانو کې د امريکايي پوځي منسوبانو د زرګونو فقرو جرمو او جنايتو، مخنيوی وکړي؟!

زموږ درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چې اوس هم کرزی د ايتلافي قواوو په عملياتو کې د ملکي افغانانو د بې رحمانه وژنو له کبله يو و نيم اعلاميې او احتجاجيې خپروي؛ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم دا کار دوام و مومي؛ خو د دغه ډول تشو او پوچو اعلاميو په خپرولو سره به زموږ مظلومو خلګو ته څه ګټه ورسيږي؟! ايا هغه مهال به کرزی يا بل مزدور حُکمران د خپلسرو پردو لښکرو د لاس پېچلو يا غوږ تاوولو جرأت ولري؟! فکر نه کوم. که جاپاني منتخب واکمنان دا جرأت نه لري، بيچاره کرزی يا د هغه پر ځای ناستی بل مزدور به څنګه دا جرأت ولري؟ نتيجه دا ده، چې پردي عسکر به نن هم د فرعونانو غوندې زموږ په ژوند او هستۍ لوبې کيې؛ او تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم همدا غوبل روان يې.

تشې احتجاجې خبرتياوې يوازې د واک او ډولو دپاره د مزدورو واکمنانو چل ول او سياسي تاکتيک دئ. بشپړ باور لرم، چې د افغان اولس د پارېدلو احساساتو د تسکين دپاره دغه راز بې مانا اعلاميې او احتجاجيې، ډرامې او ناټکونه ګرده د بهرنيو بادارانو په مستقيمه لارښوونه او مشوره کيږي. ماته خو هغه اعتراض او احتجاج له تشو خبرو او بړاس ايستلو پرته بل څه نه ايسي، چې له غوڅ او پرېکنده عمل سره ملګری نه يي. نن تش په نامه زرګري اعتراض او احتجاج؛ سبا بيرته پر يوه سترخان ټوکې او خنداوې، څه مانا لرلای سي؟! حقيقت هر چاته روښانه دئ. اسير، بې واکه، مزدور او ګوډاګي واکمنان کله د خپلو بادارانو په وړاندې د غوڅ او پرېکنده عمل زړورتيا لري.

خير، د افغانستان او سيمې سياسي شنونکي له لومړۍ ورځې څخه په دې باور دي، چې امريکايي عسکر افغانستان ته د سولې او امنيت، ډيموکراسۍ، بشري حقوقو او قانونيت په مقصد نه دي تللي؛ او تر دې وروسته به هم زموږ د جنګ ځپلي خاورې د ساتنې او خونديتوب هيڅ غم ونخوري. د دوی هدف د يرغل له همغه لومړۍ ورځې څخه ترننه، خپلې استعماري ګټې دي او بس.

د امريکايي چوڼيو د دايمي حضور له ښاغلو پلويانو څخه زما بله مهمه پوښتنه دا ده، چې که د پردو لښکرو همېشنی حضور د وطن او خلګو په ګټه کار يي، نو ولې مو د څه د پاسه دوو ميليونو شهيدانو، معيوبينو او معلولينو په ورکولو سره، د شورويانو سور پوځ له ملکه وشړئ؟ ولې مو روسانو ته د دايمي لښکرکوټو د جوړولو اجازه ورنکړه، چې له يوې خوا مو لاس په لستوني همسايګان وه؛ او له بلې خوا يې په تاريخ کې هم له افغانانو سره د پرنګيانو په اندازه، وحشيانه ظلمونه نه وه کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د بهرنیيو پوځو حضور او لښکرکوټونه معقول او ګټور کار وای، نو زموږ پلرو او نیکو ولې د وینو په تویولو او د سرونو په ښندلو سره هیڅ پردي پوځ ته د پښې ایښوولو ځای نه ورکاوه؟ موږ ولې د میرویس نیکه، شاه محمود ، شاه اشرف، احمدشاه بابا، وزیر اکبرخان، عبدالله خان اڅکزي، امین الله خان لوګري، میربچه خان کوهدامني، میرمسجدي خان، محمدجان خان وردګ، ملا مشک عالم اندړ، ایوب خان، سپیني ادې، ملالۍ، غازي امان الله خان او سلګونو نورو ملي اتلانو په حماسو او کارنامو ویاړو؟!

جواب کاملاً روښانه دئ. هغوی دا خاوره د خپلو سرونو او وینو په بیه د پردو له کرغېړنو قدموخخه پاکه کړې؛ او موږ ته یې د یوه ارزښتناک میراث په توګه پرېښې ده. ښایي د پردو ځیره خواره بالاخره په دې اعتراف هم و نه شرمیږي، چې زموږ پلرونه او نیکونه تېروتلي وه؛ ناحقه یې له پرنګیانو او نورو یرغلګرو سره ډغري وهلي دي؛ باید پرېښې یې وای، چې انګرېزانو یا نورو پردو دې ملک ته «ترقي» او« پرمختګ» راوستی وای. زه وایم کور ښادو، که مو د ترقۍ او پرمختګ په هیله پرنګیانو یا نورو یرغلګرو فاتحانو ته د دې تاریخي خاورې واګې سپارلي وای، بیا به نو د افغانستان نوم هم نه وای پاته. د امریکا متحده ایالات ، استرالیا او کاناډایې تر ټولو غوره او ژوندي مثالونه دي. تاسي وګورئ، چې په متحدو ایالاتو کې د د غه خاورې د بومي اوسېدونکو یا امریکایي هندیانو (American Indians, Red Indians, Indians) او په استرالیا او کاناډا کې د دغو هیوادو د ځایي اوسېدونکو (Aboriginals) د هویت او بقاء خبره اوس کوم ځای ته رسېدلې ده؟! ټول جهان ګوري، چې د همدې« متمدنو» او « پرمختللو» مهاجمانو له شامته اوس د دغو او داسي نورو هیوادو د اصلي او بومي اوسېدونکو نسلونه، ژبه او کولتور د ورکېدو په حال کې دي.

د مرکزي آسیا د اولسو په دردوونکي فرهنګي او اجتماعي حالت هم موږ و تاسي ګرده ښه خبر یو. مګر تاجیکو ، اوزبکو ، تورکمنو ، قرغیزو ، قزاقانو ، آذریانو او په دې سیمه کې نورو مېشتو قومو د روسي استعمار د څو اویا کلني واکمنۍ له شامته، خپلې ژبې، ادبیات، فرهنګ او تاریخي ویاړونه، نه وه له لاسه ور کړي؟ نوري خبري به پرېږدو ، په تاجیکستان، اوزبکستان او آذربایجان کې د « رحمانوف»، «کریموف»، « علی یف» او داسي نور تخلصونه د څه واقعیتو ښکارندوی وه؟ ایا په دې پراخه حوزه او د هغه هیواد په نورو سیمو کې د ځایي اولسو د ژبو ، ادبیاتو او فرهنګي ارزښتو له منځه وړل، ټول د هغه استعماري تاړاک زېږنده نه وه، چې په دغو سیمو کې د روسي عسکرو د لښکرکوټو او چونییو د ځای پر ځای کولو له لاري عملي سو؟ سربېره پر دې، داسي ډېر مثالونه په ګوته کېدای سي، چې د پردو پوځي تأسیساتو ، د بومي خلګو د ژبنیيو ، کولتوري، فکري او تاریخي ارزښتو په ورکولو او بې رنګه کولو کې ډېره لو(لویه) ونډه اخیستې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په خپل لرغوني هيواد کي په پخوانو زمانو کي د هخامنشي او يوناني دورو آثار او وروسته بيا د بودايانو، عربانو، چنگېزيانو، گورگانيانو، صفويانو، پرنگيانو، روسانو او امريکايانو پراخي سياسي، اجتماعي، فرهنگي، مذهبي او هنري اغېزي گرده د دغو تاريخي واقعيتو روښانه مصداق دئ. د کوربه هيواد خلگو ته د پردو عسکرو د همېشنۍ استوگني ورانونکی رول، د دغو مسألو په يادوني سره نه بشپړيږي. له دې امله، د استعماري چوڼيو نور ورانوونکي اړخونه د دې کتابگوټي په راتلوونکو بحثو کي سپړو.

لکه څنگه چي گورو، د وطن پلورني او انقياد غوښتني مدافعان غوارې د افغانستان تاريخ له سره وليکي؛ خو دا پلا نه په مړانه او اتلوالۍ، بلکي په سپيتانه او بې ننگۍ. زموږ خپل رزمي او حماسي ادبيات، دودونه او وياړونه خو يوې خواته پرېږدئ، تاسي د شرق د نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوري (۱۸۷۷-۱۹۳۸ع) پارسي شاعري وگورئ، چي زموږ د توريالي ملت او ملي اتلانو په وياړ يې څه نه دي ليکلي:

آسيا يک پيـکر آب و گِل است
ملت افغان در آن پيکر دل است
از فساد او فساد آسيا
درگشاد او گشاد آسيا
(لاهوری، کليات: آنسوی افلاک ۱۷۷-۱۷۸). وروستی بيت د ځينو افغان ليکوالو په آثارو کي په نسبتاً بېله بڼه راغلئ دئ.

که زموږ غښتلو او توريالييو ورونو، پلرونو او نيکونو هر يرغلگر ته لاسونه پورته کولای، بيا به «افغان ملت» هم هيڅکله د «آسيا د زړه» په توگه نه يادېده. همدغه راز، که د سيد جمال الدين افغاني استعماري ضد مبارزو د هند، منځني ختيځ، ايران او ترکيې بيده ولسونه نه وای را ويښ کړي، علامه اقبال به هيڅکله هغه د «امام» په لوړ او ستر لقب نه نازاوه:

رفتيم و ديديم دو مرد اندر قيام
مقتدی تاتار و افغانی امام
(شاد روان ۲۴۷).

د درنو لوستونکو به ښه ياد يي، چي د روسانو لاس پر نامه نوکر - ببرک کارمل او ځينو نورو روس پلوه نوکرانو به تل دا ادعا کوله: که د شوراگانو ستر هيواد نه وای، امپريالستي ښامار به افغانستان د مځکي له کُرې څخه نابود کړی وای؛ خو واقعيت داسي نه ؤ. موږ او تاسو ټولو وليده، چي سره پوځونه په فضيحت او شرمندگۍ سره ووته؛ د ببرک کارمل په وينا د شوراگانو لوی هيواد ټوټه ټوټه سو؛ د شوروي استعمار په ځنځيرو ترلئ، تش په نامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوسياليستي بلاک هم د سترګو په رپ کي را وپرزېد ؛ مګر د زمرو او تنګيالو تاريخي هيواد - ګران افغانستان د جګو او پياوړو غرو په څېر همغسي سرلوړی ولاړ دئ؛ نه چا د مځکي له ګرېږ نابود کړ؛ او نه يې چا د خپلواکی ، ملي غرور او افغانيت روحيه مړه کړه.

نن د امريکا او نورو يرغلګرو پوځو مزدوران هم کټ مټ د روسي مزدورانو همغه پوچه خبره تکراروي: « که امريکايي پوځونه نه يي، پاکستانيان او ايرانيان به دا ملک په دوو ورځو کي تر ستوني تېر کړي ...»
اما ريشتيا خبره دا ده، چي که امريکايي او ايتلافي پوځونه نه وه، انشاء الله سرلوړی افغانستان به د هيواد پالو افغانانو د يووالي او نارينتوب په برکت، بيا هم د پخوا په شان پر خپل ځای ولاړ يي.هغه څه چي د امريکايانو په ستنېدو سره به هرومرو له منځه ځي، د جنايتکارو ، خاينانو او غلو اوسنی مزدور نظام دئ او بس.

امريکايي چوني او د سيمي د اټومي ځواکو زياتېدونکی خطر

په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو د تداوم ځيني پلويان استدلال کيي، چي زموږ يو ګاونډی (پاکستان) له کلونو راهيسي اټومي وسلي لري؛ بل (ايران) هم د اټومي وسلو د تر لاسه کولو په درشل کي دئ؛ او شاوخوا ته نور پراته هيوادونه لکه هند ، چين او روسيه هم له پخوا څخه د سيمي لوی اټومي قدرتونه ګڼل کيږي. د دوی د استدلال له مخي، په داسي شرايطو او حالاتو کي، افغانانو ته هم ښايي، چي د دغو اټومي طاقتو د احتمالي خطرو په وړاندي، د خپل هيواد د ساتني او دفاع دپاره، ځان د نړۍ په يوه بل لوی اټومي ځواک ياني متحدو ايالاتو پوري وتړي، چي دلته د خپلو همښنيبو چوڼيبو په مرسته د اړتيا پر مهال هرتېري کوونکي هيواد ته، غاښ ماتوونکی جواب ورکي...

دا نظر نه يوازي له دې سَوبه د منلو وړ نه دئ، چي ريښتيني او باغروره افغانان هيڅکله د خپلو ملي نواميسو او خاوري د دفاع دپاره د پردو عسکرو پر توپک او برچي تکيه نه کيي، بلکي له دې اړخه هم د ډېر کمزوری او سرسري دئ، چي په افغانستان کي د اټومي ځواک ځای پر ځای کېدل، هيڅکله د سيمي د سياسي او امنيتي حالاتو له ثبات او ټيکاو سره مرسته نسي کولای. د ۲۰۰۱ ع کال د سيپتمبر پر يوولسمه د امريکا د نړۍ والي سوداګرۍ پر مرکز او دفاع وزارت (پينټاګان) تروريستي بريدو په ډاګه وښوول، چي د اټومي وسلو لرل د يوه هيواد د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او عامه نظم د خوندي ساتلو ، يوازنی ضامن نه دئ.

دا خبره سمه ده، چي هند او پاکستان دواړه اټومي وسلي لري؛ او ترګرده يې لا زياتولو او عصري کولو ته ملاوي تړلي دي، خو سره له هغه هم ګورو ، چي هيڅکله له جنګو ، نښتو او تروريستي بريدو څخه مصوون او خوندي نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

. په ۱۹۹۹ع کال د کشميري جنګيالو او پاکستاني پوځ له خوا د کارګل د لوړو څوکو نيول، په ۲۰۰۲ع کال کې د هند په مرکز - ډيلي کې د هغه هيواد پر پارلمان او په ۲۰۰۸ع کال د هند د ممبيي ښار پر اتو مهمو تجارتي او سيلاني مرکزود بهرنيبو تروريستانو وسله وال بريد ، ټول د دې خبرې ښکاره او انکار نه کېدونکي ثبوتونه دي. اوس نو پوښتنه دا ده، چې په دې او دې ته ورته نورو بريدونو کې، د هند د بېوزلو وګړو د ژوند په بيه برابرو سوو اټومي وسلو ، هندي پوځ ته څه ګټه ورسوله؟ دلته بې ګټې نه ده، چې موضوع له يوه بله اړخه هم څه نا څه وڅېړو . موږ ټول پوهېږو ، چې هند ، چين او پاکستان درې سره اټومي قدرتونه دي. د دوی په نيژدې يا نسبتاً ليري ګاونډيتوب کې د بوتان، نيپال او بنګلدېش کوچني هيوادونه پراته دي؛ خو دا خوار اونېستمن هيوادونه هيڅکله د شاوخوا همسايه ګانو د اټومي وسلو ښېره نه لري. همدغه راز، زموږ شمالي ګاونډيان (تاجيکستان، قرغيزستان، اوزبکستان او ترکمنستان) هم ګرده د سيمې د اټومي ځواکو لکه چين، قزاقستان، روسيې او ايران په منځ کې پراته دي، سره له هغه هم هيڅکله له بهرني تيري څخه ښېره او انديښنه نه لري. تر دې هيوادو ، چې تېر سو کيوبا د کاملاً بېل سياسي او اقتصادي نظام په لرلو سره د نړۍ له اوسني ستر اټومي طاقت (امريکا) څخه تر اتيا - نيوي کيلومترو زيات واټن نه لري، ايا د خپل امنيت او دفاع دپاره بايد د پاکستان، هند او ايران په شان د اټومي وسلو په جوړولو پيل وکړي؛ يا د نړۍ کوم بل اټومي ځواک، د مثال په توګه روسيې يا چين ته بلنه ورکړي، چې د امريکا د متحدو ايالاتو له احتمالي خطرو څخه يې وساتي؟ دا خو د عقل او منطق لار نه ده. مګر له دې ترخې تجربې څخه څوک انکار کولای سي، چې په ۱۹۶۱ع کال، د خنزيرانو په خليج کې د امريکا او شوروي اټومي کړکېچ، پر خوار ځواکي کيوبا سربېره، د ټولې سيمې امنيت او ثبات د اټومي ناتار له بالقوه خطر سره نه ؤ مخامخ کړئ؟

د دې استدلال له مخې، اټومي وسلې د امنيت ضامن نه، بلکې د خپلو او نورو ګاونډيو ولسو د تباهۍ وسلې دي. له دې امله يې بايد ، هيڅکله و لرلو يا تر لاسه کولو ته، زړه ښه نه کړو. زموږ ګاونډيان هم بايد د دې وحشتناکو انساني ضد وسلو له جوړولو او سياليبو څخه په ټينګه لاس واخلي؛ ځکه چې د عمومي وژنې دا وحشتناکې وسلې، پر دوی سربېره همسايه هيوادو ته هم ستر زيانونه اړولای سي. د شرم وړ خبره ده، چې د هند او پاکستان خلګ په ډوډۍ نه دي ماړه ؛ کور ، کالي، دوا او تعليم نه لري؛ خو دولتونه يې په سر ټمبګۍ سره د اټومي وسلو جوړولو او لا عصري کولو ته جوړېدلي دي.

د دې خبرو د يادوني مقصد دا دئ، چې د ګاونډيانو او سيمه ييزو دولتو د اټومي وسلو له اړخه افغانانو ته د انديښنې او بيري پيدا کول، هيڅ عملي او واقعي اساس نه لري؛ ځکه ګاونډيان يا نور سيمه ييز دولتونه هيڅکله له توپ، ټانک او الوتکو سره زموږ پر هيواد تېرى نه کيي. اټومي وسلې خو ان د دولتو په اوږدو اعلام سوو جنګو کې هم په اسانۍ سره نه کاريږي. خدای مکړه ، که دا خيالي او توهمي خطر په ريشتيا سره پيښ هم سي، د امريکايي پوځيانو د متو په زور يې شنډول، تردې هم پوچه او بې مانا خبره ده. موږ بايد په دې واقعيت ځانونه پوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، چې د متحاربينو ترمنځ د اټومي وسلو استعمال، ګټونکي او بايلونکي نه لري. په دغه راز جګړو کې ګرده بايلونکي دي. اټومي وسلې د ډله ييزې وژنې د نورو وسلو په شان، د بشري تمدن پر تندي تور داغ دئ. بايد ټوله نړۍ د دغه راز وحشتناکو وسلو له جوړولو او کارولو څخه ډډه وکي.

په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې د سيمې زياتره هيوادونه، په تېره بيا پاکستان او ايران زموږ په کورنيو چارو کې بربنډې لاس وهني کيي؛ خو په خواشينۍ سره، چې هر څه له همغه پيل څخه تر اوسه د افغانانو په مرسته کيږي. که زموږ ورونه او عزيزان له پاکستاني او ايراني مداخله ګرو سره لاسونه يو نه کړي، د پاکستان او ايران پوځيان په زرګاله دا جرأت نسي کولای، چې زموږ سرلوړي او خپلواکي خاوري ته په بده سترګه وګوري. دا ناروا او ظالمانه لاسوهني، بريدونو او يرغلونه، لکه څنګه چې مخکې هم اشاره وسوه، د پروکسي وار يا هغه جګړې په بڼه کيږي، چې بلوونکي يې له جګړې څخه ليري د خير پر غونډۍ ناست دي. نور هيوادونه ها خواته پرېږدئ، يوازې هندوستان او پاکستان په پام کې ونيسئ. دې دوو ګاونډيو هيوادو د خپل څلور شپېته کلن تاريخ په اوږدو کې څلور واره يانې په ۱۹۴۷ع، ۱۹۶۵ع، ۱۹۷۱ع او ۱۹۹۹ع کلو کې، خونړۍ جګړې کړې دي؛ او دا دئ ګورو، چې دا دوه همسايه هيوادونه له تقريباً لسو کالو راهيسې، زموږ په ببوزلي او جنګ ځپلي هيواد کې خپلې پخوانۍ دوښمنۍ او ترېګنۍ پر مخ بيايي؛ او د دې ظالمـــانه پردې يا نيابتـــي جنګ (proxy war) د پاره، ميلياردونه ډالر خرځيي. د نور تفصيل د پاره دا وېبپاڼې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War

د پاکستان سياسي او عسکري واکمنان له هندوستان څخه د خپلو پخوانيو ماتو د کسات اخيستلو او له هندي خاوري څخه د کشمېر د بېلولو په مقصد، په افغانستان کې د يوه مزدور يا لږ تر لږه دوست او خواخوږي دولت د واکمنۍ له لاري د ستراتيژيک عُمق په لټه کې دي. هندي واکمنان، په خپل روَښ سره په افغانستان، بلوچستان او کراچي کې پاکستاني دولت ته د بېلابېلو ستونزو او کړکېچو په پيدا کولو سره هڅه او کوښښ کيي، چې په هندي کشمير کې د پاکستاني پوځ او کشميري جنګيالو د بېلتون غوښتني او تروريستي عملو مخه ونيسي. البته، په افغانستان او مرکزي اسيا کې د ارزانه اومو موادو موندنه؛ او خپلو صنعتي توکو ته د بازار پيدا کول، د هند او پاکستان د سياسي - نظامي سياليو يو بل مهم اړخ دئ.

خاوره زموږ، وينه زموږ او بربادي زموږ؛ خوګټې او هدفونه د دوی! دې ته نو زموږ د عوامو په ژبه وايي: رذالت، منافقت او شيطانت. موږ او تاسې ګرده ګورو، چې هر بهرنی هيواد د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټو د تحقق د پاره زموږ په خاوره کي، په څونه سپين سترګۍ او سرټمبګۍ، څه څه نامشروع او خاينانه کارونه نه کيږي؛ خو بالعکس په افغانستان کي د پردو لښکرو او تحميل سوی حکومت ببلابېل پلويان، د خپلي خاوري او ملي نواميسو د ساتني مشروع او وياړلي رسالت ته، په څه ډول وارخطا او اندېښمن دي. مګر زموږ پلرونه او نيکونه په تشو لاسو له پرنګيانو او نورو يرغلګرو سره نه جنګېده؟ فرق او توپير يوازي په دې کي دئ، چي زموږ سرلوړو او سربښندونکو پلرو او نيکو ته د وطن، خپلواکۍ او افغانيت په لار کي سر، مال، ناموس او اولاد ټول هيڅ وه؛ خو او سنيبو واکمنانو ته د هغو پر خلاف وطن، خپلواکي او افغانيت ټول هيڅ دي.

اوس نو مهمه پوښتنه دا ده، کله چي د پردو لاسوهني او بريدونه د پردي جنګ يا پروکسي وار مکرجنه او مرموزه بڼه لري، بيا نو امريکايي چوڼۍ له خپلو اټومي وسلو او پرمختللو جنګي وسايلو سره، زموږ څه درد دوا کولای سي؟ له بله پلوه، زموږ وياړلئ ملي تاريخ په ډاګه ښيي، چي د افغانانو مړانه او غښتلوالی د اټومي وسلو يا نورو پرمختللو وسلو په تر لاسه کولو کي نه، بلکي د هغو په يووالي، سربښندنه او خپلواکۍ غوښتنه کي نغښتی دئ.

جنګي تجهيزات، وسايل، ښوونه او روزنه، اکمالات او داسي نوري اړتياوي ګرده پر خپل ځای د اهميت وړ خبري دي؛ خو بې پياوړي ارادې، يووالي، خپلواکۍ غوښتونکو ولولو او مړاني د نړۍ هيڅ ډول جنګي، تخنيکي او لوژيستيکي وسايل ځوک له ماتي نسي ژغورلای. ايا له بې ساري پوځي او اقتصادي برلاسي سره سره، د برتانوي او روسي امپراتوريبو شرمناکي ماتي، د دې ځلانده حقيقت ښکارندوی نه دي؟

تاريخ شاهد دئ، چي د افغانانو جنګي تجهيزات او لوژستيکي سامان آلات نه له پرنګي لښکرو او نه هم له سره پوځ سره د مبارزې پر مهال د هيڅ راز پرتلي وړ وه. زموږ د تاريخ په نورو ملي معرکو او حماسو کي هم د جنګي تجهيزاتو او مهماتو همدا حال ؤ. له امريکايانو او نورو ايتلافي لښکرو سره روانه جګړه هم کټ مټ همدا بڼه لري. واقعيت دا دئ، چي افغانانو تل د ملي غرور، ناموس پالني ، خپلواکۍ غوښتني، اسلام دوستۍ او نورو مېړنيبو دودو پر بنسټ، له ټولو استعمارګرانو څخه ميدان ګټلئ دئ.

زه د پاکستان او ايران د اټومي وسلو له بابته وارخطا او اندېښمنو هيوادوالو ته دا پوښتنه وړاندي کوم: ايا کوچني يا لوی بت ته سجده کول، دواړه د بت پالني مانا نه لري؟ ايا دا خبره عقل او منطق مني، چي د پاکستان او ايران له بيرې، د امريکايانو د مريبتوب طوق په غاړه کي واچوو؛ او د خپلي سرلوړې خاوري واک ور ورسپارو؟ هو ! دا خبره مې اروېدلې ده؛ او تر ډېره ځايه معقوله هم ايسي، چي که سړی د دوو بلاوو تر منځ راګير سي، بايد هغي بلا خوا ته ځان ور نيژدې کړي، چي کمزورې او لږ خطرناکه يې. زما له نظره خو د پاکستانۍ، هندۍ، ايرانۍ، عربۍ، چينۍ، روسۍ، امريکايي او نورو بلاوو تر منځ يوازي په رنګ او جوله کي توپير دئ، نه په خوی او عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي؛ مګر دې ټولو بلاوو په تېرو دېرشو کالو کي د خپلو حيواني او رذيلانه نخشو د پوره کولو دپاره، زموږ بېوزلي جونګړي ته اوروانچاوه؟ ايا له دې ټولو بلاوو څخه يوې زموږ پر بې ګونا وينو او سرونو صرفه وکړه؟

له خو وطن پلورونکو او بې وجدانه مزدورانو پرته، چي تور ته سپين او سپين ته تور وايي، نور درست افغانان په دې حقيقت پوهېږي، چي غوا توره او شيدې يې سپيني دي. زموږ خلګ وايي: « نه کل ماند ، نه کدو ، خاک بر سر هر دو» زه وايم: خدای دې د ټولو بلاوو مخ ورک کي؛ که توره يې يا سپينه، که سره يې يا زرينه. له بلا څخه د نېکۍ او ژغورني تمه، اصلاً د عقل او منطق کار نه دئ؛ ځکه موږ ټولو په خپل غملړلي کور(افغانستان)کي د دې بلاوو سل ډوله ديدنې او مصيبتونه د سر په سترګو وليده. البته، دا خبره د يادولو وړده، چي هر څونه يوه بلا قوي او غښتلې وي، په هغه اندازه د هغې له منګولو څخه ژغورنه سخته او ګرانه ده. دا ساده او روښانه حقيقت، دلايلو او مشاجرو ته هيڅ اړتيا نه لري.

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، ګاونډيانو او د سيمې ځينو مغرضو دولتو له اوږدو کلو ، په تېره بيا تېرو دو دېرشو کلو راهيسې زموږ په کورنيېو چارو کي، خونړۍ لاسوهني کړي دي؛ که يې؛ او که يې لاس بر سو په راتلونکي کي به يې هم هيڅکله دريغ ونکړي؛ خو موږ په خپله هم هغوی ته د دغه راز لاسوهنو د لارو چارو په برابرولو کي له ملامتۍ او پړتيا څخه اوږي نسو سپکولای؛ مثلاً که ببرکيانو د سره پوځ له راتګ سره مرسته نه وای کړې، پاکستان، ايران، هند ، چين، عربو ، امريکا او لوېديځو هيوادو ته د دونه خونړيېو او بې شرمانه لاسوهنو لار څنګه هواربده؟ دغه راز که طالبانو ، القاعدې او نورو افراطي ډلو ټپلو ته په داسي ورين تندي غېږ نه واې پرانيستې، نو امريکايي کاوبايانو به څنګه د شمالي اتحاد د تورمخو مزدورانو او نوکر صفته کرزي په کومک زموږ د پلرو او نيکو پر سرلوړي خاوره، وحشيانه يرغل کولای؟ دا پلمه او بهانه خو له وړايه طالبانو په لاس ورکړه. دا دئ خرڅ سوی کرزی، جنګي جنايتکاران او د ايتلافي قواوو تر وزرو لاندي ناست ډول ډول مزدوران اوس د امريکايي چونيېو په «رسمي کولو» او « قانوني کولو» سره، د ببلابېلو لاسوهنو يوې بلې خطرناکي ماجرا غوښتني ته لمن وهي.

دا خبره هيڅ وضاحت ته اړتيا نه لري، چي د امريکا د دايمي لښکرکوټو په تداوم سره به هر مغرض ګاونډۍ او سيمه ييز ځواک د ببري اوګوابښ احساس وکي؛ او دا حقيقت هم بې دليله څرګند دئ، چي انسان، حيوان او حتا نبات د ببري او اضطرار په حال کي، خطرناکو عکس العملو ته لاس اچيي. نتيجه به داسي، چي پروني او ننني لاسوهونکي دولتونه به په خپل ټول توان سره زموږ په هيواد کي د جګړې، وينو تويولو او ورانۍ بهير ته ملاوي وتړي؛ جنګ، وحشت او تباهي به زور واخلي. طبيعي خبره ده، چي د دې خونړيېو جنګو او وحشتناکو ورانييو زياتره خطرونه او ډول ډول سياسي، فرهنګي، اجتماعي او قتصادي ستونزي به هم تر هر چا مخکي زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلواکۍ غوښتونکو او هیواد پالو افغانانو، په تېره بیا د ډیورنډ د کرغېړني کرښې په دواړو خواوو کې مېشتو مظلومو او کړېدلو پښتنو، ته متوجه یي. له همدې اسیته باید په خپل ټول واک او ځواک سره پرېنږدو، چې دا وران ټاټوبی او بې ګونا خلګ د جګړې او تباهۍ د جنایتکارو سوداګرانو په دې ظالمانه اوروکې نور هم لولپه سي.

زموږ په ملي تاریخ کې د خاورې او ناموس ساتنې ویاړلي دودونه

مخکې یادونه وسوه، چې د ځینو امریکا پلوه افغان لیکوالو او شنونکو دا اندېښنه هم له بېرې خپرولو پرته بل څه نه دي، چې وایې که ایتلافي قوتونه، په تېره بیا امریکایي پوځونه ولاړ سي، په اټومي وسلو سمبال پاکستاني پوځیان او ایراني اخوندان به زموږ تاریخي ټاټوبی د اژدهاوو غوندې په یوه اینده د تر ستوني تېر کړي.

زما په نظر خو دا ښاغلي له خپل ملي تاریخ څخه تر ډېره حده بې خبره دي. دوی ته د خپلو ملي ویاړونو د وریادولو دپاره مجبور یو، د هیواد ځینو تاریخي پېښواو حالاتو ته یوه ځغلنده کتنه وکړو. البته، ډېرو پخوانو زمانو ته نه ورګرځو؛ ځکه په دې لنډه لیکنه کې یې د تشریح او بیان فرصت نسته. یوازې څه دپاسه درې سوه کاله مخکې زمانه دریادوو- هغه وخت چې زموږ او ستاسي ګډ کور (افغانستان) په جنوب او ختیځ کې د ګورګاني مغولو، په لوېدیځ کې د صفوي استعمارګرانو او په شمال کې د شیباني یرغلګرو په منګولو کې ښکېل ؤ؛ او هر استعمارګر ځواک په خپل ټول توان او طاقت سره هلې ځلې کولې، چې زموږ د پلرو او نیکودا سپېڅلې خاوره تل ترخپل استعماري واک لاندې وساتي- مګر زموږ سرلوړو او مېړنیو نیکونو سره له دې سختو او ناوړو شرایطو هم هیڅکله د خپلواکۍ او استقلال لار پرېنښوده. د سربښندنو او قربانیو په ورکولو سره یې بالاخره وکړای سوه، چې د زړور، هوډمن او مُدبر ملي مشر- حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹-۱۱۲۷ هـ ق) په مشرۍ د خپلواکۍ جنډه و رپوي.

په نونسمه پېړۍ کې هم زموږ تاریخي مېنه د خپل وخت دوو لویو او مقتدرو امپراتوریو په منځ کې را ښکېل وه. په جنوب او ختیځ کې پرنګیانو او په شمال کې تزاري روسانو د دې خپلواکې خاورې د لاندې کولو او مستعمره کولو خطرناک پلانونه جوړول. د دې دوو لویو قدرتو په سیاسي او ستراتیژیکو سیالیو کې ریښتیا هم د هیواد ساتنه او دفاع څه ساده او اسان کار نه ؤ؛ دا پلا بیا هم زموږ خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو له خپلو سرو او هست و نیست سره لوبې وکړې؛ خو د دوو لویو بلاوو په منځ کې یې، خپل تاریخي موجودیت او هویت خوندي وساته.

په «جګدلک» کې د پرنګي لښکرو نابودي او په «میوند» او «وانه» کې یې شرمناکې ماتې، ګرده د پلرنۍ خاورې او ملي نوامیسو د ساتنې اوله استعماري جغ څه د نړۍ د مظلومو اولسو د ژغورنې په مقصد زموږ د زړورو او ننګیالیو اولسو د سربښندنو ویاړلي داستانونه ګڼل کیږي. هو! درې پلا د نړۍ د هغه ستر استعماري ځواک پزه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاور لړل تر معجزې کمه خبره نه وه، چې په قلمروکې یې لمر نه ډوبېدی. دا معجزه ببله شکه د غښتلي او پاخه ایمان او له وطن او خپلواکۍ سره د بې ساري مینې په برکت زموږ د مړنو خلګو په برخه سوه (البته، د استعماري ترونو لاسلیک او په نتیجه کې یې د ویاړلي افغانستان له وجود څخه د ځینو سوهیلي او ختیځو سیمو جلا کېده، په واقعیت کې د هیواد د مزدورو واکمنانو له ملي خیانت او اطاعت غوښتني سره تړاو لري؛ او په هیڅ ډول د هیواد او خپلواکۍ په دفاع کې د دې سرتېرو او توریالو خلګو د غفلت او ټمبلۍ په مانا نه دي).

تر دې تاریخي مثالو چې را تېر سو د رواني غمیزې په پیل کې له روسي یرغلګرو سره زموږ د غیرتمنو، سرلوړو اونه تسلیمېدونکو ورونو د نه هېرېدونکو حماسو او قهرمانیو کیسې هم تر او سه د ګردو افغانانو ښه په یاد دي. موږ ټولو په خپلو سترګو و لیده، چې همدغو وړو ترو، لڅو لغړو افغانانو په تشو لاسو د نړۍ تر ټولو ستر اتومي ځواک - هغه بېرونکي دولت چې د نامه په اورېدو سره به یې د امریکا په ګډون د ټولو لوېدیځو هیوادو د سیاسي او پوځي مشرانو پښې لړزېدې - د تجزیې تر پولې ورساوه.

ځیني متعصب او بې غروره افغان لیکوال، چې له نومو سره یې د افغان ټکی یادول، په واقعیت کې د افغانیت لوړ نامه ته سپکاوی او توهین ګڼل کیږي، په خپلو لیکنو کې تلقین کوي، چې ګوندې په افغانستان کې د سره پوځ شرمناکه ماته د شوروي مشرانو لکه میخاییل ګرباچف، یاکولف، شواردنادزه، یلتسین او نورو مرتدو شوروي مشرانو د خیانتو او د سي. آی. اې. د لاسوهنو نتیجه وه، نه د افغان ولس د سپېڅلي او بې باکانه جهاد. زه وایم، شک نسته چې د اغفال سوو شوروي مشرانو خیانتو او د سي. آی. اې. پراخو او منظمو لاسوهنو د شوروي د وراسته، ترلي او استبدادي نظام د نړېدو بهیر چټک کړ؛ خو سره له دې هم په افغانستان کې د شوروي یرغلګرو لښکرو په شرمناکه ماته کې د افغانستان د خپلواکۍ مینو او توریالیو خلګو (نه مزدورو تنظیمي مشرانو او قومندانانو) له سرښندنو او تلپاته حماسو څخه سترګې پټول خیانت، جفا او د واقعیتو تحریفول دي. استعمار ګرانو او دهغو رنګارنګ ځیره خورو تل خپلې شرمناکې ماتې پر دې یا هغه شخص، دې یا هغه پېښه تاوان کړې دي؛ خو واقعیتونه د لمر په شان روښانه دي، چې هیڅوک یې په دوو ګوتونسي پټولای.

د پرنګي استعمارګرانو او نورو یرغلګر ځواکو په شان د سره پوځ شړل هم ببل شکه زموږ د غیرتمنو، بې باکو او سرلوړو پلرونو او ورونو د جانبازیو نیتجه وه. دا تاریخي ویاړ زموږ په وړې ترې؛ خو زړور، مړني او سرلوړي ملت یا هغو خلګو پوري اړه لري، چې په خپل سپېڅلي جهاد کې یې له خدای تعالی، وطن، خپلواکۍ او ناموس ساتني پرته، بل هیڅ شی نه پېژنده. باور لرم، چې یوه ورځ به امریکایي او ایتلافي پوځونه هم د سرو لښکرو په شان په توبو او فریادو له دې مېړنۍ خاورې څخه پښې سپکولو ته اړ باسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې ځو مثالو د يادوني مقصد دا دئ، چي موږ بايد د خپلو خلګو پر ايمان، ملي غرور، خپلواکۍ غوښتني، زړورتيا او افغانيت پوره باور ولرو. لکه څنګه چي زموږ پلرو او نيکو د ملي غرور او خپلواکۍ ستر ميراث پرېښی دئ؛ موږ هم بايد له خپلو ملي وياړونو سره سم د هيواد و راتلونکو پښتونو ته د بيري، مريبتوب، پردي پالني ،انقياد غوښتني او بې ځايه محافظه کارۍ درس ورنکړو. خپلواکي د افغانانو روح ده. رېښتنی افغان لوږه، تنده او حتا مرګ مني؛ خو هيڅکله د چا اسارت او غلامۍ ته سر نه ټيټيي. تاريخ شاهد دئ، چي نه يې د کوروش، سکندر، مغولانو، انګرېزانو او روسانو مريبتوب ته سر ټيټ کړ؛ او نه به د امريکايي کاوبايانو او نورو استعماري فرعونانو زور او اشغالګرۍ ته غاړه کښېږدي؛ ځکه خپلواکي غوښتنه، وطن دوستي، مړانه، د پردو په وړاندي مقاومت، وفاداراي، مېمله پالنه او نور ارزښتناک افغاني خويونه، له ازله د افغانانو په برخه ليکل سوي دي؛ او هيڅوک يې د توپ و ټانک په زور نسي اړولای. که د شورويانو يو سل و شل زريز سره پوځ او د امريکايانو او نورو ايتلافي هيوادو تر غاښو سمبال دوه سوه زريز لښکر ونکړای سوه، زموږ د خلګو دا روحيه بدله کړي، آيا د پوښتني او شک وړ خبره ده، چي د پاکستان مزدور پوځيان او د ايران فرتوت آخوندان به يې بدل کړي؟! د افغانانو د توري او قلم نوميالي اتل - خوشال بابا (۱۰۲۲- ۱۱۰۰ هـ ق) څه ښه ويلي دي:

لا تر اوسه يې ماغزه په قرار نه دي

چا چي ما سره وهلئ سر په سنګ دئ

البته، دا خبره د يادوني وړ ده، چي د هيواد ساتنه هم ځانته خپلي لاري او اصول لري. زموږ وياړلئ تاريخ ښيي، چي ميرويس، محمود، اشرف، احمد شاه، اکبر، ايوب او داسي نور تول د جګړې په لومړۍ ليکه کي ولاړ وه؛ د خپلو خلګو او وطن په لارکي تر سر، مال او ناموس تېر وه. همدا وجه وه، چي مېړني افغانان هم د خپلو ننګياليو مشرانو د زړورتيا، خپلواکۍ غوښتني او ملي غرور په لېدو سره له هيڅ راز قربانيو او خطرو څخه نه پر شا کېده. د اصفهان او ډيلي تختونه د همدغو غښتلو، بې باکو او مېړنو افغانانو په توره ګټل سوي وه؛ د جګدلک، ميوند او وانې حماسې هم ګرده په دغو غيرتمنو افغانانو پوري اړه لري.

دا چي په اوسنيو شرايطو کي د بهرنيو تېريو او لاسوهنو له کبله هره ورځ زموږ مظلوم هيوادوال په وينو کي لغړي؛ او د هيواد مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکي او ملي واکمني له جدي خطر سره مخامخ دي، دليل يې دا نه دئ، چي زموږ مړنی اولس د خپلي سپېڅلي خاوري د دفاع واک نه لري، بلکي دليل يې دا دئ، چي خلګ هيڅکله دکرزي، فهيم، خليلي، رباني، سياف، دوستم، محقق، ګيلاني، مجددي، عبدالله، قانوني او داسي نورو جنايتکارانو، جاسوسانو، غلو او وطن پلورونکو تر شا نه درېږي؛ ځکه زموږ خپلواک او سرلوړی اولس دي فاسدو او پلورل سوو ګوډاګيانو ته، تر يرغلګرو پوځو هم د کرکي او نفرت په سترګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو جنایتکارو مزدورانو، چي پرون یې د خپلو بهرنییو بادارانو په لاړښوونه، پر ښارو د توغندییو بارانونه جوړکړي وه؛ د ښوونځییو، پوهنتونو، روغتیایي مرکزو، فابریکو، د اوبو او برېښنا د بندو، مخابراتي وسایلو او نورو عام المنفعه تأسیساتو د سوځلو او ورانولو سپارښتني یې کولې، نن څنګه کولای سي د هیواد رېښتینو بچو ته د خپلواکۍ غوښتني، هیوادپالني، ودانولو او عدالت غوښتني درس ورکړي؟ مګر د آزادۍ، وطندوستۍ، ودانولو، او عدالت غوښتني پتمن درسونه د داسي تورمخو او کرکجنو له خولې زموږ پر جنګ ځپلي او کړېدلي ملت څه اغېزه ښندلای سي، چي د خپلو ناروا او انساني ضد هدفو د پوره کولو دپاره یې ګران هیواد په کنډوالو واړاوه؛ د چنګېزیانو په دود یې زموږ زرګونه بې ګونا هیوادوال په وینو او خاوروکي ولغړول؛ پر مال او ناموس یې صرفه ونکړه؛ د وطن پلورلو، انسان وژنو او نورو ملي ضد کړنلارو د تحقق دپاره یې کلونه کلونه له ایراني، پاکستاني، عربي، امریکایي او لسګونو نورو ابلیسانو څخه توري او چتلي پیسې اخیستې او لا تر اوسه یې اخلي؟

ایا د جشن په مراسموکي د طالبانو له شوېږو څخه د جهاد د «کاغذي زمریانو» او «پومبه یي پهلوانانو» د مخامخ ځغاستي شرمناکه خاطره د زړورو او سرلوړو افغانانو له زړو وزي؟ دې شرایطو او حالاتو ته په پام سره، ایا پر وطن مین، سرتېر او باغروره افغانان د داسي بګېلانو، وطن پلورونکو او لوټمارو تر شا درېږي؟

واقعیت دا دئ، چي د خاوري، ناموس او نورو ملي - اعتقادي ارزښتو د دفاع په مورچل کي زموږ د غیرتمنو او خپلواکۍ غوښتونکو خلګو د بسیج کولو ویاړ یوازي د ملي او اولسي مشرانو رسالت دئ، نه د مزدورانو، جانیانو، غلو او فاسدو واکمنانو. که د هیواد مشرتوب د دغه راز کرکجنو او تورمخو کسانو په لاس کي یې، بیا نو هر څوک په اسانۍ سره د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ، سیاسي استقلال، امنیت، قانونیت، عدالت او ترقۍ په اړه سوچ کولای سي.

دا خبره موږ ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي همسایه ګانو، په تېره بیا پاکستان او ایران هیڅکله زموږ په وړاندي ښه نیت نه لاره؛ خود ظاهرخان او داوود خان په واکمنییوکي یې د داسي برمنډو لاسوهنو جرأت نه کاوه، چي اوس یې کیږي. هغه مهال زموږ عامو خلګو د خپلو دولتي واکمنانو پر ضد وسله وال پاڅون نه ؤکړی. عامو خلګو د پردو هیوادو لاسوهنو ته د کرکي او انزجار په سترګه کتل. د داوود خان د واکمنۍ پر مهال د جنرال نصیرالله بابر د رالېږل سوو مزدورانو په شړلوکي زموږ د اولسي پاڅون خاطرې، ټولو وینښو او باخبره افغانانو ته ښې مالومي دي. د دې خبرو مانا دا ده، چي موږ باید تل د پردو پوځود توپ و ټانک پر ځای د خپلو زړورو او توریالییو خلګو پر پیاوړو متو تکیه وکو؛ او په دې توګه بد سترګو ګاونډیانو ته د تیري، لاسوهني او لمسووني موقع ورنه کو. که د پردو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپ او ټانک څه کېدای سوای، نو د ببرک کارمل رژيم به هم به تر او سه زموږ پر اوږو سپور وای. زموږ خلګ څه ښه وايي: « پردی کټ تر نيمو شپو دئ.»

دلته بې ځايه نه ده، چي يوې بلې مُهمي مسألې ته هم د درنو لوستونکو پام واړوو. د امريکايي پوځو د دايمي حضور ځيني مخکښان او مناديان ادعا کيي، چي که په افغانستان کي د روسانو تر وحشيانه يرغل مخکي، د امريکايانو همېشنۍ چوڼۍ جوړي سوي وای، نو د کريملين لېونو واکدارانو به هيڅکله پر افغانستان د تېري سوچ نه وای کړی؛ او په دې توګه به اوسنی د بړش کلن ناورين هم نه پېښېدای؛ اما دې هويت بايللو داځلانده حقيقت هېر کړی دئ، چي که د داوود خان رژيم په افغانستان کي امريکايي چوڼيو يا نورو پردو عسکرو ته د ديره کېدو اجازه ورکړې وای، هغه مهال به د داوود خان او شاه شجاع تر منځ هم هيڅ توپير نه وای؛ او په درست افغانستان کي به يې پر ضد داسي ملي او اولسي پاڅونه پيل سوي وای، لکه پرون چي د روسي استعمار د نوکرانو او نن چي د امريکايي استعمار د مزدورانو پر ضد په دونه درزي او دربي روان دي.

له بله پلوه، لکه څنګه چي تاريخي پېښو هم وښوول، امريکايي سياستوال او عسکري طراحان نه يوازي د شوروي يرغل په وړاندي د افغانستان د خونديتوب له غمه نه وه مړه، بلکي په لوی لاس يې هڅه او کوښښ وکړ، چي په افغاني شخړه کي د شوروي دولت او سره پوځ مستقيمي لاس وهني ته لار هواره کړي. په بشپړ يقين سره، د افغانستان په قضيه کي د شوروي دولت او سره پوځ بې شرمانه لاسوهنو، امريکايانو ته ښه موقع په لاس ورکړه، چي د جيمي کارټر د جمهوري رياست په دوره کي د سپيني ماڼۍ د سلاکار او د امريکا د استعماري سياستو د لوی طراح - ډاکټر ز. برژينسکي له نظريو سره سم، د څه د پاسه دوو ميليونو افغانانو د وينو او سرونو په بيه، له شوروي دولت څخه د ويتنام د جګړې کسات واخلي. د دې موضوع نور تفصيل د ويکيپيديا په دې پاڼه کي ولولئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan

البته، د دې مسألې د يادوني مقصد يوازې د دې واقعيت بيان دئ، چي د امريکا د متحدو ايالاتو سياسي او پوځي واکمنانو هيڅکله د شوروي دولت د لاسوهنو او تېريو په وړاندي د افغانانو د امنيت او خونديتوب پروا نه لرله؛ او تل يې له عمومي فارمول سره سم تر هغه مهاله د افغانستان په چارو کي برخي اخيستني ته زړه نه دئ ښه کړئ، چي سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو يې غوښتنه نه ده کړې.

د امريکايي عسکرو يا امريکايي چوڼيو منتر وهلي پلويان او خواخوږي بايد په دې روښانه حقيقت ځانونه پوه کړي، چي پردي پوځونه او پردۍ چوڼۍ زموږ د خلګو له خپلواکۍ بخښوونکو مبارزو، ملي غرور او نه هېرېدونکو حماسو سره کلک تضاد لري. تاريخ شاهد دئ، چي زموږ پلرو او نيکو حتا د نورو د سر، مال او ناموس د ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره وینې توی کړې دي، نو دا به څنګه ممکنه يي چې د خپلې سپېڅلې خاورې واک او اختیار پردو لښکرو ته وسپارې؛ خپل ملي نوامیس په پردو عسکرو وساتي؟ ! ماته خو دا خبرې خیال، محال او جنون ایسي.

دا حقیقت ټول جهان ته روښانه دئ، چې آزادي، استقلال، وطن ساتنه او ملي غرور د افغانانو په وینو کې اخښل سوي دي. هیڅ یرغلګر لښکر په خپلو بېرونکو وسلو یا وحشتناکو وژنو سره زموږ د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانیت لوړه روحیه نسي وژلای. له دې امله ناڅاپي نه ده، چې د « میوند » د نه هېرېدونکې حماسې قهرمانه (ملالۍ) افغاني شازلمو ته په خپل خطاب کې داسې وايي:

که په میوند کې شهید نه سوې !
خدایږو لالیه بې ننګۍ ته دې ساتینه !
توري وهه برى به مومې !
که برى نه وي ځوانان تل په تورو مرینه
په تور توپک ویشتلئ راسي !
د بې ننګۍ احوال دې مه راځه مینه !

وګورئ، علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د افغانانو هېبتناکه ټاټوبی په څه شأن او پرتم تعریفوي:

سر زمینی کبک او شاهین مزاج
آهوی او ګیرد از شیران خراج
در فضایش جُرهٔ بازان تیز چنګ
لرزه بر تن از نهیب شان پلنګ
(لاهوری، کلیات: مثنوی مسافر **۵۷**).

دا او دې ته ورته زرونه لنډۍ، شعرونه او روایتونه زموږ د مېړني اولس د هیواد پالنې، خپلواکۍ غوښتنې او لوړ ملي غرور، روښانه مثالونه دي.

په افغانستان کې د امریکا د عسکري مرکزو پلویان او مدافعان نسي کولای، له یوې خوا د پردو عسکرو د همېشني حضور سیله وکړي؛ او له بلې خوا د میرویس نیکه، شاه محمود، شاه اشرف، احمد شاه بابا، وزیر اکبر خان، میرمسجدي خان، میر بچه خان کوهدامني، غازی ایوب خان، غازی امان الله خان او د دې غیرتمنې خاورې د سلګونو نورو اتلانو د سربښندنې، خپلواکۍ غوښتنې او افغانیت پالنې وولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاوري، خپلواکۍ او ملي نواميسو د دفاع په اړه د شاه شجاع، ببرک کارمل، حامد کرزي او داسي نورو لاس پر نامه نوکرانو پوچي ادعاوي، زموږ د خپلواکو پلرو او نيکو وياړلو شملو ته لوی سپکاوی دئ؛ ځکه آزادي او غلامي، سرلوړي او سرکوزي، افغاني غرور او بيګانه پالنه دوه کاملاً بېل شيان دي. کله چي يو خوښوو، آ بل په خپله نفي کيږي. زموږ د خلګو له دود او دستور سره سم، «خدای او خُرما» دواړه، بې ځايه غوښتنه ده. له همدې کبله بايد يا د خپلو سرلوړو پلرو او نيکو په شان د خپلواکۍ او استقلال لار؛ او يا د مزدورانو او ګوډاګيانو په دود، د پردو لار غوره کړو! بې شکه، د خپلواکۍ او استقلال لار ګرانه؛ خو مېوه يې خوږه او په زړه پوري ده. بالعکس د پردو د مريېتوب او انقياد لار آسانه؛ خو مخ ته يې لوی لوی خطرونه پراته دي. دغوی يې خپله خوښه، چي کومه لار اخلي؛ خو زموږ اتل او مړني خلګ به هيڅکله له خپلواکۍ، استقلال او سرلوړۍ پرته، بله لار وانخلي.

امريکايي ځونې او په هيواد کي د سياسي - اقتصادي ثبات مسأله

ځيني امريکا پلوه افغان ليکوال او سياسي مبصرين استدلال کيي، چي د امريکايي پوځيانو دايمي ځونې به په هيواد کي د کودتاوو او غيرقانوني بلواوو مخه ونيسي؛ او رامنځ ته سوئ سياسي ثبات به په خپل وار سره، په جګړو وران کړي افغانستان کي، اقتصادي ترقۍ او پرمختګ ته لار هواره کړي.

دا خبره تر ډېره ځايه سمه بربښي، چي امريکايي ځونې به د وسلو په زور د تپل سوي نظام د نسکوريدو مخنيوی وکړي؛ خو په هيڅ وجه نسي کولای د خپلواکۍ، عدالت او بشري حقوقو د پاره زموږ د دردمنو او کړېدلو خلګو د اولسي پاڅونو مخه ونيسي. سربېره پر دې، د بهرنيو پوځي اډو په مرسته د واکمن مزدور نظام د ساتني تجويز، په خپله هم چندان علمي او معقول اساس نه لري؛ ځکه د يوه هيواد د سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام غوراوی يا انتخاب يوازي د هغه هيواد خلګو حق دئ، نه د يرغلګرو لښکرو. دا حق د معاصرو بين المللي حقوقو په اساسي اصولو کي هم په پوره وضاحت او صراحت سره بيان سوی دئ (د نورو مالوماتو دپاره و ګورئ: ټونکين ۹۷، ۱۰۵؛ فيلډمن او نور ۱۳۷، ۱۴۳).

د معاصرو بين المللي حقوقو د دې اساسي او بې بديل حق د يادوني مقصد دا دئ، چي يوازي او يوازي د يوه هيواد اصلي او بومي وګړي حق لري، د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام په اړه، پرېکړه وکي. کله چي دا ستر او ارزښتناک حقوقي اصل ته غاړه کښېږدو، بيا نو د دې ځای نه پاتيږي، چي د امريکا او نورو ايتلافي هيوادو سياسي او عسکري واکمنان وارد واره د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک او برچې یا پېسو او د سیسو په زور زموږ پر ښوزلو او بې آوازه خلګو وتپي؛ او بیا یې په خپلو چوڼییو کې د ځای پر ځای سوو عسکرو په زور دفاع وکي.

ټولو پوهو او وینبو افغانانو ته دا پوښتنه ښېخي حل ده، چې د امریکا دایمي پوځیان به په افغانستان کې د څه ډول سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام دفاع او ملاتړ کیي ! هغه نظام، به څه ډول نظام یې، چې امریکایي سیاست وال او پوځیان یې د خپلو زرو عسکرو په قرباني کولو او میلیارډو ډالرو په خاوري کولو سره، ساتنه او ژغورنه غواړي؟ آیا داسي نظام ته له یوه مزدور، ملي ضد او اولسي ضد نظام پرته، بل څه ویلای سو؟

په همدې وجه، هیڅ خپلواک او باغروره افغان دا خبره نسي منلای، چې امریکا او نور ایتلافي دولتونه یو ځل د توپ او ټانک په زور پر مظلومو افغانانو خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي نظام وتپي؛ او بیا یې د خپلو پوځي اډو په زور تل ترتله ساتنه او دفاع وکي. افغانان پوهېږي، خپل سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام یې.که دولتي نظام ملي او اولسي ختېه ولري، ښېله شکه به یې خلګ د زړه له کومي سیله او ملاتړ کیي؛ بالعکس که نظام د خلګو درواغوښتنو پر خلاف ولاړ یې، بیا به یې خلګ هرومرو د تونس، مصر، لېبیا، یمن، بحرین، مراکش، اردن او داسي نورو هیوادو په څېر، ګوښه کولو یا نسکورولو ته اړباسي.

دا خبره دقیقه او پرځای ده، چې تل باید د یوه ریښتني ملي او اولسي دولت پر ضد د کودتاوو او نورو غیر قانوني زور زیاتیېو مخه ونیول سي؛ خو د مزدورو، مستبدو، لوټمارو او اولسي ضد حکومتو پر خلاف سوله ییزه یا وسله واله مبارزه، دواړه د هر هیواد د اولسو، نه بېلېدونکی حق دئ.

که امریکایانو او د هغو غربي متحدینو په ریښتیا سره د یوه خوندي، اولسواک او سوکاله افغانستان د جوړولو غم لرلای، نود نجیب الله د حکومت تر ړنګېدو وروسته به یې د یوه پیاوړي ملي او اولسي حکومت په را منځ ته کولو کې له جنګ ځپلو افغانانو سره هر اړخیزه انساني مرسته کړې وای. په خواشینۍ سره، چې هغه مهال یې د خپلو ستراتیژیکو هدفو تر پوره کېدو وروسته افغانانو ته شا ورواړوله؛ افغانستان یې تنظیمي ډلو او د هغو پاکستاني، ایراني او عربي ولي نعمتانو ته پرېښود. له پخوانیېو تېروتنو او بې غَوْرییو څخه یې بیا هم پانیات وانخیست؛ او د ۲۰۰۱ع کال په ډیسمبر کې یې د بون کنفرانس له لاري، یو وار بیا د یوه پراخ بنسټه ملي حکومت د جوړولو په لار کې د مظلوموافغانانو روا او انساني حق تر پښو لاندي کړ؛ او په دې توګه یې یو ځل بیا د دې ستم ځپلو خلګو د ژوندانه ګرده واګې د دې د هیواد تر ټولو نومېدو قاتلانو، ورانکارو او خاینانو ته وسپارلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ټولو جفاوو او بې پروایي ګانو سره سره، که امریکا ریښتیا هم په افغانستان کې له ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او پر قانون ولاړ نظام سره څه نا څه علاقه لرلای، نو باید د تېر لس کلن اشغال له پیل څخه تر اوسه یې د دغو نوم بدو جنګي او مافیایي ډلو، لوټمارو او فاسدو واکمنانو له ملاتړه لاس اخیستی وای؛ او زمونږ د کړېدلو او بېوزلو خلګو په ګټه یې څه اغېزمن او ګټورکار کړئ وای؛ سوله او امنیت یې ټینګ کړئ وای؛ د زورواکو او فسادو واکمنانو مخه یې نیولې وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړئ وای... مګر نن زمونږ ټول هیوادوال ګوري، چې امریکایي لښکرو په افغانستان کې، د څه ډول سیاسي او اقتصادي نظام ساتنې ته ملا تړلې ده؟ ایا دا د مظلومو او کړېدلو افغانانو غوښتنه ده، چې د جنایتکارانو، خاینانو او غلو حکومت د امریکایي توپ او ټانک په زور له کودتاوو یا اولسي پاڅونو څخه وژغورل شي؟ ایا د امریکایي عسکرو د دایمي حضور په وحشتناکه فضا کې به د افغانستان د بې وسه او بې کسه اکثریت سیاسي حقوق، تل تر تله تر پښو لاندې نه یې؟ ایا د کرزي په ګوښه کېدو سره به، عبدالله عبدالله یا کوم بل امریکایي ایجنټ، د کابل د تاج او تخت واګې نه تر لاسه کېږي؟

که د امریکایي چوڼیو د دوام پلویانو، په افغانستان کې د یوه منلي ملي او اولسي نظام د دفاع دپاره د امریکا د پوځي اډو د دوام پر اړتیا ټینګار کولای، هغه مهال به دې خبرې له منطق او تعقل سره یو څه اړخ لګولای؛ خو اوس ګورو چې زمونږ غرب مآبه افغان لیکوال او تحلیل ګران په هیواد کې د جنګي مجرمینو، پېژندل سوو جاسوسانو، غلو او زورواکو د کرغېړن نظام د ژغورنې دپاره، د امریکایي چوڼیو د ضرورت بابولالي وایي. د شرم ځای دئ، چې د امریکایي پوځو د دایمي استوګنې پلویان، په هیواد کې د پردو د داسې ارتجاعي او انساني ضد مأموریت سیله کېږي.

امریکا او نورو غربي متحدینو ته دا خبره هیڅ ارزښت نه لري، چې په یوه هیواد کې واکمن نظام د چا ګټې ساتي. ددوی له نظره مهمه خبره دا ده، چې واکمن رژیم تر کومې ګچې د دوی سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو ته وفادار دئ. له همدې امله یې په ایران کې د محمد رضا پهلوي، په اندونیزیا کې د سوهارتو، په چیلي کې د پینوشه، په پاکستان کې د جنرال ضیاء الحق، په مصر کې د حسني مبارک، په تونس کې د زین العابدین بن علي او ځینو نورو هیوادو کې د دغه راز بشري ضد رژیمو ملاتړ کاوه؛ او دادئ ټوله نړۍ ګوري، چې تر اوسه لا په بحرین کې د خلیفه دکورنۍ او په یمن کې د علي عبدالله صالح په شان مستبدو او فاسدو واکمنانو د ژغورنې په خاطر، له هیڅ ډول هلو ځلو لاس نه اخلي.

راسئ د یوه هیوادپال، باوجدانه او منور افغان په توګه دا پوښتنه واړندي کو، چې په افغانستان کې د پردو اوسني مزدور، جنایتکار، فاسد او بې کفایته نظام زمونږ عام اولس ته څه ګټه رسولې ده، که څنګه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایا هغه فاسد او مافیايي نظام، په هیواد کي اقتصادي ترقي او پرمختګ را وستلای سي، چي زورواکو ملګرو او پلویانويې، په خپله د کابل حکومت د کرني وزرات له رسمي ریوټ سره سم، د بې وسه او بې کسه افغانانو پر ملکیتو سرببره، د بیت المال څلور میلیونه (۴،۰۰۰،۰۰۰) جریبه مځکه لاندي کړې یې؟
ایا هغه مزدور او مافیايي نظام هم د اقتصادي او فرهنګي پرمختګ لار پرانیستلای سي، چي خلګ یې له فساد او بې عدالتییو څخه ویني ژاړي.

د ملګرو ملتو د سازمان د ریوټ له مخي زموږ بېوزلو هیوادوالو یوازي په ۲۰۰۹ ع کال کي، د کرزي د فاسد او بې کفایته رژیم خپلسرو واکمنانو ته دوه نیم (۲،۵) میلیارډه ډالر موک (رشوت) ورکړی دئ، چي دا پیسې په حقیقت کي زموږ د کورني ناخالص محصول، څلرمه برخه ده. په افغانستان کي د دولتي فساد په اړه نور تفصیل دلته وګورئ:

http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html

ایا له خرچ سوي کرزي څخه بیا د دولتي ادارو تر چپړاسیانو پوري ټول د فساد، خیانت او بې کفایتۍ په طاعون نه دي لړلي؟

دا ټولي خبري او دلایل به یوې خوا ته کښېږدو، راسئ په هیواد کي د اقتصادي پرمختګ پر اساسي او مهم شرط یو څه غوَر وکو. موږ او تاسي ټول په دې روښانه واقعیت ښه پوهېږو، چي د هري ټولني د اقتصادي او کولتوري پرمختګ تر ټولو مهم او اساسي شرط، په هغه هیواد کي د سولي او امنیت ټینګښت؛ او له واکمن دولتي نظام سره د خلګو هر اړخیزه همکاري ده. تر هغه وخته چي سوله او امنیت نه یې ټینګ سوئ، اقتصادي پرمختګ او فرهنګي ترقي څنګه را تلای سي؟ ایا اقتصادي او فرهنګي ترقي، د پردو ټانکو او الوتکو په زور ممکنه ده؟

بې شکه چي اقتصادي او تخنیکي پرمختګونه، د خلګو د سوچو او دودو په بدلولو کي، ډېره ارزښتناکه ونډه لري؛ خو دا ګرده بې سولي او کرارۍ ممکن نه دي. وار دواره باید د خلګو پر ملګرتیا او همکارۍ غوَر وسي؛ او بیاد اقتصادي ټیکاو پر خیال پلونو بحث وسي. دا خبره هم له هیچا پټه نه ده، چي د امریکا په مشرۍ پردو ایتلافي پوځو د خپل یرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ په هیواد کي جګړو، نا ارامییو او کړکېچونو ته لمن وهلې ده؛ او د دایمي چوڼییو په جوړولو سره به ښېله شکه داستونزي او مصیبتونه نور هم زیات کړي.

دغو عیني واقعیتونه په پام سره، زموږ ویښ او هوښیار لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، چي په افغانستان کي د امریکایي پوځیانو همېشنۍ استوګه به دې ناکراره او کړکېچن هیواد ته، لکه څنګه چي ځیني

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان لیکوال او شنونکي ادعا لري، نه سیاسي ثبات راولي؛ اونه به د هیواد نا باوره سیاسي - امنیتي حالات په خپل وار سره، اوسنیو یا راتلونکو اقتصادي - فرهنګي پرمختګو ته لار هواره کړي. په دې خپلواکه او سرلوړې خاوره کې به د پردو عسکرو سته والی تل د ناخوالو، نښتو او جنګو مهم او اساسي علت یې. جګړې، نا ارامۍ او ډول ډول دوښمنۍ به هم ببله شکه د ناوړو استفادو او فساد له پراختیا، د سوداګرۍ او پانګې اچونې په برخه کې د بې باورۍ، د پانګې او پانګه والو له تښتې او په پای کې د هیواد د اقتصادي کنګل کېدو او پر شا تګ پرته، بله هیڅ نتیجه ونه لري.

د امریکايي چوڼیو د اقتصادي ګټو افسانه

ځیني افغان لیکوال او شننونکي استدلال کیي، چې په افغانستان کې د امریکايي لښکرکوټو سته والی او تداوم نه یوازې زموږ سیاسي استقلال او ملي حاکمیت ته تاوان نه لري، بلکې له اقتصادي پلوه هم ډېرې ګټې لري. د دوی له نظره یې لو اقتصادي ګټه دا ده، چې د امریکا دولت به زموږ په خاوره کې د خپلو چوڼیو له بابته، افغان دولت ته زیاتې پیسې ورکیي.

دا خبره سهي (صحیح) ده، چې امریکايي مقامات به د کابل مزدور رژیم ته د محصول یا تاجايي په نامه څه پیسې ورکړي؛ خو مهمه پوښتنه دا ده، چې امریکايي عسکر ولې، د دې ښاغلود استدلال له مخې، له یوې خوا زموږ د خاورې، خپلواکۍ او ملي واکمنۍ دفاع کیي؛ او له بلې خوا افغان دولت ته د محصول په نامه پیسې هم ورکیي؟!

مګر امریکایان خره دي که لېوني، چې هم به زموږ د « ساتنې» دپاره خپل پوځیان قرباني کیي؛ د عسکري چوڼیو د تمویل په مقصد به میلیارډونه ډالر خاورې کیي؛ او د محصول یا تاجايي په نامه به هم، په کابل کې ناست ګوډاګي حکومت ته، اضافي پیسې ورکیي؟!

دا خو د عقل او منطق خبره نه ده. د مکتب زده کوونکي هم نسي قانع کولای. نه پوهېږم، چې د امریکايي عسکرو او چوڼیو د تداوم منتر وهلي پلویان په دې خندني استدلال کې، څه نبوغ او تبحر ویني؟! راسئ پر دې خبره یو څه رڼا واچوو، چې امریکایان ولې زموږ د « ژغورنې» د غمه له یوې خوا ځانونه مرګ ته ورکیي؛ او له بلې خوا د خپلي دایمي استوګنې له کبله، کوربه هیوادو ته د محصول په نامه پیسې هم ورکیي؟

واقعیت دا دئ، چې امریکایان ظاهراً ځینو، نه ټولو، کوربه هیوادو ته د خپلو عسکري اډو له بابته څه پیسې ورکیي؛ خو په بدل کې یې داسي څه اخلي، چې له ورکړل سوي محصول سره په هیڅ ډول د پرتلې وړ نسي بلل کېدای. د دغه راز استعماري اډو تر شا په عمومي ډول دا هدفونه او ناورینونه پراته دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف) د ملتونو د ملي شتمنيو لوټول: په تېرو بحثو کې يادونه وسوه، چې د افغانستان ستري طبيعي زېرمې او نړۍ وال بازار ته د مرکزي آسيا د سون موادو لکه تيلو او طبيعي غاز او پرېمانه مځکلاندو زېرمو په لېږدونه کې د دې هيواد حساس جغرافيايي موقعيت، امريکايي اشغالگرانو ته لوی او اساسي ارزښت لري.

ب) د هيوادو په کورنيو چارو کې دول دول لاسوهني: زموږ امريکا مآبه ليکوال او تحليلگران، قرآنونه او قسمونه اخلي، چې امريکايي ځواکونه به د افغانستان د دولت په کورنيو چارو کې هيڅ راز لاسوهنه نه کيږي؛ ځکه يې نو سته والی، د دوی په عقيده، د بهرنيو لاسوهنو او تېريو ، په تېره بيا پاکستاني پوځيانو او ايراني اخوندانو، په وړاندې ډېر ضروري گڼل کيږي؛ خو سليم عقل، ژور منطق او تاريخي تجربې دا مفتې او هوايي خبرې کله منلای سي.

د هيوادو په کورنيو چارو کې د نه لاسوهنې اصل، د معاصرو بين المللي حقوقو له اساسي اصولو څخه گڼل کيږي. د دې زرين اصل سم او دقيق تطبيق کولای سي د ټولو هيوادو، په تېره بيا زموږ د شاوخوا گاونډيانو په خپلمنځي اړيکو کې د جگړو، تصادماتو او کړکېچنو په مخنيوي کې لويه مرسته وکي. د همدې اصل له مخې، لکه څنگه چې د خپل هيواد په کورنيو چارو کې د پردو هيوادو لاسوهنې په کلکه کړو، په همدې ډول بايد د نورو هيوادو په کورنيو چارو کې هم د امريکايي پوځونو د لاسوهنو، گواښونو او تېريو په کلکه غندنه وکو.

زموږ اسکېرلي خلک له تېرو لسو کالو راهيسې په افغاني خاوره کې د امريکايي او نورو ايتلافي لښکرو د سته والي په وجه، د همسايه او سيمه ييزو هيوادو د رنگارنگ لاسوهنو اوتېريو، سزاوي گالي. که له حقيقته سترگې پټې نه کو، په افغانستان کې د امريکايي قوتو دايمي استوگنه او رنگارنگ خپلسرۍ زموږ، زموږ د همسايه گانو او نورو سيمه ييزو هيوادو په کورنيو چارو کې له لاسوهنې پرته بله څه توجيه لرلای سي؟

دلته بې گټې نه گڼو، چې په تېرو لسو کالو کې د گرانو لوستونکو پام د يرغلگرو پوځو د لاسوهنو يو څو بولگو او مثالو ته را واړوو، تر څو په خپله قضاوت وکي، چې د پردو عسکرو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندې د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ ادعاوې څونه واقعيت لري.

- ايا دا د افغانستان د خلکو غوښتنه وه، چې په بون کنفرانس کې د ټرلو دروازو تر شا د هيواد د مشرتابه مسووليت، و بېڑندل سوو جنايتکارانو، قاتلانو، جاسوسانو او غلو ته وسپارل سي؟! که افغانستان د امريکايي اشغالگرو په لاس کې نه وای، ايا چا د داسې برمنډې لاسوهنې جرأت کولای سو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په بون کنفرانس کې د مزدور رژیم د اساسي قانون پروژه طرحه سوه، ایا څوک کولای سي په هغې کې د امریکایي سلاکارانو له مهندسۍ څخه نټه وکړي؟

- ایا دا زموږ د هیواد دود او دستور ؤ، چې د دفاع وزیر، مرستیالان او نور سرغنه د عسکري جامو (uniform) پر ځای ملکي جامې واغوندي؟ البته، د دفاع یا کورنیو چارو وزرات د مسوولینو له خوا د عسکري یا ملکي کالو اغوستل څه لوخبره نه ده؛ خو سره له هغه هم زموږ په ملي دودو او رواجو کې د پردو ښکاره لاسوهنه ښیي.

- د دفاع یا کورنیو چارو وزارتو د مشرتابه هیأتو د غړو له خوا د ملکي کالو اغوستل ښايي هیڅا ته ډېره مهمه او جدي خبره و نه ایسي؛ خو د اشغالګرو له خوا زموږ د هیواد په کورنیو چارو کې لاسوهني ته هیڅوک په ټيټه سترګه نسي کتلای. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چې زموږ په هیواد کې د مختلط یا ګډ اقتصادي سیستم پر ځای د بازار یا په اصطلاح «آزاد بازار» اقتصادي سیستم چا ودراوه؟

شک نسته، چې د بازار اقتصاد په پرمختللو او ځینو پرمختیایي هیوادو کې ښه نتیجه ورکړې ده؛ ځکه هغوی په دغه راز اقتصادي سیستم کې د عامو خلګو د حقوقو د ساتني او د شرکتو د ډول ډول سرغړونو د مخنیوي د پاره هم ځانګړي میکانیزمونه او اداري جوړي کړي دي؛ خو په افغانستان غوندي وروسته پاته هیواد کې د چور او چپاو، لاقانونیت او څارونکو ادارو د نسته والي له امله د بازار اقتصاد یوازې د سرابښو کورنیو او باندنیو مافیایي ډلو او ځینو بین المللي مالی مؤسسو لکه د پیسو د بین المللي صندوق (آی. ایم. ایف)، نړۍ وال بانک او داسي نورو د واکمنو کړیو ګټو ته خدمت کیي.

دا زموږ د خلګو غوښتنه نه وه او نه ده، چې د دولت فابریکې، کارخاني او نوري تصدۍ د خاورو په بیه پر کورنیو او باندنیو مافیایي ډلو وپلورل سي. تر دې چې تېر سو، ایا له تېرو لسو کالو راهیسي زموږ ګومرکي (ګمرکي) تعارفې او نور مالي- اقتصادي سیاستونه د افغانانو له خوا ټاکل کیږي،که د باندنیو دولتو او بین المللي سازمانو له خوا؟

- ایا په هیواد کې واکمن مصرفي اقتصاد د افغاني اقتصاد پوهانو او سیاستوالو د ذهنو محصول دئ،که د پردو دولتو او باندنیو سازمانو (آی. ایم. ایف.، نړۍ وال بانک او داسي نورو) دیکتې سوي لارښووني؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردو دولتو او بین المللي سازمانو د دې ناروا او ناسمو لاسوهنو له امله اوس افغانستان د برېښنا د صادرولو پر ځای، له اوزبکستان او تاجیکستان څخه برېښنا رانیسي. د دې نامعقول او بې منطقه اقتصادي سیاست له کبله به زموږ له پریمانه غرنیو اوبو څخه نه یوازې د برېښنا په تولید ، بلکې کرنه او خړوبولو کې هم کار نه اخیستل کېږي. د داسې تپل سوي اقتصادي سیاست حتمي نتیجه دا ده، چې افغانستان به تل د خپل اقتصاد د ډېرې اساسي او حیاتي مادې په برابرولو کې پردو هیوادو ته اړ يي. البته، دا حقیقت هم هر چا ته ښه ځرګند دئ، چې اقتصادي تړښت یا وابستګي، په خپله سیاسي تړښت ته هم لار هواریي.

د داسې لاسوهنو لیست خورا اوږد دئ، چې د ټولو یادونه یې د دې لنډې رسالې تر حوصلې وتلې خبره ده. البته پر امریکا او ایتلافي دولتو سربېره، ګاونډي او سیمه ییز دولتونه هم د افغانستان په کورنیو چارو کې پراخې لاسوهنې کیي، چې د ټولو علت او منشأ بیا هم په هیواد کې پردي پوځونه، بېلابېلې تروریستي ډلې ټپلې او له هغو څخه را پیدا سوي کړکېچن سیاسي او امنیتي حالات دي.

هیله من یم، چې د امریکایي چوڼیو د تداوم پلویان د دې څو مثالو په لوستلو سره په دې واقعیت پوه سوي يي، چې د پردو عسکرو او چوڼیو په ستنه والي کې، د پردو هیوادو له راز راز لاسوهنو څخه خوندیتوب، له لویه سره ناممکنه خبره ده. بې شکه، زموږ په کورنیو چارو کې لاسوهنې د امریکایي چوڼیو یوازنۍ هدف نه دئ. راسئ په لاندې کرښو کې د داسې استعماري لښکرکوټو ځینو نورو هدفو ته هم لنډه اشاره وکو:

ج) په سیمه کې د استخباراتي شبکو پیاوړې کول او پراخول: دا مسأله دونه روښانه او برمنډه ده، چې ان تفسیر او تشریح ته هیڅ اړتیا نه لري. زموږ سترګه ور او هوښیار هیوادوال، له ورایه ګوري، چې تر امریکایي یرغل وروسته، پر افغانستان سربېره، زموږ زیاتره ګاونډي هیوادونه هم د امریکا د متحدو ایالاتو او ایتلافي دولتو د استخباراتو په لویو او پراخو ځالو اوښتي دي. د پردو لښکرو دغه راز جاسوسي شبکو، بېله شکه د ګاونډیو او سیمه ییزو هیوادو د استخباراتي فعالیتو پراخوالي او سختوالي ته هم لار هواره کړه. نتیجه دا سوه، چې زموږ وران او ویرجن هیواد د دوښمنو هیوادو د استخباراتي جنګو په یوه خطرناک ډګر واوښت؛ او دا جنګونه به د هرې ورځې په تېرېدو سره لا پسې پراخېږي او سختېږي.

د) د سیاسي مخالفینو رټل، زیندی کول، ځورول او تعذیبول: پوهېږو چې د امریکا دولت د بشري سازمانو او ډیموکراتیکو غورځنګو د پیاوړو مخالفتو په وجه نسي کولای، خپلو سیاسي مخالفینو ته د هغه هیواد په قلمرو کې غیرقانوني جزاوې ورکړي؛ ځکه نو د انسان تښتوونکو په څېر د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه خپل بېلابېل مخالفین برمته کیي؛ او بیا یې د راز راز پوښتنو ، پلټنو ، ځورونو او عذابونو د پاره په مختلفو هیوادو کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړو سوو لښکرکوټو ته بيايي. د ببلابېلو انساني ضد شکنجو او ځورونو د پاره د بې ګونا انسانانو دې ټبنتونو ته په سياسي او حقوقي اصطلاح رنډيشن (rendition) وايي. د جنګړه جورج. ډبليو. بوش د ظالمانه واکمنۍ پر مهال ډېر بې ګونا انسانان د سي. آی. اې. د پټو عملياتو په ترڅ کې له ببلابېلو هيوادو څخه حمله و توبره سوه، چې تر ځينو مقدماتي پلټنو او ځورونو وروسته يې سرونه د بګرام او ګوانتانامو له محبسو څخه را ووته.

تر دې شواهدو او مدارکو وروسته، ايا د امريکايي چوڼيو جادو سوي پلويان او خواخوږي دا خبره مني که يا چې زموږ ګران هيواد، په تېره بيا تاريخي بګرام له تېرو لسو کالو راهيسې، د غيرقانوني پلټنو، زيندی کولو او ځورونو، په يوه خطرناک او بدنام بين المللي مرکز اوښتی دئ. په دې تور او انساني ضد محبس کې نه يوازې زموږ بې ګونا هيوادوالو، بلکې د نړۍ له ببلابېلو هيوادو څخه ډېرو نورو مظلومو او بېوزلو کسانو ته هم، په دې يا هغه نامه، رنګارنګ جزاوي او ځوروني ورکول کيږي.

ايا موږ د بشر پالوونکو او روښانفکرانو په نامه دې حقيقت ته غاړه اينبوولای سو، چې له هيواد څخه مو د خپلو او نورو اولسو د زندان يا شکنجه ځای په توګه استفاده وسي؟! ايا کېدای سي په داسي شرمناکو شرايطو کې د افغانستان د ملي واکمنۍ خبره وکړو؟ که کرزی، فهيم، خليلي، عبدالله عبدالله، قانوني، سياف، ګيلاني، مجددي، سپنتا، احدی، ارسلا، غني احمدزی اود استعمار نور نوکران د سپکاوي او شرم دې ځورونکي حالت ته د ملي واکمنۍ په سترګه ګوري، نو خدای دې افغانان له هغه حالته وساتي، چې واکمني ګرسره نه يي. بشپړ باور لرم، چې هيڅ با وجدانه، وطندوست او باغروره افغان دا تور او شرموونکی نوم نسي منلائ.

- د کوربه هيواد او شاوخوا سيمي د ملي او خپلواکۍ بخښوونکو غورځنګو ځپل او شا ته وهل: زموږ وينښ او هوښيار لوستونکي دا استعماري موخه هم په افغانستان او ګاونډيو هيوادو کې، په ډېري اسانۍ سره کتلائ سي . موږ او تاسي ټول شاهد يو، چې له تېرو دو دېرش کالو، په تېره بيا وروستيبو لسو کالو راهيسې، د ملي او خپلواکۍ غوښتونکو غورځنګو، سازمانو او شخصيتو اوازونه د استخباراتي شبکو او تروريستي ډلو ټپلو له خوا په بې رحمۍ سره ځپل سوي او ځپل کيږي. په افغانستان کې به د امريکا د دايمي چوڼيو له شامته، دا ملي ضد کړنلاره نوره هم سخته او خطرناکه بڼه واخلي.

- فرهنګي او مذهبي يرغل: په تېرو دو دېرشو کالو، په تېره بيا وروستيبو لسو کالو کې د استعمارګرانو د دغه راز فرهنګي يرغل بولګې او مثالونه، هره خوا په پېخر دي ؛ خو په خواشينۍ سره د هغو ناوړين زېږونکي نتيجې لا څو کاله نور هم وخت اخلي؛ ځکه په يوه ټولنه کې د فکري او فرهنګي فساد اغېزې سمدلاسه اثر نه ښندي؛ نسبتاً اوږدو کلو ته اړتيا لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرايمو خپرول: که څه هم له تېرو لسو کالو راهیسې د هیواد په بېلابېلو برخو، په تېره بیا بګرام هوايي اډه کې د پردو عسکرو د اخلاقي فساد، جرم او جنایت، قانون ماتولو او بې پروايۍ ځینې مثالونه تر سترګو سوي دي؛ خو سره له هغه هم په دغو برخو کې د رسوا سوو پېښو ګڼه لا تر اوسه، د پردو پوځیانو د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرمو، ریښتینی انځور نه ښیي؛ ځکه د داسي فساد او جرایمو ډېروالي او پراخوالي هم وخت ته اړتیا لري. ګران لوستونکي کولای سي د امریکايي پوځیانو د فساد او جنایت خپرولو په اړه ځو لنډې خبرې، په فلیپین او جاپان کې د امریکايي ځونیو د اخلاقي فساد او جرمو په برخه کې ولولي.

- د پوځي ازمایښتو او تمرینو له لارې د کوربه هیواد او حتا شاوخوا سیمو محیطي ککړتیا: د پردو عسکرو له خوا د ژوندانه د محیط (چاپېر) د ککړتیا خطر ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي. د ژوندانه پر چاپېر د داسي ککړتیاوو د ناوړو اغېزو د تشریح او روښانو د پاره بې ګټې نه ده، چې درنو لوستونکو ته په فلیپین او جاپان کې، د امریکايي ځونیو په اړه ځیني شمېرې او واقعیتونه وړاندې کو:
د خپرو سوو څېړنو او شمېرو له مخې، په فلیپین کې د کلارک د هوايي اډې د پخوانۍ ساحې اړوند ځاهانو د څښلو اوبه، په تېلو او شحمي موادو ککړې سوي دي. له هغو څلېرویشتو(۲۴) ځایو څخه چې د اوبو نمونې یې کتلې سوي دي، په دوه ویشتو(۲۲) ځایو کې د سیمابو، نایترېټو، کالیفورم بکتریا، سرپو، دایلډرینو او محللونو په ګډون د ککړوونکو عناصرو او مرکباتو ګچه، د څښلو په اوبو کې د هغو تر ټاکل سوي ګچې ډېره زیاته وه. دا ککړوونکي توکي تر ډېره وخته په شاوخوا چاپېر کې پاتېږي؛ او د خوړو ځنځیرته په لار موندلو سره، له بیالوژیکي پلوه نورهم ډېرښت مومي.

د هغو نوزوکړو کوچنیانو د روغتیا په اړه، چې مندو یې د اوکیناوا د کدینای هوايي اډې په ګاونډ کې ژوند کاوه، د ۱۹۹۲ع کال یو رپوټ ښیي، چې د جاپان د نورو نوزوکړو کوچنیانو په پرتله د دغو نوزوکړو کوچنیانو وزن ډېر لږ ؤ؛ او دا نیمګړتیا، په هغه هوايي اډه کې له الوتکو او نورو زړه لړزوونکو ږغو څخه انګېرل کیږي. د سپین ساحل (وایټ بیچ) د اټومي اوبتلو د درېدو په ساحه کې د جاپان د حوزوي روغتیا شمېرني، په ماشومانو کې د لوکیمیا او په لویانو کې د سرطانو لوړه ګچه ښیي؛ د مثال په توګه په ۱۹۹۸ع کال کې، هغه دوې ښځې د اینې د سرطان له کبله مړې سوې، چې په سپین ساحل کې د صدف لرونکو حلزونو او ناوړو بحري بوټو په را ټولولو لګیا وې. په فلیپین او جاپاني اوکیناوا کې د امریکايي لښکرکوټو د زیان اړونکو محیطي عواقبو په اړه زیات تفصیل، په دې تحلیلي او معلوماتي مقاله کې وګورئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغانانو د سپېڅلي او سرلوړي خاورې د کرایه کولو هویت بایللو « مبتکرینو » ته بلنه ورکوم، چې یو پلا د خپل معاصر تاریخ په لوستلو سره وګوري، چې انګرېزانو د ډیورنډ د تپل سوی تړون پر بنسټ، د اتلسو (۱۸) لکو روپو کلنۍ مرستې په بدل کې، د افغانستان له مزدور واکمن - امیر عبدالرحمان خان څخه څه واخیسته؟! ایا تاسې ته د هیواد د سوهیلي او ختیځو سیمو له لاسه وتل؛ او د یوه غښتلي واحد قوم، واحدې خاورې، واحد کولتور او واحدې ژبې ټوټه ټوټه کېدل، کوچنۍ خبره ښکاري ؟!

د امریکايي چوڼیو ځیني منتر وهلي پلویان له واقعیتو څخه په بې خبرۍ یا سترګو پټولو سره دا درواغجنه ادعا هم کیې، چې ګوندې امریکايي چوڼیو د نړۍ په هیڅ هیواد کې ځايي خلګو ته هیڅ ډول ستونزې او پېچومې نه دي پیښې کړې. زه نه پوهېږم، چې دا ښاغلي د پیل په غوږ کې بیده دي، که له کالو سره د خلګو په سترګو ننوزي؛ او لمر په دوو ګوتو پټیږي؟

د لیکنې په دې برخه کې د ګرانو او درنو لوستونکو پام هغو شخړو، ناخوالو او ناوړو عواقبو ته را اړوم، چې امریکايي چوڼیو د نړۍ په بېلابېلو هیوادو کې، مېشتو خلګو او سیاسي واکمنانو ته په میراث پرېښې دي.

ټول جهان خبر دئ، چې د جاپان خلګ هره ورځ د هغه هیواد په اوکیناوا کې د امریکايي اډو د تړلو دپاره مظاهرې کیې؛ ځکه د دې ښار خلګ د امریکايي پوځیانو له اخلاقي فساد او راز راز جرایمو څخه پزې ته رسېدلي دي. په اوکیناوا کې د امریکايي اډو پر مسأله بېلابېلو شخړو او مخالفتو، د جاپان پخوانی صدراعظم (یوکیو هاتویاما) د انتخاباتو تر را رسېدو مخکې استعفاء ته اړ کړ. په دې چې دی د خپل ګوند له غړو سره، د هغې ژمنې په پوره کولو کې پاته راغئ، چې ویلي یې وه، د سیاسي واک تر اخیستو وروسته به د اوکیناوا له ټاپوګانو څخه امریکايي چوڼۍ وباسي. د دې کړکېچنې مسألې د نورو تفصیلاتو دپاره دغه اینټرنیټي پاڼې وګورئ:

http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اوس راسئ په جاپاني اوکیناوا کې د ځای پر ځای سوو امریکايي پوځیانو د جرمو او جنایتو په اړه هم څو ټکي وړاندې کو، تر څو د دغه راز چوڼیو سرسپارلو مدافعانو ته ښه څرګنده سي، چې په افغانستان کې د امریکایانو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشنييو پوځي مرکزو له سته والي سره هوکړه به د هغو پر خطرناکو سياسي نتيجو سربېره، په جنايي برخه کي هم، زموږ بدمرغه هيواد له ډېرو لويو ستونزو او پېچومو سره مخامخ کړي.

د خپرو سوو شمېرو له مخي، جاپان ته د بيرته سپارلو په دېرشو کالوکي، په دغو ټاپوګانوکي مېشتو امريکايي پوځيانو پينځه زره (۵،۰۰۰) جُرمونه کړي دي، چي د هغو په سلو کي لس (۱۰) مشدده جرمونه يا هغه جرمونه دي، چي د افغانستان د جزا د قانون د ډلبندۍ له مخي د جنحي او جنايت په توګه پېژندل سوي دي. په دغه ډله جنايتوکي وژنه، جنسي تېرى، د خلګو پر جسمي تماميت ډول ډول بريدونه، وسله والي غلاوي او داسي نور شامل دي. د دغو جنايتو د خرنګوالي، بېلابېلو ډولو او پر ځايي اوسېدونکو د هغو د ناوړو اغېزو په اړه نور مالومات، په دغو وېبپاڼوکي ولولئ:

http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html

په يوه بل ځاى کي راغلي دي، د اوکيناو خلګ انګېري (که څه هم په دې انګېرنه کي کېداى سي تر څه اندازې د بهرنيانو ضد احساسات هم نغښتي وي) چي د امريکايي چوڼيو د «مجرمانه څپو» له خوا کلابند سوي دي. په اوکيناوا کي د دې جرم زېږوونکو مرکزوځيني نوري ستونزي او کړاونه، چي جاپاني سياستوالو او له هغي ډلي څخه د جاپان مستعفي صدراعظم - هاتوياما - يې هم د لغوه کولو يا تعديل کولو وس و نه موند، دا دي، چي د دغو امريکايي چوڼيو پوځي کارکوونکي، په ډېري اسانۍ د قانون له منګولو څخه تښتي؛ او تر جرم يا جنايت کولو وروسته، د محاکمي او استرداد په پلمه، متحده ايالاتو ته استول کيږي. د دې مسألې د نورو جزيياتو دپاره، د اينټرنيټ دغه پاڼه وګورئ:

http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php

د ځينو کوربه هيوادو پر خلاف، چي د امريکايي چوڼيو له درکه د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې تر لاسه کيي، جرمني دولت په خپله خاوره کي د امريکايي چوڼيو د سته والي له بابته، د دغه هيواد دولتي مقاماتو ته په کال کي تقريباً يو ميليارډ (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالر محصول ورکيي. د دې خبر نور تفصيل د اينټرنيټ په دې لينک کي وګورئ:

http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم په جرمني کې د سوسيال ډيموکراټيک ګوند او زرغون (ګرين) ګوند ايتلافي حکومت، د عراق پر خلاف د امريکا او بريتانيا له جنايتکارانه يرغل سره ژور مخالفت لاره؛ خو سره له هغه هم په ناټو کې د غړيتوب او په خپله خاوره کې د امريکايي پوځي اډې د ستهوالي له امله، مجبور ؤ چې له يرغلګرو هيوادو سره لوژيستيکي او عسکري مرسته وکړي. دا مرسته د جرمني له اساسي قانون څخه څرګنده سرغړونه ګڼله کيږي؛ او د عراقي اولس پر ضد وحشيانه تېري کې د دې هيواد د سوشل ډيموکراټيک ګوند او زرغون ګوند د ايتلافي حکومت روښانه پړتيا زباديي. د دې موضوع نور جزييات، په دې مضمون کې وګورئ:

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml

زموږ هوښيار او حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، که جرمني غوندې ستر، پرمختللئ او غښتلی هيواد د امريکايي چوڼيو د فشارو له امله خپل اساسي قانون تر پښو لاندې کيږي، نو د نوري نړۍ، په تېره بيا زموږ غوندې مزدورو او بېوزلو حکومتو به څه حال يي؟! په همدې دليل دا خبره له هر راز شک او شبهې وتلې ده، چې د امريکايي چوڼيو په موجوديت کې به زموږ ملي واکمني او سياسي خپلواکي، هيڅکله له تېريو او لاسوهنو خوندي نه يي.

د نړۍ والو چارو شنونکو ته مالومه ده، چې د امريکايي چوڼيو فعاليتونه، په فليپين کې هم زياتره له سياسي شخړو او لانجو سره لاس او ګرېوان يي. دنيويارک ټايمز په لاندني لينک کې د فليپيني حکومت او امريکايي مقاماتو تر منځ دغه راز شخړو ته يوه لنډه کتنه سوې ده:

http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html

کشکې په افغانستان کې د امريکايي لښکرکوټو پلويانو د پردو يرغلګرو د دايمي حضور په ستاينه کې ترستوني ځيرلو او ړندو ليکنو دمخه، يو پلا په فليپين کې د امريکايي پوځيانو د استوګنې ترخه او شرمناک درسونه لوستي وای؛ او بيا د دغه راز بدمرغو استعماري تأسيساتو دفاع په سنګر کې دربدلي وای.

د نړۍ په ځينو هيوادو کې د امريکايي پوځيانو حضور اوس داسې شرموونکې حالت ته رسېدلئ دئ، چې هيڅوک يې له منلو نتهه نسي کولای. د مقالې په دې برخه کې، په ځينو هيوادو کې د امريکايي لښکرکوټو د ناورين زېږوونکې حالت په اړه څو لنډې خبرې کو؛ او خپلو مُدبر لوستونکو ته بلنه ورکوو، چې په خپله د افغانستان غوندې دوديزې ټولنې په ټاڼګړو فکري او فرهنګي شرايطو کې د هغو د خطرناکو عواقبو په باب اټکل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ والو چارو شنونکو ته ښه څرګنده ده، چې د «سوبيک» خليج په سمندري اډه او کلارک هوايي اډه کې د امريکايي پوځيانو د استوګنې پر مهال د «اولنګاپو» او «انجيليس» ښارو فحشا، په ټوله نړۍ کې نوم لاره. دا ناوړه حالت تر (۱۹۹۱ع) کال ياني دقيقاً هغه مهاله پوري روان ؤ، چې د «مونټ پينتوبو» اورغورځوونکي د کلارک هوايي اډې ډېره برخه ورانه کړه. په دې برخه کې زيات مالومات، له دغو اينټرنيټپاڼو څخه تر لاسه کولای سئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Prostitution_in_the_Philippines
http://www.filipinawives.com/memorial.html
http://www.google.co.uk/#hl=en&q=crimes+in+philippines&aq=1&aqi=g3g-v4g-j3&aql=&oq=crimes+in+phi&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.&fp=ecb04e88bcddfc48&biw=1366&bih=620

په (۱۹۴۷ - ۱۹۸۰ع) کلو کې اته څلوېښت (۴۸) فليپينيان، چې درې پر څلورمه برخه يې ښځې او کوچنيان وه، د امريکايي ځوېيو په شاوخوا کې، په وحشيانه بڼه و وژل سوه. د بشري حقوقو د ساتنې ډېر سازمانونه په دې باور دي، چې د امريکايي ځوېيود منسوبانو د جرمو او جنايتو ډېره برخه يا اصلاً نده را برسېره سوې يا په لوی لاس پټه ساتل سوې ده؛ ځکه په دغه راز جرمو او جنايتو کې ښکېل امريکايي پوځيان، يو هم په فليپينۍ محکمه کې، نه دئ محاکمه سوئ.

يوازې په «اولنګاپو» ښار کې څلور زره، درې سوه شپږ پينځوس (۴،۳۵۲) ښځو جوازونه تر لاسه کړي دي، چې مېلمه پالو (د بدلمنو يا فاحشو ښځو فېشني نوم) دنده وکي. په «انجيليس» ښار کې، چې پينځه سوه (۵۰۰) ميخانې کاروبار لري، د دغو ښځو شمېر درو زرو څلور سوو دېرشو (۳،۴۳۰) ته رسيږي. په «سوبيک» کې د دغه راز ښځو شمېر درې سوه اته څلوېښتو (۳۴۸) او په «مبلکت» کې درو سوو (۳۰۰) ته رسيږي. البته، داارقام په جنسي سوداګرۍ کې د ښکېلو ښځو بشپړ او دقيق شمېر نه ښيي؛ ځکه که د بې جوازه کوڅه يي ښځو شمېر هم ور سره ملګرۍ سي، بيا يې نو شمېر په «اولنګاپو» ښار کې د نهو زرو (۹،۰۰۰) شاوخوا او په «انجيليس» ښار کې تقريباً اوو زرو (۷،۰۰۰) ته رسيږي.

په (۱۹۸۵ - ۱۹۹۱ع) کلو کې د «انجيليس» ښار د ايدز له کاري ډلې سره د ايچ آی. وی. يو څلوېښت (۴۱) مالومې پېښې ثبت سوي، چې له هغو څخه نهه (۹) ناروغان مړه سوي دي.

په جنوبي کوريا، جاپان او فليپين کې هغو کوچنيانو ته په سپکه او بده سترګه کتل کيږي، چې له امريکايي پوځيانو څخه زېږېدلي يي. داسې کوچنيان، چې زياتره د پلرو له خوا پرېښوول سوي؛ او له خپلو مندو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوېيږي، له پلرنيیو ښېرو سره د ورته والي له کبله، د ژوندانه په ټولو برخو، په تېره بيا ښوونه او روزنه کې د خلګو له تعصب او سپکاوي سره مخامخ کيږي. د نور تفصيل دپاره، دا هراړخيزه مالوماتي مقاله ولولئ:
http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

که د امريکايي چوڼيو سرسپارلي او جادو سوي مدافعان دغو تکان ورکوونکو واقعيتو او شمېرو ته هم هيڅ ارزښت نه ورکيي، بيا نو په کار ده، چي په کابل کي د امريکايانو مزدورو واکمنانو ته سلا او مشوره ورکړي، چي د فاحشه خانو، شرابخانو، حراميانو او په پای کي اېډزاو له هغو څخه نورو را پيدا کېدونکو ناورينو د مخنيوي دپاره هم مخکي له مخکي تياری ولري؛ ځکه هر ځای چي د دې فرعونانو پښې اېښوول سوي دي، د شرابخانو، نايټ کلبو او فاحشه خانو جوړېدل او د ډول ډول جرمو او جنايتو خپرېدل حتمي او ضروري خبره ده.

که څه هم د امريکايي او ايتلافي ځواکو له خوا زمونږ د سپېڅلي او وياړلي هيواد له اشغال سره جوخت، د دغه راز بې ناموسيو او بد اخلاقيو زړي هم د هيواد په ګوټ ګوټ کي کرل سوي دي، چي د بګرام هوايي اډه په هغو کي ځانګړی نوم لري؛ خو سره له دې هم د دغه راز فساد ورانوونکي عواقب لا تر اوسه به سم ډول نه دي را منځ ته سوي؛ اما په دې خبره کي شک نسته، که امريکايي چوڼۍ ځو کاله نور هم پاته سي، هغه مهال به دا فساد هم ديوه لوی ملي ناورين وګچي ته ورسيږي. له دې امله بايد پر ټولو هغو ناموس پلورونکو د زړه له کومي لعنت او نفرت وايو، چي زمونږ په سرلوړي هيواد کي، دې توري او شرمناکي لکې ته، د هر ډول شرايطو او امکاناتو په برابرولو کي برخه اخلي.

په سعودي عربستان کي هم له امريکايي اډو سره د عامو خلګو مخالفت څه پټه خبره نه ده. درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چي له سعودي حکومت سره د القاعدې او نورو مخالفينو د وسله وال مقاومت يوازنی دليل هم په پيل کي همدغه امريکايي چوڼۍ وې؛ ځکه امريکايي پوځونه په حقيقت کي د خليج د جګړې په پلمه په سعودي عربستان کي ځای پر ځای سوي وه. معقوله او پرځای خو دا وه، چي تر خپل رسمي مأموريت وروسته يې سمدستي د سعودي عربستان خاوره پرېښې وای؛ مګر په خواشينۍ سره چي د فارس خليج په حساسه ستراتيژيکه سيمه کي يې خپلو استعماري هدفو ته په پام سره، پښې اوږدې و غزولې. که چا د وسله وال مقاومت په زور نه وای ايستلي، ښيله شکه به تر اوسه پوري د راجاګانو او نوابانو په شان هوري ناست وای. د دې موضوع نور تفصيل په دغو ويبپاڼو کي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ او تاسي ټولو افغانانو ته مالومه ده، چي په ۲۰۰۱ ع کال کي ځينو امريکايي الوتکو له پاکستاني هوايي ډګرو څخه پر افغانستان بريد ونه وکړه. همدا اوس هم ويل کيږي، چي د سي. آی. اې. بې پيلوټه الوتکي (drone predators) له ځينو پاکستاني هوايي اډو څخه پر افغانستان او قبايلي سيمو بمبارۍ کيي. دا واقعيت د پاکستان په ايبټ آباد کي د اسامه بن لادن پر کور د امريکايي قواوو د وژونکي ګوزار او له امريکايي چارواکو سره د پاکستاني واکدارانو تر ظاهري شخړو او لانجو وروسته لا نور هم ثرګند سو. په حقيقت کي د بن لادن تر وژني وروسته ؤ، چي دوو مخو پاکستاني پوځيانو د بن لادن د پلويانو د خواخوږۍ په خاطر د امريکا د بې پيلوټه الوتکو پر مخ د خپلي «شمسي» نومي هوايي اډې، د بندولو خبري وکړې.

ښايي دا ظاهري جار و جنجال د پاکستاني عامه افکارو دغولولو دپاره د پاکستاني او امريکايي پوځيانو د زرګري جنګو يوه برخه يي؛ خو د پاکستاني او امريکايي واکمنانو له خوا د پاکستان له «شمسي» هوايي اډې څخه د کار اخيستني په اړه د حقايقو له پټولو سره سره، له دي روښانه واقعيت څخه هيڅوک نټه نسی کولای، چي د پاکستان درست خلګ، په تېره بيا مظلوم او بېوزلي پښتانه، په قبايلي سيمو کي د امريکايي ډرون له ړندو او بې رحمانه بريدو سره سخت مخالفت لري. د نړۍ خبري وسايل هره ورځ د امريکا د غه راز وحشيانه بريدو پرخلاف د پاکستاني اولس، په تېره بيا جګړو ځپلو پښتنو د مظاهرو او لاريونو شاهد دي.

پاکستانۍ خاوره، اوبه او فضا تر اوسه په پټه يا ښکاره د امريکايي ځانګړو قواوو او سي. آی. اې. لوبه او پراخه ځاله ده؛ ځکه نو هيڅوک له دې خبري مخ نسي اړولای، چي له امريکايي پوځ او استخباراتي کړيو سره د پاکستاني دولت ښکاره يا پټو همکاريو په هغه هيواد کي د جګړې، نا امنيو او سياسي شخړو خورا لوی اورونه بل کړي دي. د دې سرکښو اورونو له کبله پاکستاني اقتصاد او پاکستاني اولس ته دونه ستر او پراخ تاوانونه اوښتي دي، چي د جنرال پرويز مشرف او زرداري له حکومتو سره يې د امريکايي مقاماتو په اقتصادي او عسکري مرستو، هيڅکله سر نه سره ورځي. که په پاکستاني قلمرو کي د امريکايي پوځو او استخباراتي شبکو پټې او ښکاره لاسوهني نه وای، پوره باور دئ، چي نن به د دې هيواد پر خپلواکۍ غوښتونکو خلګو، په تېره بيا مظلومو پښتنو، د قيامت شپې او ورځي نه تېرېدای. د پاکستان او امريکا د روانو عسکري همکاريو د ځينو اړخو په اړه نور مالومات دلته کتلای سي:

http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تورکيه (ترکيه) کې د اينجرليک امريکايي چوڼۍ هم له ورايه د تورکيې په سياسي نظام کې د هغه هيواد د پوځيانو د ښکاره برلاسي، د اسراييلو د صهيونيستي دولت د ټينګښت او په سيمه کې د امريکا د ځينو نورو استعماري هدفو د تحقق د پاره کار کيږي. بې ځايه نه ده، چې د ليکنې په دې برخه کې د امريکايي پوځيانو د همېشني حضور له افغاني پلويانو څخه پوښتنه وکو، چې که بې هويته تورکي پوځيان او سياستوال د نړۍ والو بشري حقوقو او ملي - اسلامي دودو پر خلاف خپلو ښځو ته په دولتي ادارو او تحصيلي مؤسسو کې د پوړني اغوستلو اجازه نه ورکيږي، موږ افغانان هم بايد د هغو د دې جاهلانه او انساني ضد عمل پېښې وکو؟ !
که غرب مآبه تورکي پوځيانو او سياستوالو د خپل سياسي ژوند د بقاء د پاره هر بدو بلا ته لاسونه اچول، موږ افغانان به يې هم په پټو سترګو تقليد کوو؟ مګر موږ د مولانا جلال الدين بلخي غوندي عارف او سيد جمال الدين افغاني غوندي متفکر او مبارز په لرلو سره دې اړ يو چې د هويت بايللو تورکانو پر ناسمه لار ګام کښېږدو؟ ! زموږ عارفانو او مفکرانو تورکانو ته د پوهې، پرمختګ او بشپړتيا لار ښوولې ده، ځکه نو تقليد او پېښې کول د هغوی کار دئ نه زموږ.

په داسي حال کې، چې په ټولو لوېديځو هيوادو (فرانسه يوازنی هيواد ؤ، چې په دې وروستيو وختو کې يې د هغه هيواد په عامه ځايو کې د بوغرې يا چادرې پر اغوستو بنديز ولګاوه) کې مسلماني ښځې حق لري، په خپله خوښه کالي واغوندي؛ مګر د تورکيې متعصبو پوځيانو او سياستوالو د خپل هيواد د ښځو له دې منل سوي انساني او اسلامي حق څخه سترګې پټولې، تر څو چې د دغه هيواد پارلمان د(۲۰۰۸ع) کال د فبرورۍ پر اوومه نېټه د تورکيې په رسمياتو کې د پوړني اغوستلو بنديز ايسته کړ. په تورکيه کې د پوړني اغوستلو د ناروا او بې ځايه بنديز د ايسته کولو تفصيل، د ويکيپيديا په دې پاڼه کې وګورئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey

که څه هم تورکيه خاص جيو - ستراتيژيک موقعيت او له کُردانو، قبرص او ارمنيانو سره تاريخي ستونزې لري، مګر سره له هغه هم که يې عام خلګو ته په ريشتيا سره اختيار ورکړل سي، ښايي نه په ناټو کې غړيتوب او نه هم په خپل هيواد کې د امريکا همېشني حضور ته غاړه کښېږدي.

د تورکيې د سياسي تاريخ پوهانو او شننونکو ته په بشپړه توګه مالومه ده، چې د امريکا متحدو ايالاتو تل په تورکيه کې د خپلې پوځي اډې او وفادارو تورکي پوځيانو له لارې د هغه هيواد د ډيموکراټيکو رژيمو په ړنګولو کې لويه برخه اخيستې ده. د تورکيې په سياسي نظام کې د غرب مآبه پوځيانو برلاسی تر لمر روښانه خبره ده . تورکيه، پاکستان او اسراييل د نړۍ له هغو درو مشهورو هيوادو څخه دي، چې درست سياسي نظام يې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقعيت کې د پوځي واکمنانو په لاس کې دئ. په ترکيه کې د عسکري کودتاوو او له قبرص او ارمنيانو سره د ترکانو د تاريخي مسألو په باب، دغه ويبپاڼې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

سربېره پردې، ايا هر هغه څه چې د ترکيې يا کوم بل هېواد په ګټه يې، بايد هرومرو زموږ د هېواد په خير او ګټه هم يې؟ مګر تر اوسه مو په دې روښانه خبره سد نه رسيږي، چې مختلف هېوادونه، بېلابېل عيني او ذهني شرايط لري؛ او له يوه هېواد څخه بل هېواد ته د سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي سيستمو يا د هغو د ځينو برخو او عناصرو ميخانيکي او مقلدانه لېږدول، له ولسي پاڅونو، مخالفتوا ستونزو پرته بله څه نتيجه نه لري. ايا زموږ د جنګ ځپلي او کړېدلي هېواد وروستۍ څو دېرش کلن تاريخ، د دې مدعا روښانه ثبوت نه دئ؟

دې ټولو دلايلو او شواهدو ته په پام سره بايد د دې روښانه حقيقت له منلو مخ وانړوو، چې د امريکا چوڼۍ په هيڅ ځای کې د ځايي خلګو غوښتنه نه ده.

ولې؟

ځکه چې دا ډول استعماري چوڼۍ نه يوازې په کوربه هېواد، بلکې په چارچاپېره سيمه کې د انسان ځپلو، زېندي کولو، چور او چپاو، فساد خپرولو، ګواښلو، ورانولو او ککړولو خورا خطرناک مرکزونه دي. ښکاره او ښرګنده خبره ده، چې خلګ په خپلو سيمو او هېوادو کې د پردو لاسوهنې، جنايتونه، فحشاوې، لوټمارې، بې عزتې او نورې ناروا وې نسې منلای.

په دې خبره خو د کوچنيانو هم سر خلاصيږي، چې استعماري قدرتونه هيڅ کار بې ګټې او بې مطلبه نه کيې، نو امريکا څنګه له دې کلې او اساسې اصله مستثناء کېدای سي، چې زموږ افغانانو له غمه به تر خپلو وينو او پيسو تېريږي؟ په لاندې لينک کې د امريکا له پوځي اډو سره، د بېلابېلو سيمو د ځايي اوسېدونکو د مخالفتو ګڅه وګورئ. له وړاندې سوو نظر پوښتنو څخه په ډاګه ښکاري، چې خلګ په خپلو ملي او وطني مسألو کې د استعمار په ناولو او خطرناکو نخشو ډېر ښه پوهيږي:

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اما د استعمارګرانو د پيسو يا نورو اقتصادي مرستو تشه بايد څنګه ډکه کو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ ویاړلۍ ملي تاریخ ښيي، چي افغانان کولای سي د خپلو پلرو او نیکو په شان په لوړه، بېوزلۍ او راز راز اقتصادي کړاونو کي گوزاره وکړي؛ خو دا هیڅکله نه مني، چي د پردو مغرضانه پیسو ته په سترگو نینگلو سره، د غلامۍ طوق غاړي ته واچیي؛ او سوکه سوکه د خپلي سپېڅلي او سرلوړي خاوري، واک له لاسه وباسي.

موږ افغانان باید هیڅکله د پردو پیسو ماهیت، د ترلاسه کولو لار او په تولنه کي د هغو اغېزې او نتیجې له پامه و نه غورځوو. باید تل دې پوښتنو ته جوابونه و موو، چي پردي هیوادونه د څه مقصد د پاره پیسې راکيي؟ د راکولو لار يې څه ده؟ او په پای کي د دغه راز پیسو تر لاسه کول زموږ مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي یووالي ته څه زیان رسولای سي؟ هغه خولۍ دي خدای هیڅکله زموږ پر سر نه کړي، چي د سر او وجود خطر را منځ ته کيي.

که د پردو پیسو په تر لاسه کولو کي دغو زرینو اصولو او معیارو ته پام و نکړو، بیا نو د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي استقلال، ملي حاکمیت او ملي ویاړونو د زیانمن کېدو او ان نابودۍ خطرونه هم باید د زړه له کومي ومنو.

باید ویښ او هوښیار اوسو، چي استعمارگران د لرغونو توکو د سراښو او غولوونکو سوداگرو په څېر په دې ناروا معامله کي د څو تنگو په ور کولو سره، زموږ لرغوني او تاریخي خزانې تر گوتو کيي. باید د خپلو پلرو او نیکو ارزښتناک تاریخي میراثونه په هیڅ بیه له لاسه و رنکړو. په دغه راز بایلونکي قمار کي د گټي تر لاسه کول، فقط افسانه ده او بس.

له دې سَوَبه باید ویاړلي او سرلوړي افغانان د هیواد د اقتصادي پرمختگ دپاره د استعمارگرانو د پوځي اډو د تباه کوونکي محصول یا مالیې پر ځای پر خپلو پرېمانه طبیعي زېرمو، پیاړو متو، نه ستړي کېدونکي کار، نوښتگرو مغزو، علمي تجربو، ښې اداري، عادلانه نظام، یووالي او پیوستون تکیه وکړي، چي هم مو اقتصادي سوکالۍ ته لار هواروي؛ او هم مو وطن، خپلواکي او ملي ارزښتونه له هر ډول لاسوهنو او یرغلو څخه خوندي ساتي.

امریکايي چوڼۍ او نمایشي لویه جرگه

لکه څنگه چي په تېرو مباحثو کي هم یادونه وسوه، زموږ د ځینو غرب مآبه لیکوالو او شننونکو د ناسمو ادعاوو پر خلاف، په افغانستان کي د امریکایي چوڼیو جوړول، په هیڅ وجه د(۲۰۱۴ ع)کال خبري نه دي. زموږ سترگه ورو او باخبره هیوادوالو ته په بشپړه توگه څرگنده ده، چي د دې ډول استعماري چوڼیو د جوړولو کار له تېرو لسو کالو یاني د امریکایي یرغل له همغي اولي ورځي څخه پیل سوئ؛ او تر اوسه پوري، په پوره چټکۍ سره روان دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شينډند څخه تر کونړو ، له بلخ او کندوز څخه تر خوست او پکتتکا پوري ګرده افغانستان د امريکايانو او نورو ايتلافي پوځو په لويو او کوچنيو لښکرکوټو ډک دئ. له دې روښانه حقيقت څخه هيڅوک سترګې نسي پټولای.

البته، هغه څه چي تر اوسه نه دي سوي، دې کرغېړنو استعماري چوڼيو ته د په اصطلاح « رسميت» او« مشروعيت» ورکولو خبره ده اوبس. د حامد کرزي په مشرۍ مزدور حکومت، د عبدالله عبدالله، امرالله صالح او احمد شاه مسعود د ورونو په مشرۍ مزدور اپوزيسيون او د ډول ډول جنګي ډلو ټپلو له استازو، بېلابېلو جاسوسانو او تپل سوو مزدورانو څخه ډک پارلمان او ولايتي جرګې هم د دغه راز تش په نامه « رسميت» او « مشروعيت» دپاره، تر ټولو ښه او مناسبه موقع ګڼله کيږي. بې شکه، امريکايانو د دې طلايي چانس د تر لاسه کولو دپاره، په تېرو لسو کالو کي خپل زرګونه پوځيان مرګ او درد ته ودرول؛ ميليارډونه ډالر يې په اور کي واچول؛ په خپل هيواد کي دننه او دباندي يې د ميليونو سوله دوسته اولسو ، مخالفت او دوښمنۍ ته غاړه کښېښوول. که دا حساسه او طلايي موقع له ګوتو ووزي، مانا به يې په ساده ټکو سره دا يي، چي امريکايان افغانستان ته په ډکو لاسو راغله؛ خو په تشو لاسو بيرته ووته. بې انساني تلفاتو ، مالي تاوانو ، شرمناکي رسوايۍ او بدنامۍ به يې هيڅ ګټه نه يي کړې.

که څه هم د يرغلګرو پوځو د تپل سوي رژيم د اساسي قانون د نيويمي (۹۰) مادې د پينځمي (۵) فقرې له حکمو سره سم، د بين المللي تړونو او ميثاقو منل يا له هغو سره د افغانستان د يو ځای والي فسخه کول د « ملي شورا » د واکونو په ډله کي ياد سوي دي؛ خو سره له هغه هم امريکايي اشغالګرو زموږ د هيواد او سنيبو سياسي واقعيتو ته په پام کولو سره، دا غوره ګڼلې ده چي د خپلو استعماري چوڼيو د « رسمي کولو» کړکېچنه او لانجمنه مسأله د يوې قلابي لويې جرګې د استازو له خوا تأييد او تصويب کړي.

د امريکايي سياستو طراحان د لويې جرګې په جوړولو سره دغه دوه لوی هدفونه، په پام کي لري:

- اول دا چي د ولسي جرګې د تصويب او ملاتړ په تر لاسه کولو سره غواړي په افغانستان، سيمه او ګرده نړۍ کي، خپلو دايمي چوڼيو ته د « مشروعيت» او« قانونيت» دروغجن پوښ وروا غوندي؛ او له دې لارې په خپل ګومان پر هيوادپالو ، خپلواکو او سرلوړو افغانانو سربېره د ګاونډيېو هيوادو او د سيمي د لويو لوبغاړو له مخالفتو او اعتراضو څخه د « تښتي» لار ومومي.

- دوهم دا چي په دې مهمه ملي او وطني مسأله کي د کرزي د مزدور حکومت او تش په نامه پارلمان اوږې سپکي کړي؛ ځکه دوی ته ښه مالومه ده، چي د کرزي د حکومت يا پارلمان له خوا به د دې ستري ملي مسألې تأييد او تصويب، په درد بدلي او ښمبدلي افغان ملت کي د مخالفت او دوښمنۍ لا نوري ځپې هم را وپاروي. له همدې سَوَبه کرزی له افغاني او بين المللي مطبوعاتو سره په خپلو مرکو او کنفرانسو کي داسي ښيي، چي ګوندي دی هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلواکو، سرلوړو او باغروره افغانانو په څېر، د امريکا دايمي چوڼيو ته په اجازه ورکولو خوښ نه دئ. څه موده مخکې يې، له افغاني ژورناليستانو سره، په يوه تلويزوني مرکه کې ادعا وکړه، چې د پوځي اډو په اړه يې د امريکا پنبې او لاسونه يې ورتړلي دي؛ اوداسې شرايط يې پر ايښې دي، چې ټول د افغان دولت او اولس پرګټو راڅرخي. ده، په ټينګار سره داد څرګند کړ، چې د دولت له خوا به هيڅکله داسې هيڅ کار ونه سي، چې د افغان اولس په ګټه نه يي؛ خو زموږ هوښيار او سترګه ور وطنداران ټول له ورايه ګوري، چې د کرزي مزدور او تپل سوی حکومت د سياسي، عسکري، اجتماعي او اقتصادي ژوندانه په هيڅ برخه کې له امريکايي اشغالګرانو سره برابر حقوقي دريځ نه لري. د خلګو خبره: چيري نوکر، چيري بادار.

زموږګردو هيوادوالو ته مالومه ده، چې امريکايي اشغالګران او نورو ايتلافي دولتونه له تېرو لسو کالو راهيسې کرزي، د هغه د حکومت غړو، پارلمان، اردو، پوليسو، استخباراتو او ټولو دولتي کارکوونکو ته تنخاوي ورکيي؛ او په کابل او ولايتو کي يې د کورو او دفترو ساتنه کيي. دا خبره هم هرچا ته مالومه ده، چې که د امريکايي عسکرو د ټانکو او الوتکو شوم سيورى نه يي، خداى خبر دئ، چې دا فاسد مزدوران به څو ورځي زموږ د دردمنو خلګو د قهر او خښم په وړاندي مقاومت وکړاى سي؟ له دي کبله نود کرزي د فاسد او مزدور حکومت له خوا د امريکايانو د لاسو او پښو تړلو ادعا له يوې بې خونده ټوکي پرته بل څه نه ده.

تېرو لسو کالو کرزى او د هغه فاسد حکومت، ټولو افغانانو او نړۍ والو ته په هره مانا وروپېژندى؛ مګر همدا بې واکه او بې ارادې کرزى نه ؤ، چې د خلګو تر اوږدو شکايتو او کړاوو وروسته يې په کابل او نورو ښاروکي د سيمېټي ديوالو او خنډو د ايسته کولو امر وکړ؟ خو په کابل او نورو ښاروکي تر اوسه خلګ د دې ډول سيمېټي ديوالو او خنډو له ستونزو خلاص نه دي. تر دې چې تېر سو، ايا همدې باټک کرزي په لوړ اواز او لکه غاړه ونه ويل، چې په امريکايي او ايتلافي ځواکو پوري تړلي «امنيتي» شرکتونه بايد په څو مياشتو کي و تړل سي؟ حال داچې زموږ وېښ او آګاه لوستونکي ښه پوهېږئ، چې د هغو «امنيتي» شرکتو د تړلو خبره تر کومه ځايه دقيقه ده، چې د کرزي په خپله وينا يې د ده د حکومت تر څنګ بل موازي حکومت جوړکړئ دئ؟! په دې خبري يې هم بلا پسې، ايا همدا کرزى نه ؤ، چې په ټينګار سره به يې ادعا کوله: هيڅکله به د «ولسي جرګې» د معترضو کانديدانو د ګيلو او شکايتو تر حلولو مخکې د«پارلمان» پرانيستلو ته غاړه کښېنږدي؟ اما نتيجه څه وه؟! موږ ټولو وليده، چې د امريکايي چارواکو تر يوه کوچني ګواښ وروسته يې سمدلاسه، د خپل بهرنۍ سفر بارو بستر و تړاه؛ او بېله ځنډه يې د هغه نوم بدې «پارلمان» په پرانيستلو لاس پوري کړ، چې ښايي د نړۍ د پارلمانو په تاريخ کې يې سارى نه يې ليدل سوئ. د کرزي ټولي خبري يوه خوا او دا مهمه خبره بلي خوا، چې په وارو وارو يې تکرار کړې ده: موږ نور د امريکايي او ايتلافي قواوو خپلسري بمبارۍ، تلاښۍ او عمليات نسو زغملاى؟ مګر بيا هم موږ ګرده شاهدان يو، چې د خپلسرو فرعونانو وحشيانه بمبارۍ، تلاښۍ او عمليات د پخوا په شان تر اوسه جاري دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايان او پياوړي اوروپايي دولتونه خو آخوا پرېږدئ، ايا په تورو کڅوړوکي د ايران د اخوندي رژيم تورو او چټلو پيسو، کرزي او د هغه مزدور حکومت ته د سياسي خپلواکۍ په نامه څه پرېښې دي؟ ! کله چې د فارسيزم او شيعيزم مکارو ټيکه دارانو د منلو بين المللي موازينو پر خلاف، زموږ مظلوم هيوادوال جوپه جوپه په دار وځړول او لا تر اوسه له دې جنايته لاس نه اخلي، ايا کرزي او د هغه مزدور حکومت د اعتراض څه ږغ پورته کړ؟ ! کله چې همدې پراختيا غوښتونکو اخوندانو زموږ مهاجر افغانان د انسانيت او اسلاميت د ټولو اصولو او دودونو پر خلاف له خپل هيواده وشړل، ايا د کرزي مزدوري او فاسدي اداري څه احتجاج وکړ؟ ! دا خبره هم د هيچا هېره نه ده، چې کرزي او د هغه ملي ضد حکومت په ايران کې د افغاني سوداګرو د ځنډول سوو ټانکرو د خوشي کېدو دپاره څه توره وکړه؟ ! که د زړورو افغانانو زوروري او پرله پسې مظاهرې نه واى، مزدورکرزي او د هغه خاينو ملګرو به د ايراني حاکمانو د اندېښنې او خرخښې له بيري د يوه تشريفاتي هيأت د لېږلو جرأت هم نه واى کړى. داسي مثالونه په پېڅر دي، چې د کرزي او ملګرو پر شرموونکو باټو او پوچو ادعاوو د بطلان کرښه باسي.

همدې واقعيتو ته په پام سره، افغانان اوس د کرزي په دې نمايشي او زرګري مانورو هيڅکله نه غوليږي. په تېرو لسو کالوکي يې د هغه د دغه راز زرګري جنګو او غوولونکو تندارو خورا ډېري نمونې وليدلې. امريکايي اشغالګران د دغه راز غولوونکو تاکتيکو په کارولو سره، په واقعيت کې هلې ځلې کيي، چې مزدوراو منفورکرزي ته د « ملي» رنګ په ورکولو سره، په افغاني او بين المللي ټولنه کې، څه باور او پرستيژ تر لاسه کړي؛ ځکه په تېرو لسوکالو کې د پردو فرعونانو د خپلسرو تاړاکونو او خپلو جابرانو د فساد او ظلمونو له کبله حالات د عمومي پاڅون پولې ته رسېدلي دي.

د کرزي او انډيوالانو پر خلاف، چې له امريکايي چوښيو سره يې خپل مخالفت ظاهراً پټ ساتلئ دئ، د امريکايي يرغل د مخکښانو په توګه د عبدالله عبدالله په مشرۍ د هغه د تش په نامه اپوزيسيون پلويان او خواخوږي ، نه يوازې پر دغو کرغېړنو استعماري تأسيساتو هيڅ اعتراض نه کيي، بلکې د هغو سته والى او تداوم خپله اساسي هيله او غوښتنه ګڼي. ببلابېلي ستمي ډلي ټپلي لکه « خراسانيان» ، « افغانستانيان» او داسي نور هم د امريکايي لښکرکوټو د دفاع په لومړۍ ليکه کي ولاړ دي. د هغو کرايه سوو ټيکنوکراټانو او ببلابېلو مافيايي ډلو داستان هم کټ مټ همداسي دئ، چې په افغانستان کې د امريکايي او ايتلافي عسکرو د توپ و ټانک تر کرغېړن سيوري لاندي، د ناز او نعمت ژوند تېروي.

د همدي حقايقو پر بنسټ د امريکايانو مخکي له مخکي جوړي سوي چوڼۍ اوس د چا خبره يوازي د « رسميت» او « مشروعيت» په مقصد د لويې جرګې نمايشي ټاپې ته انتظار باسي. البته، د دې درواغجني او تقلبي ټاپې د تر لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو د پاره هم له پخوا څخه پراخ او هراړخيز مقدمات پيل سوي دي. په دې توګه، دې ناوړه حالت زموږ زړور او خپلواک خلګ د خپل اوږده تاريخ له خورا خطرناک او حتا فاجعه زېږوونکي ازمايښت سره مخامخ کړي دي...

مخکي تر دې چي د لويې جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو د تصويب يا ترديد په اړه خپلي خبري نوري هم اوږدې کو، بې ګټې نه ګڼم چي تر يوه ببل سرليک لاندي، زموږ په ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) کې د جرګو او مرکو ارزښتناک دود ته يوه لنډه کتنه وکو؛ او دا خبري ځانته مالومې کړو، چي د جرګو او مرکو دود له څه وخته باب سوئ؛ په دغه راز قامي يا ملي غونډو کي څه ډول کسانو برخه اخيسته؛ او د خپلو ملي ګټو د ساتني د پاره يې څه ډول پرېکړې کړې دي؟ بېله شکه، زموږ د پلرو او نيکو دا وياړلئ دود و دستور به يو پلا بيا د هيواد په دې حساسو تاريخي شېبو کي زموږ سرلوړو، خپلواکو او مړنيو وطندارانو ته د ملي او وطني ګټو د ساتني ستر رسالت او مسوولیت ور په ياد کړي.

په افغانستان کي د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه

تاريخ ښيي، چي زموږ لرغوني مېنه د آريايانو له زماني څخه د جرګو او مرکو هيواد دئ. د آريايي آثارو په استناد، زموږ نيکه ګانو د خپلو کليوالي، قامي او ملي ستونزو د ليرې کولو د پاره د «سبها» او «سميتي» په نامه دوديزې جرګې درلودې (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۱۰). د مؤرخانو او محققانو د څېړني له مخې، «سبها» د عامو خلګو جرګه وه، چي په کلو او بانډو کي به جوړېده؛ خو «سميتي» داسې جرګه وه، چي د قام مشرانو، مخوَرو او شتمنو بې غړيتوب لاره. په دې توګه «سبها» له ننۍ اولسي/ولسي جرګې او «سميتي» له «ځلـوېښتي»، «مشرانو جرګې» يا «سنا» سره ورته والى درلـود. په هندوستان کـي تر اوسه د «سبهـا» آريايي کليمه د لوک سبها (Lok Sabha) يا ولسي جرګې (شورا) او راجيا سبها (Rajya Sabha) ياد ايالاتو د جرګې (شورا) په ټکو کي ژوندى پاته ده؛ او د دې خبرې مـانا دا ده، چي موږ له هـنديانو سره په تاريـخي او فرهنګي ميراثو کي، ګډې ريښې لرو.

جرګه او مرکه زموږ په کورني، کليوالي، قبيله يي او ملي ژوند کي ډېر لوړ او ارزښتناک سياسي - حقوقي ځاى لري. همدا اوس موږ ټول افغانان د خپلو کورنيو شخړو او لانجو د حلولو د پاره د ځينو مُصلحو او خير غوښتونکو خپلوانو، دوستانو او اشنايانو په ګډون کورنۍ جرګې جوړوو. په هرکلي کي د هغه کلي د ببلابېلو مشکلاتو او پېچومو د حلولو د پاره د کلي د ديني عالمانو، مشرانو او مخورو په ګډون، کليوالي يا محلي جرګې جوړيږي. د دوو يا څو قبيلو/قومو تر منځ ببلابېلي شخړې او ناخوالې هم تل د جرګو او مرکو له لارې حليږي، چي په هغو کي د ښکېلو اړخو پوهان، عالمان، قومي مشران، سپين ږيري او د رسوخ خاوندان برخه اخلي. لويه جرګه، لکه څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي له نامه يې ښکاري، د افغانانو د لويو ملي - وطني مسألو د خلاصون او پرېکون مهمه مرجع او د خلګو د ارادو او غوښتنو څرګندوی ده.

په اوسنيو شرايطو کي کله کله د لويو جرګو حقوقي مؤسسې ته د هغې د زړښت او د هغې له پرېکړو او مصوبو څخه د واکمنو طبقو د ناوړو استفادو پر بنسټ د انتقاد ګوته نيوله کيږي؛ او پر ځای يې له ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتني څخه د کار اخيستو غوښتنه وړاندي کيږي.

دا سمه خبره ده، چي د ملي او وطني مسألو په اړه د نظر ښوولو مستقيمه لار د هغې تر غيرمستقيمي لاري، په ځينو حالاتو کي غوره ګڼله کيږي؛ خو زموږ د جنګ ځپلي هيواد اوسنيو ځانګړو سياسي - امنيتي شرايطو، ټولپوښتنه يا ريفرنډم تر زياته بريده ګران کړئ او حتا د ناشونتيا حد ته رسولئ دئ؛ ځکه ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتنه، په ټول هيواد کي له سراسري سولي او امنيت پرته ستونزمن کار بربښي؛ په داسي حال کي چي د لويو جرګو را بلل په هرډول سياسي او امنيتي شرايطو کي له امکانه ليري کار نه دئ. د کلي، قبيلې، قوم او هيواد د بېلابېلو مسألو د هوارۍ د پاره کېدای سي، هر وخت په اسانۍ سره د يوې جرګې جوړولو تياری او سربېنته وسي؛ مګر د ټولو هيوادوالو د رايو پوښتنه پر مساعدو او مناسبو سياسي- امنيتي شرايطو سربېره، پراخو لوژستيکي تياريو او لويو مالي لګښتو ته هم اړتيا لري. له بله پلوه، د واکمني طبقې ناوړه استفادې اوناروا لاسوهني يوازي په لويه جرګه پوري تړلي نه دي، د عمومي نظر پوښتني پر سيستم هم ژوره اغېزه ښندلای سي. څرګنده ده، چي د ريفرنډم په بهير کي هم بېلابېلي ټګۍ برګۍ، تېرايستني او سرغړوني د رايو ورکوونکو ارادو او غوښتنو ته په کلکه زيان اړيي؛ او دا کار بيله شکه د ريفرنډم روښانه او منصفانه نتيجه له لويو ستونزو او مشکلاتو سره مخامخ کيي. کله چي ريفرنډم او لويه جرګه دواړه د ټولني د واکمنو کړيو له ناوړه استفادو او ناروا لاسوهنو څخه خوندي نه يې، بيا نو په هيواد کي د انتخابېدو او انتخابولو د پروسې له ښه کولو او شفاف کولو پرته څه لار پاتېدای سي؟ ځکه يوازي د خلګو د آزادي برخي اخيستني، شفافيت او عادلانه معيارو پر بنسټ د انتخاباتو د سموالي يا ناسموالي په اړه قضاوت کولای سو.

دا چي انتخابات مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه ولري، ډېره اساسي او ټاکوونکې مسأله نه ده. اساسي او ټاکوونکې مسأله دا ده، چي د خلګو نظرونه او رايې بايد يا په مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه پراخ انعکاس وموميي؛ غوربږ ورته و نيول سي او عمل په وسي. د کابل د ګوډاګي دولت د اساسي قانون پينځه شپېتمه ماده (۶۵) جمهور رييس ته واک ورکيي، چي په مهمو ملي، سياسي، اجتماعي او اقتصادي موضوعاتو کي د افغانستان د خلګو عمومي رايه وپوښتي. دا خو ډېره ښه خبره ده؛ مګر دا چي جمهور رييس د څه ډول کسانو رايه پوښتي؛ او د هغو له نظريو او غوښتنو سره څه چلند کيي ډېره ارزښتناکه خبره ده. خير، د اساسي قانون د پينځه شپېتمه مادې (

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵) له نص څخه په ښکاره ښکاري، چې په اوسني اساسي قانون کې د مستقيمې ديموکراسۍ تمثيلي سيستم (ريفرنډم) د غيرمستقيمې ډيموکراسۍ د تمثيلي سيستم (لويه جرګه) تر څنګ يوازې د يوې کومکي او تکميلي وسيلې په توګه استعمالېږي.

د دې د پاره چې د ملي جرګو په ارزښتناک رول او سترو ملي پرېکړو ښه سر خلاص کړو، بې ګټې نه ده چې دلته زموږ د هيواد په معاصر تاريخ کې د ځينو مهمو ملي او قامي جرګو، لنډه يادونه وکو. دا لنډ بحث په کندهار کې د صفوي استعمارګرانو پر ضد، زموږ د زړورو او غيرتمنو نيکونو د خپلواکۍ بخښوونکي غورځنګ له لومړيو ورځو څخه پيل کوو. په کندهار کې د هوتکي دورې بېلابېل مؤرخان ليکي: «کله چې حاجي ميرويس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) د بيت الله شريفې تر زيارت او له عربي علماوو څخه د ګرګين او ملګرو د وژنې تر فتوا اخيستلو وروسته کندهار ته ستون سو، نو يې د هغه ښار د لوېديځ په شپږ ميلۍ کې د ارغنداو د رود (سيند) پر غاړه د «کوکران» په کلي کې د مخورو يوه جرګه ور وبلله. په دې جرګه کې د اصفهان د دربار د سياسي حالاتو په اړه اورېدې او هر اړخيزې خبرې وسوې؛ او د جرګې برخه والو ته په کندهار کې د صفويانو د مستبد حُکمران - ګرګين د وژلو په اړه، د عربستان د عالمانو فتوا ښکاره سوه (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۷۳).

دوهمه جرګه د کندهار د ښار د ختيځ لوري په شل ميلۍ کې د « مانجې » په سيمه کې جوړه سوه؛ او د کندهار ښار د هغې زماني ځينو متنفذو او نوميالييو شخصيتو لکه سيدال خان ناصر، بابوجان بابي، بهادر خان، پير محمد مياجي هوتک، يوسف خان هوتک، عزيز خان نورزي، ګل خان بابړ، نور برېځ، نصرو خان الکوزي، د ميرويس خان ورور (يحيا خان هوتک) ، د يحيا خان زوی (محمد خان) او يونس خان کاکړ ، ګډون پکښې کړئ ؤ. په دې ستره او ارزښتناکه قامي جرګه کې د افغانستان د خپلواکۍ وثيقه لاسليک سوه؛ او په قرآن عظيم الشان لوړه وسوه (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۷۳) . تر دې جرګې وروسته د فراه، سيستان او کندهار ټولو خلګو، چې په هغو کې تاجک، هزاره، پښتانه او بلوڅ شامل وه، ميرويس خان د خپل آزادی غوښتونکي مشر په توګه و پېژندئ (غبار ۳۱۹).

دريمه جرګه هغه وخت جوړه سوه، چې زموږ ننګياليو نيکونو د خپل مړني، پياوړي او هوښيار ملي مشر (ميرويس خان هوتک) په لارښوونه په کندهار کې د صفوي استعمار کمبله ټوله کړې وه؛ خو د مغولي او صفوي امپراتوريو د ګډو دسيسو او لمسوونو په سَوَب لا د هيواد خپلواکي او ملي واکمني له خطرو او ګوابنو څخه نه وه ژغورل سوې. ميرويس خان هوتک په دې جرګه کې، د خلګو ريښتينو استازو ته په خپله وينا کې وويل: « که زما سره ودرېږئ، د خپلواکۍ بيرغ به تل تر تله رپانده ساتلئ يې؛ او د پردو د مريېتوب طوق به مو هيڅکله غاړې ته نه لوېږي. زموږ له هغو کسانو سره هيڅ راشه درشه او دوستي نسته، چې د پردو و اسارت او غلامۍ ته غاړه ايږدي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جرګې برخه والو، د خپل ملي مشر د وینا تر اورېدو وروسته، په ټینګار سره ژمنه وکړه، چې د ژوند تر وروستیيو سلګییو پورې به د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د دفاع له مورچل څخه پر شا نسي.» (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۴-۷۵).

د ډېرو خپلو او پردو مؤرخینو له روایت سره سم د زړور او مُدبر مشر (میرویس خان هوتک) تر مړینې وروسته د هغه ورور (عبدالعزیز خان) د چارو واګې په لاس کې واخیستې؛ او سمدستي یې د خلګو یوه پراخه جرګه وربلله. په خواشینۍ سره عبدالعزیز د خپل سرلوړي او باغروره ورور - میرویس خان په څېر د لوړ همت او پیاوړې هوډ څښتن نه ؤ، ځکه یې نو له جرګې څخه د صفویانو د اطاعت غوښتنه وکړه؛ خو له نېکه مرغه د جرګې ګډون کوونکو د هغه دا ناوړه غوښتنه و نه منله. سره له دې هم، عبدالعزیز د اصفهان دربار ته سفیر ولېږه؛ او د دغو درو شرطو په رعایت سره یې، صفوي دربار ته د اطاعت غاړه کېښېښووله:

۱- د هغو مالیاتو بخښل، چې په کندهار کې د ګرګین د واکمنۍ پر مهال اخیستل کېده.

۲- کندهار ته د صفوي لښکرو د راتګ مخنیوی.

۳- د عبدالعزیز په زامنو او لمسیانو کې د پاچهۍ د دوام په رسمیت پېژندل.

د ډېروکورنیيو او بهرنیيو مؤرخینو په حواله، کله چې افغانان د عبدالعزیز په دې شوم او شرمناک دریځ خبر سوه، ځلوېښتو زرو کسانو د میرویس خان له زوی (محمود) سره لاس یو کړ؛ او د عبدالعزیز په وژلو یې د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ جنډه رپانده وساتله. البته، په کندهار کې د شاه حسین هوتک د دربار منشي او دېټي خزانې لیکوال (محمد هوتک) په دې اړه جلا نظر وړاندې کړئ دئ، چې لوستونکي یې په «پټه خزانه» او «تاریخ مختصر افغانستان» کې تفصیل لوستلای سي (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۹-۸۰؛ هوتک ۱۰۹).

د دې درو ملي جرګو د جوړېدو له بهیره په ډاګه ښکاري، چې زموږ مړني او ننګیالي خلګ تل د خپلواکۍ غوښتونکو استعماري ضد مبارزو په لومړۍ لیکه کې ولاړ وه. لکه څنګه چې یې د ډارن او بې زړه عبدالعزیز په وړاندې د هغه د ځوان او زړور وراره - محمود هوتک په ملاتړ کولو سره یو پلا بیا هم دا حقیقت زباد کړ، چې سر ورکیي، خو خپلواکي او استقلال نه ورکیي. لکه څنګه چې تاریخ شاهدي ورکیي، زموږ د سرلوړو او خپلواکۍ مینو خلګو د همدې رشادت او سربښندنې له برکته ؤ، چې په پای کې د صفوي امپراتورۍ مرکز - اصفهان هم د افغانانو لاس ته ولوېدئ.

د هوتکو تر څه باندې دېرش کلنۍ ویاړلې دورې وروسته، زموږ په ملي تاریخ کې بله لویه او مهمه جرګه د کندهار د «شیر سُرخ» تاریخي جرګه ده، چې په (۱۱۲۰هـ ق/ ۱۷۴۷ع) کال کې جوړه سوه. په دې ارزښتناکه جرګه کې، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نادر افشار تر وژني وروسته د افغانستان د ملي مشر د ټاکلو د پاره بلل سوې وه، د ځينو قبيلو مشران لکه د غلجو مشر (نور محمد مير افغان)، د پوپلزو مشر (محبت خان)، د ساګزو مشر (موسا خان)، د نورزو مشر (نصرالله خان)، د بارکزو مشر (جمال خان) او د سدوزو مشر (احمد خان ابدالي) برخه اخيستې وه.

جرګې اته غونډې وکړې؛ خو برخه وال يې د يوه ملي مشر د ټاکلو پر مسأله، روغې جوړې ته ونه رسېده؛ ځينې په يوه دليل، ځينې په بل دليل له پامه ولوېده. د جرګې په نهمه غونډه کې ګرده ګډون کوونکي په دې سلا سوه، چې پينځه ويشت کلن احمد خان ابدالی د هغه د زړورتيا، پوهې، زغم او نېک شخصيت له مخې، د خپل ملي مشر په توګه وټاکي. په دې وخت کې د نامتو صوفي - استاد لايخوار کابلي زوی - صابر شاه ملنګ، چې د جرګې په برخه والو کې يې د يوه تصوفي او روحاني شخصيت په توګه خاص مقام لاره؛ او هغه مهال د «شير سُرخ» په مزار کې اوسېده، له نيژدې پټې شخه د غنمو يو وړی پرې کړ؛ او د احمد خان په بګړۍ کې يې د پاچهي تاج په بڼه وتومبه. په دې ډول، د هيواد د ملي مشر د ټاکلو ستونزه ايسته سوه (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان ۸۷؛ غبار ۳۵۵). د «شير سُرخ» د جغرافيايي موقعيت او تاريخي ارزښت په باره کې د نامتو مؤرخ - ارواښاد استاد احمد علي کهزاد(۱۲۸۲-۱۳۶۲ هـ ش) مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf

دکندهارد «شير سُرخ» جرګه بايد د هيوادپالو او خپلواکۍ غوښتونکو افغانانو د هوښياری او سياسي پوخوالي يوه بله ځرګنده نخښه وګڼو؛ ځکه په همدې ارزښتناکه تاريخي جرګه کې زمونږ هوښيارو او مخلصو نيکونو د هيواد د لوړو ګټو او مصلحتو د تحقق د پاره، خپلې ټولې فکري، قبيله يي او سياسي شخړې يوې خوا کښېښولې؛ او د يوه واحد وجود په توګه د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنۍ او سياسي خپلواکۍ د دفاع په مورچل کې ودرېده.

د «شير سُرخ» تر جرګې وروسته نورو واکمنو نظامو هم تل د هيواد د سياسي او ملي مسألو د حلولو د پاره، لويو جرګو ته مخه کړې ده. د امير امان الله خان(۱۲۹۸ش/ ۱۹۱۹ع - ۱۳۰۸ش/ ۱۹۲۹ع) په زمانه کې هم دوې لويې جرګې جوړې سوې، چې يوه يې په ۱۹۲۴ع کال او بله يې په ۱۹۲۸ع کال کې وه.

دلته د دې دواړو لويو جرګو د يوه ګډون کوونکي (عبدالرحمان خان لودين کبريت) د هغه بيان يوه برخه راوړم، چې د امان الله خان د تلواري او بې سنجشه اصلاحاتو په وړاندي يې د اعتراض په بڼه وړاندي کړئ دئ؛ او د افغانستان ټولو سياست والو ته د عبرت لوی درس ګڼل کيږي. د ملي مبارز او رينېتيني روښانفکر - عبدالرحمان لودين په وينا کي د عبرت لوی او ارزښتناک درس دا دئ، چې د خلګو رينښتيني استازي بايد د ملت د لوړو ګټود ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاره هیڅکله له حقیقت ویلو څخه ډډه و نه کړي؛ په قامي او ملي جرګو کي همېشه هغه څه و وايي، چي د خلګو او وطن په ګټه یي، نه د مزدورو واکمنانو او پردو بادارانو په ګټه.

د هیواد نومیالی مؤرخ او نه ستړي کېدونکي مبارز - ارواښاد میر غلام محمد غبار (۱۲۷۷- ۱۳۵۷ هـ ش) په «افغانستان در مسیر تاریخ» او لوی استاد - ارواښاد علامه عبدالحي حبیبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰م - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴م) په «جنبش مشروطیت در افغانستان» کي راوړي دي، کله چي امیر امان الله خان د (۱۳۰۷ هـ ش/ ۱۹۲۸ع)کال د میزان پر پینځلسمه، په ستوري ماڼۍ کي، د انقلابي پاچا په نامه، خپل افراطي اصلاحات اعلان کړه، عبدالرحمان لودین یې په جواب کي و ویل: «ټولواک ځان انقلابي پاچا معرفي کړ، که ریښتیا هم داسي یې، نو د دولت په دستګاه کي هم باید انقلاب و مني. لس کاله کیږي، چي ټولواک په خپله د صدارت دنده پر غاړه اخیستې ده؛ خو انقلاب د صدر اعظم په توګه د داسي چا د ټاکلو غوښتنه کیي، چي خلګ یې د کارونو پوښتنه او ګرویږنه وکړای سي (غبار ۸۱۳ ؛ حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱).

په همدې لویه جرګه کي له خلګو څخه د ښځو د مخ لڅي یا لڅ مخي په اړه هم پوښتنه وسوه. ملکه ثریا هم په لڅ مخ د غونډې په تالار کي ناسته وه. ټولو برخه والو د ښځو مخ لڅي ته د تأیید سرونه وښورول؛ مګر دووکسانو - د کابل د ګمرک رییس - عبدالرحمان خان لودین او د سوداګرۍ وزیر - عبدالهادي خان داوي، ونه منله. دې دواړو کسانو و ویل: موږ د ښځو د مخ لڅي له لومړنیو پلویانو څخه یو؛ خو نه په دې شېبو کي، چي هره خوا د انګرېزانو دسیسې او توطیې رواني دي؛ او له دې مصلحانه خوځښت څخه هم فتنه جوړیږي(حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱ ؛ غبار ۸۱۳). لوی استاد - علامه حبیبي په اماني دوره کي د دې کړکېچنو سیاسي حالاتو د یوه عیني شاهد په توګه، د عبدالرحمان لودین پر دغه دقیق او عالمانه بیان دا لنډه جومله هم ورزیاته کړې ده: «او داسي هم وسوه.» (حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱).

دې ته وايي ریښتیني، خپلواک، روښانفکره، غښتلي، سرلوړي او باغروره افغانان - هغه کسان چي د هیواد د لوړو ملي ګټو د ساتني او دفاع په لار کي تر عزت او مقام څه چي، حتا خپل سر هم تېر وه. عبدالرحمان لودین خو څو کاله وروسته په سربښندني سره عملاً هم ثابته کړه، چي د وطن او خلګو د خدمت په لار کي له سر بایللو څخه هم هیڅ بېره او ډار نه لري.

د افغانانو د توري او قلم قهرمان - خوشال خان خټک (۱۰۲۲ - ۱۱۰۰ هـ ق) په «دستارنامه»کي ناحقه نه دي ویلي:

چي دستار تړي هزار دي

د دستار سړي په شمار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي بګړۍ یا دستار ترل د هر کس او ناکس کار نه دئ، په قامي او ملي جرګو کي برخه اخیستنه هم د هر کس او ناکس کار نه دئ. دا کار د هغو مړنو، خپلواکو، هوډمنو، هوښیارو او زړه سواندو کسانو کار دئ، چي خدای تعالی په شلو هونرو، کمالو او ښکو خویو نازولي یي؛ او د وطن د خپلواکۍ او ملي نوامیسو د ساتني په لار کي، له هیڅ راز قربانۍ او سربښندني څخه بېره ونه لري. که څه هم عبدالرحمان خان لودین په ظاهره نه ږیره لرله او نه بګړۍ؛ خو په ډېره مړانه اوزړورتوب تر سر تېر سو؛ اما تر آزاد ږغېدو او حقیقت ویلو تېر نسو. د عبدالرحمان لودین پر خلاف داسي کسان هم سته لکه رباني، خلیلي، سیاف، مجددي، ګیلاني، محقق او په لسګونو نور مزدوران، چي په ظاهره یې بګړۍ او دستارونه پر سر تړلي دي؛ مګر په عمل کي له هیڅ راز، وطن پلورلو، جنایتو او خیانتو څخه مخ نه ګرځیي. د همدې استدلال له مخي به د نومیالي مبارز او وتلي روښانفکر - عبدالرحمان خان لودین نوم او کارنامې تل تر تله زموږ په ملي تاریخ کي په زرینو کرښو لیکلي یي. اروا دې ښاده یي!

د لویو جرګو دود له ډېرو لنډو مهالو څخه او خنډو پرته، تر اوسه جاري دئ. ځینو واکمنانو په ښکه او ځینو نورو د تېر ایستلو او غولولو دپاره له هغه څخه کار اخیستئ دئ. له دې امله بې ځایه نه ده، چي د دې هیواد ټولي لویي جرګې د ماهیت او مضمون په لحاظ پر دوو ډلو وېشوو:

- اول هغه جرګې، چي د افغان ملت د ریښتینو استازو په ګډون جوړي سوي یي؛ او برخه والو استازو یې د اولسي باوراو ملي ګټو د ساتني درونډ مسوولیت، په پوره ایماندارۍ سره ادا کړی یي، یاني د جرګې د هغو پرېکړو سیله او ملاتړ یې کړی یي، چي په هره مانا له ملي او ولسي ګټو سره سمون ولري. دې ډول لویو جرګو ته باید بېله هرډول شک او شبهې د ملي جرګو نوم ورکړل سي؛ او پرېکړو ته یې د ملي وثیقې یا ملي تړون په توګه درناوی وسي؛ لکه د کوکران، مانجې، نارنج او شیر سرخ ملي جرګې، چي برخه والو کسانو یې د هغې زمانې واکمن فیوډالي او قبیله یي نظام ته په پام سره تر ډېره ځایه د خپلو اړونده قبیلو او سیمو استازیتوب کاوه؛ او خلګو هم د جرګو ولسي او ملي ماهیت ته په کتو سره د هغو پرېکړو او مصوبو ته په درنه سترګه کتل.

- دوهم هغه جرګې، چي د بېلابېلو حکومتو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي کړنلارو ته د تش په نامه «مشروعیت» ورکولو په مقصد جوړي سوي، جوړېږي او لا به جوړي سي. د دغه راز دولتي جرګو غړو تل د افغان خپلواک او غیرتي ولس پر ځای د واکمن رژیم د ګټو او مصلحتو استازیتوب کړئ اوکیي؛ نوځکه یې عام خلګ هیڅکله پرېکړو او مصوبو ته د ملي ارادې، ملي وثیقې یا ملي تړون په سترګه نه ګوري. داسي جرګو له امنیتي ستونزو، بې ځایه پیسو لګولو او وخت ضایع کولو پرته، نه پخوا څه ګټه رسولې، نه یې اوس رسولای سي؛ او نه به په راتلونکو وختو کي څه ګټه ولري. له دې کبله دا ډول تبلیغاتي غونډو ته د «لویو جرګو» پر ځای د «لویو دوکو» یا «لویو تېر ایستنو» اصطلاح ډېره دقیقه او مناسبه برېښي. موږ او تاسو د افغانستان په معاصر تاریخ، په تېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا تېرو دېرشو - څلوېښتو کالو کې د دغه راز درواغجنو او غولوونکو جرګو، خورا ډېر ډولونه او مثالونه ليدلي دي.

تېرو ټکو ته په پام سره، اوس اساسي پوښتنه دا ده، چې د امريکايي پوځو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندې به د کرزي د مزدور حکومت له خوا را بلل سوې لويه جرګه، څه راز ماهيت ولري؟! راسئ دې پوښتنې ته د هيواد د قانوني اسنادو او موجودو واقعيتو په رڼا کې، جوابونه ولټوو:

دامريکايانو د تپل سوي اساسي قانون د يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې، لويه جرګه د ملي شورا د غړو او د ولايتو او ولسواليو د جرګو له رييسانو څخه جوړېږي. البته د کابينې وزيران، د ستري محکمې رييس او غړي هم کولای سي د لويې جرګې په غونډو کې بې له دې چې د رايې ورکولو حق ولري، ګډون وکړي.

زموږ ګرانو هيوادوالو ته مالومه ده، چې د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې پر يو عالم شکايتو سربېره د ولسي جرګې لږ و ډېر سلو بر حاله غړو په تېرو انتخاباتو کې د راز راز ټګۍ برګۍ، سرغړونو او بې نظميو له اسيته د انتخاباتي جرمو د څېړني په اختصاصي محکمه کې، لاينحل دوسيې لرلې. په وروستيو مياشتو کې ټول شاهدان وو، چې د انتخاباتي جرمو د څېړنې د اختصاصي محکمې له خوا د معترضو کانديدانو له مجموعي شمېر څخه دو شپېته (۶۲) کسه د برياليو کانديدانو په توګه و پېژندل سوه؛ او دا کار په دې مانا دئ، چې په همدې شمېر برحال وکيلان د انتخاباتو په بېلابېلو پړاووکې د چل ول او سرغړونو له امله څارنوالۍ ته ورو پېژندل سوه.

دا ګرده سياسي- حقوقي شخړې او لګې درګې په داسي حال کې رواني دي، چې په اولسي جرګه کې په انتخاباتي تلقبو، سرغړونو او بې نظميو تورنو وکيلانو نه يوازې د انتخاباتو د اختصاصي محکمې پرېکړه او د هغې وجود په رسميت نه پېژني، بلکې په اولسي جرګه کې يې ديوه ډراماتيک مانور په ترڅ کې حتا د قضاء د «عالي شورا» د پينځو غړو په ګډون د ستري محکمې له رييس او لوی څارنوال څخه هم د باور رايه واخيسته. د اختصاصي محکمې له خوا اعلان سوي بريالي کانديدان د پخوا په شان د اختصاصي محکمې، لويې څارنوالۍ او جمهوري رياست تر منځ بې ګټې څغاستې پاستې کيې. په دې توګه، لکه څنګه چې ټول ګورو، اولسي جرګه، حکومت، قضاء او لويه څارنوالي ګرده په يوه داسي ژور سياسي- حقوقي بحران کې سره را ښکېل دي، چې ناوړه اغېزې يې هره شېبه په هيواد کې سولې او امنيت، مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنې او سياسي خپلواکۍ ته لوی ګوابن اړولای سي.

د اساسي قانون د يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو سره سم د لويې جرګې د برخه والو دوهمه ډله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولایتي جرګو(شوراوو) له رییسانو څخه جوړه ده. د دې ډلي غړي، لکه څنګه چې مالومیږي، د ملي شورا تر غړو هم زیات په پخوانیيو جنګي ډلو ټپلو او ایتلافي پوځو پوري تړلي دي؛ ځکه د ملي شورا په غړو کې د ځینو منورو او بې پرې کسانو له موجودیت څخه انکار نسي کېدای؛ خو په ولایتي جرګو کې د سیاسي او امنیتي حالاتو د خړپړتیا له امله د دغه راز کسانو شمېر ډېر لږ یا له هیڅ سره برابر دئ.

بالاخره د اساسي قانون د همدې یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې د لویې جرګې د ګډون کوونکو بله ډله د ولسوالییو د جرګو یا شوراوو رییسان دي، چې تر اوسه په هیواد کې د زیاتېدوکو ناامنییو له کبله نه د دوی څرک مالوم دئ او نه یې د اړونده جرګو.

کله چې په راتلونکې لویه جرګه کې د ولسوالییو د شوراوو د نسته والي له جهته د اټکل سوو استازو د نیمګړتیا په اړه له حامد کرزي څخه پوښتنه وسوه، هغه په تلوسې او وارخطایۍ سره و ویل: « دا خو هغه لویه جرګه نه ده، چې په اساسي قانون کې یې یادونه سوې ده؛ دا یوه عنعنوي لویه جرګه ده ، چې یوازې د امریکانو د پوځې اډو په اړه نظر ورکیي.»

دادئ د هغې« لویې جرګې» جوړښت، چې د اشغالګرانو د تپل سوي رژیم په اساسي قانون کې اټکل سوې ده؛ او د ګوډاګي حکومت له ادعا سره سم به په راتلونکو نیژدې وختو کې زموږ په ویاړلي او تاریخي هیواد کې د امریکایي عسکرو د دایمي استوګنې د ارزښتناکې ملي مسألې په اړه پرېکړه کیي.

اوس نو زموږ حقپال او دراک هیوادوال په خپله قضاوت کولای سي، چې په داسې شرایطو او حالاتو کې ایا د « ملي شورا »، « ولایتي شوراوو » او نورو په اصطلاح « انتخابي » اورګانو غړي کولای سي د حکومت په را بلل سوې « لویه جرګه» کې زموږ د خپلواکو ، سرلوړو او باغروره خلګو استازیتوب وکړي؟ ایا د کرزي د مزدور او فاسد رژیم په نمایشي« لویه جرګه» کې د غوړه مالانو ، تالي څټو او هویت بایللو مزدورانو برخه اخیستنه د هغې پرېکړو ته په « مشروعیت» ورکولو کې، څه مرسته کولای سي؟ !

کله چې د « لویې جرګې» جوړښت په دې ډول یې، بیا نو د دې پوښتنې ځای سته، چې زموږ خپلواک، سرلوړي او وطندوست خلګ به د هغې پرېکړو او مصوبو ته درناوی وکي که یا؟ ! مګر د تېرو لسو کالو جګړې، وینې، اوښکې، ورانۍ او نا امنۍ ګرده د دې روښانه واقعیت ښکارندوی نه دي، چې زموږ زړور او پیاوړي خلګ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايي يرغلګرو او د هغو د وطن پلورونکو مزدورانو ظالمانه او خاينانه پرېکړو ته د دوو توتو ارزښت نه ورکيې؟!

په تېرو لسو کالو کې د ډېرو غونډو لکه «اضطراري لويه جرګه»، «د اساسي قانون لويه جرګه»، «مشورتي جرګه» او په دې يا هغه نامه نورو جرګو د جوړولو شاهدان وو؛ خو هيڅ قلابي او دروغجنې غونډې و نه کړای سوه، زموږ د جنګ ځپلي او ويجاړي ټولنې د اساسي مسألو يانې د سراسري سولې او امنيت د تأمين، د قانون د برلاسي، د لوږې، وزګارتيا، بې عدالتۍ او هراړخيز فساد د ورکولو يا لږولو په ګټه څه کار وکړي. په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د «رسمي کولو» او «مشروع کولو» دا غونډه به د نورو تبليغاتي او نمايشي غونډو پر خلاف، نه يوازې زموږ د ملي مسألو په حلولو کې هيڅ راز مرسته ونکړي، بلکې نورو خطرناکو فتنو ته به هم لار هواره کړي، چې ژر يا وروسته به يې د پېښېدو شاهدان اوسو.

قانوني لويه جرګه، که عنعنه يي لويه جرګه، که يوه هم نه؟

ځينې افغان ليکوال او شنونکي غوښتنه کيې، چې په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د تداوم په اړه دې د سلا او مشورې د پاره د اوسني مزدور رژيم په اساسي قانون کې د تسجيل سوي لويې جرګې پر ځای يوه عنعنه يي يا دوديزه جرګه را وغوښتل سي.

ښايي د دې ښاغلو په نظر د غه ډول دوديزه «لويه جرګه» د افغانستان د کړېدلو خلګو په حق کې معجزه وکې؛ او په دې وسيله زموږ جنګ ځپلئ هيواد د امريکايي عسکرو د همېشنۍ استوګنې له شره وژغورې.کله چې يوه افغان خبريال د اولسواليو د شوراوو د رييسانو نسته والي ته په اشارې سره، د لويې جرګې د لازم نصاب د نه پوره کېدو په باره کې له حامد کرزي څخه پوښتنه وکړه، هغه په اندېښنې او وارخطايي سره جواب ورکړ: «نه نه دا هغه لويه جرګه نه ده، چې په اساسي قانون کې ياده سوې ده؛ دا يوه عنعنوي لويه جرګه ده، چې يوازې د امريکايانو د پوځي اډو په باره کې خبرې کيې.»

واقعيت دا دئ، چې په اساسي قانون کې تسجيل سوې لويه جرګه په حقيقت کې هماغه سُنتي يا دوديزه لويه جرګه ده، چې تر اوږدو پېړيو وروسته يې د يوې لوړې باوري سياسي - حقوقي مؤسسې په توګه، اساسي قانون ته لار موندلې ده. البته، د امريکايانو او جنګي ډلو ټپلو تپل سوئ اساسي قانون لومړنۍ اساسي قانون نه دئ، چې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلگو دا زور دود او دستور يې په خپلو احکامو کې نغښتئ دئ، بلکې د هیواد ځينو پخوانيو اساسي قوانينو هم کلونه کلونه مخکې د دې معتبري سياسي- حقوقي مؤسسې د ثرنگوالي په اړه ځيني حُکمونه، بيان کړي وه. له دې کبله بايد د دوديزي لويې جرگې او په اساسي قانون کې د تسجيل سوي لويې جرگې تر منځ، اصولاً څه فرق او توپير نه يي.

باید سپینه او په ډانگ پيليې و وايو، چې د پردو عسکرو او د هغو د مزدور حکومت تر کرغېړن سيوري لاندې د ملي شورا، ولايتي شوراوو او اولسوالۍ شوراوو په څېر انتخابي اورگانو يا و لويې جرگې او د اسې نورو ملي- قامي جرگو ته د خلگو د ريښتينو او باوري استازو لار موندل، له لويه سره ناممکنه خبره ده. لکه څنگه چې مو په وارو وارو ويلي دي، د اشغال، زور واکۍ او نابرابرۍ په شرايطو کې د « انتخاباتو »، « ملي شورا »، « ولايتي شوراوو »، او « اولسوالۍ شوراوو » يا « لويو جرگو» او « قومي - مشورتي جرگو » په شان موضوعات گرده هغه استعماري پروژې او پروگرامونه دي، چې د يرغلگرو پوځو د ببلابېلو جنايايتو د پټولو او د هغو گوډاگي حکومت ته د « مشروعيت» ورکولو په مقصد وخت او ناوخت طرحه کيږي؛ خو هيڅکله زموږ د کړېدلو خلگو اساسي او حياتي غوښتنو ته جواب نسي ويلاى.

په هغه غونډه کې، چې د کرزي د مزدور او فاسد حکومت له خوا به د عنعنه يي يا دوديزي لويې جرگې په نامه را غوښتل کيږي، زموږ د خلگو ريښتيني استازي نه، بلکې د دې هيواد داسي بدنام جنايتکاران، لاس پر نامه گوډاگيان او پېژندل سوي غوړه مالان غړيتوب ولري، چې په ورين تندي به د امريکايي استعمارگرانو او د هغو د خاينو نوکرانو استعماري اجندا ته هرکلى و وايي؛ او له خو نمايشي شرطو او تبصرو وروسته به د تأييد ټاپه به پر ولگيي.

ولې؟

په دې چې نه د کرزي مزدور حکومت د خلگو د ريښتينو او رسالتمندو استازو ور بللو ته تيار دئ؛ او نه هم د خلگو واقعي استازي د کرزي د تپل سوي رژيم په « لويه جرگه » کې، برخي اخيستني ته چمتو دي.

البته، د سلگونو موافقو رغو په منځ کې يو و دوه مخالف رغونه بايد هيڅکله د دې فرمايشي او نمايشي غونډې د برخه والو د ارادو د ازادۍ او استقلال په مانا ونه گڼو. د افغانستان د خلگو د ريښتينو استازو دريځ په دې برخه کې، تر لمر روښانه دئ: د پردو پوځيانو او گوډاگي رژيم واکمني، په هيواد کې د وينو تويولو، ورانۍ، لوټمارۍ، قانون ماتولو، فساد خپرولو، لوږې او بدمرغۍ له اصلي عواملو څخه دي. دې ترخو او دردونکو واقعيتو ته په پام سره، د خلگو هيڅ ريښتنی او بامسووليته استازی په دې ويجاړه او ويرجنه مېنه کې د پردو عسکرو د همېشني حضور شيطاني طرحي ته د تأييد او تصويب سر نسي ښورولاى. د خلگو واقعي استازي څنگه د خپلو بې وسه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې کسه هيوادوالو قاتلانو او جلادانو ته په خپله سرلوړې خاوره کې د دايمي چونيو اجازه ورکولای سي؟ زموږ په هيواد کي پردو اشغالگرو ته د دايمي چونيو له طرحي سره يوازي هغه مزدوران سرښورولای سي، چي په راز راز ناروا او ظالمانه معاملو کي توري گټي ولري. مگر دا ډول جنايتکاران، خاينان، غله، د مخدره موادو سوداگران او نوري دوږخي ډلي ټپلي د خپل شرمناک ژوند او تورو گټو د ساتني دپاره، په چا پوري ځانونه وتړي؟!

ايا په داسي شرايطو او حالاتو کي، د کرزي د دولت د ملي شورا غړي ، د ولايتي شوراوو رييسان او نور بې اعتباره کسان، په «لويه جرگه» کي د افغانستان د خپلواکو او سرلوړو خلگو استازيتوب کولای سي که څنگه؟! دا خبره هر چا ته روښانه ده، چي د کورنۍ او باندنۍ مافيا په پيسو ، سياسي معاملو او لاسوهنو کښېنول سوي وکيلان او د مدني ټولني په نامه څو بې نفوذه او تش په نامه استازي هيڅکله د لويي جرگې پرېکړو ته « مشروعيت» نسي ورکولای سي.

کله چي د تش په نامه لويي جرگې پرېکړي او مصوبې په ميليونو افغانانو کي هيڅ راز منښت او مشروعيت و نه لري، بيا به نو په افغانستان او سيمه کي د سولي او ثبات په راوستلو ، ترقۍ او پرمختگ کي د هغې د جوړېدو گټه په څه کي يي؟! موږ او تاسو وليده، چي د ببرک او نجيب په واکمنيو کي هم دغه راز تبليغاتي جرگې خورا ډېري جوړي سوي؛ ور بلل سوو کسانو ته به څو ورځي پرتميني مېلمستياوي جوړي؛ او په پای کي به ښه سوغاتونه هم ورکړل سوه؛ خود هيواد وتلو او ويړزلو وگړوته به يې د يوې اولسکيزي گټه نه رسېده؛ ځکه نه د جرگو برخه وال د خلگو ريښتيني او باوري استازي وه؛ او نه يې په جوړو سوو جرگو کي د خلگو پر اساسي غوښتنو او دردونو خبري کولای سوای. د کرزي د حکومت لويي جرگې هم د ببرک او نجيب تر غولوونکو جرگو ، هيڅ ښه والی او سموالی نسي لرلای. ښايي په ډېرو برخو کي تر هغو هم ډېر زيات ملي ضد ماهيت ولري.

خبري ډېري سر يې يو دئ. د پردو د توپک او نيزې تر ظالمانه سيوري لاندي، هغه هم د يوه مزدور او ککړ حکومت له خوا ، هيڅکله د يوې ريښتيني ملي او ولسي جرگې خبره نسي مطرح کېدای. د همدې استدلال له مخي به د کرزي د حکومت له خوا را غوښتل سوي نمايشي «لويه جرگه» په نهايت کي هغه څه کيي، چي امريکايي باداران يې غواړي. که څه هم په لويه جرگه کي به د ايران، پاکستان، روسيې او چين مزدوران، نه د افغانستان د خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي وياړونو د ژغورني په خاطر، بلکي د خپلو بهرنيو بادارانو د ستراتيژيکو گټو د تحقق په مقصد د امريکايي چونيو د تصويب په لار کي بېلابېلو خنډونو او خاشو ماتولو ته لمن و وهي، خو سره له هغه هم هيڅ گومان نه کيږي د هغه پلان مخه ونيسي، چي کلونه کلونه مخکي د زرگونو پوځي تلفاتو او ميليارډو ډالرو په بيه د همدې هدف دپاره په سي. آی. اې. او پينټاگان کي جوړ سوئ دئ؛ ځکه په تېرو مباحثو کي مو پر دې مسأله پوره خبري وکړې، چي اصلي هدفونه په واقعيت کي نور څه دي، بن لادن، القاعده، طالبان فقط پلمه او بهانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې باید دا خبره له یاده و نباسو، چې د کرزي د مزدور حکومت د را بلل سوي تش په نامه لويي جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو تصویب او تأیید به نه يوازي زموږ د هیواد د سترو ملي او وطني مسألو حل ته لار هواره نه کړي، بلکي په دې ورانه او پاشل سوي ټولنه کې به د جګړو، افغان وژنو، ورانيو او بدمرغيو اور ته لا زیاته لمن و وهي. په راتلونکي برخه کې د خپلو ملي او وطني مسألو د حل پر اساسي لارو او په هیواد کې د امريکايي چوڼيو په وړاندي د یوه معقول بدیل پر امکاناتو رڼا واچوو.

له امريکايي چوڼيو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورني لار

زموږ په جنګ ځپلي او غملړلي کور (افغانستان) کې د تېرو لسو کالو ترخو تجربو، په ډاګه وښوول چې د سولي، امنیت، ازادۍ، ډیموکراسۍ، قانونیت، بشري حقوقو او پرمختګ په نامه راغلي پوځونه او د هغو لاس پر نامه مزدوران ټوله حتا په خپلو جبري اتوکي هم ډبل دي. داسي ورځ نسته، چې د دې بدمرغه هیواد په ګوټ ګوټ کې د یرغلګرو فرعونانو له خوا د کوچنیانو، ښځو او سپینږرو په ګډون، لسګونه بې ګونا افغانان په وینو او خاورو ونه لړل سي. نن د هیلمند په نوزاد، پرون د نورستان په دوآب، آبله ورځ په کونړو او تر هغه مخکي په نورو کلو او بانډوکي (چې د ټولو یادونه یې ډېر ځای، وخت او حوصله غواړي) زموږ تنکییو ګلانو، زموږ خوندو، مندو، زموږ ورونه او پلرونه، د اختري د پسو په شان، په وینو کې لپتکي ووهلي؛ او لکه څنګه چې ګورو د یرغلګرو پوځو د هوايي بمبارییو او د وسله والو مخالفینو د ړندو انتحاري بریدو دا خونړۍ او زړه چاودونکې لړۍ ترننه په خورا دربي او درزي روانه ده.

تېرو لسو کالو دا هم له ورایه ثابته کړه، چې د افغاني مسألو ياني جګړې، زورواکۍ، وزګارتیا، چور او چپاو، فساد او نورو ناخوالو معقول او منطقي حل د پردو پوځو اود هغو د کنټرول لي حکومت تر وس ډېره لوړه خبره ده؛ څکه سوله او امنیت راوستل؛ د خلګو نسونه مړول؛ د زورواکو او خپلسرو حاکمانو د ډول ډول ناروا وو مخه نیول؛ په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي نظام کې د فساد او بې عدالتییو ختمول او خلګو ته د ارام او سوکاله ژوند په هیله د ښلابلو اسانتیاوو برابرول، اصلاً د استعماري ځواکو او د هغو د مزدورو جنګي او مافیايي ډلو ټپلو کار نه دئ. هیڅوک په نړۍ کې داسي هیواد نسي په ګوته کولای چي جنایتکارو، تباهکارو، چپاولګرو، زورواکو، قاچاقبرو، پلورل سوو عناصرو اوپه فساد ککړو واکمنانو دي خپلو بېوزلو او مظلومو خلګو ته د هوسا او سوکاله ژوند شرایط برابر کړي یي. علت دا دئ، چې جنګي او مافیايي ډلي ټپلي په جنګو، وژنو، اړودوړ، زورزیاتي، فساد او نورو انساني ضد سیاستو کي پربمانه ګټي لري؛ او د ژوند تر وروستۍ سلګۍ پوري، په خپل ټول واک او ځواک سره هلي ځلي کيي، چې دا باد راوړي انساني ضد ګټي وتي له لاسه و نباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره بالکل دقيقه او پر ځای ده، چي زموږ په نړېدلي او ټوک ټوک هيواد کي جنګونه، نا ارامۍ او بېلابېلي سياسي، قومي، مذهبي اولساني شخړي، جنايتکارو او خاينو ډلو ټپلو ته د لنګو غواوو حيثيت لري؛ او هيڅوک نه غواړي په هيڅ بيه دا لنګي غواووي له لاسه ورکيي. ايا هغوکسانو چي پرون خر نه لاره او نن په څو لک ډالري موټرانوکي دوري هوري چکرونه وهي ياد تورو پيسو په زور په يوه ورځ کي د ماڼيو، ښارګوټو، تجارتي مرکزو، بانکو او شرکتو څښتنان سوه، ټول په حقيقت کي د همدې جنګ، خيانت، چور، فساد او انساني ضد معاملو له برکته نه وه او نه دي؟! يو پلا د کرزيانو، رباني، سياف، دوستم، فهيم، خليلي، محقق، عبدالله، قانوني، نور، شېرزي او داسي نورو پرتمنيو ماڼيو، ډول ډول شتمنييو، ناروا معاملو، نوکرانو او چاکرانو ته وګورئ؛ او بيا په خپله قضاوت وکئ، چي د افغانانو د وينو او اوښکو دابې رحمه سوداګران، په تېرو لسو کالو کي په څه کاروبار بوخت وه؛ او تر اوسه لا څه کيي؟!

که همدا اوس په افغانستان کي جنګ، انسان وژنه او ډول ډول سياسي لوبي ودرېږي، بيا نو امريکا، غربي دولتونه، روسيه، ايران، پاکستان، هند، عربي هيوادونه او داسي نور مغرض دولتونه او سازمانونه هم لېوني نه دي، چي دې يا هغه جنګي ډلي، سياسي دلالانو، جاسوسانو او مافيايي سازمانو ته په چارښاخو ډالرورکي.

له همدې سَوَبه، ويجاړ او ټوکر ټوکر افغانستان، ژور او اساسي حل غواړي - داسي حل، چي پر ټولو ربړېدلو افغانانو سربېره، زموږګاونډيو هيوادو او نړۍ والي ټولني ته هم د منلو وړ يي. زموږ د هيواد د دو د پرش کلن ناورين معقول او منطقي حل، زما له نظره دوه لوی او اساسي اړخونه لري:
- اول دا چي د پردو مزدور، فاسد او بې کفايته حکومت بايد ژر تر ژره خپل ځای د ناپېيلو، خپلواکو، زړه سواندو او پوهو افغانانو يوه موقت ملي حکومت ته وسپاري. د دغه راز ملي حکومت د ښې پېژندني د پاره دې درانه لوستونکي د دې عاجز هغه پراخه او مفصله ليکنه وګوري، چي څه کم درې کاله مخکي د هيواد د ځينو ملي ويبپاڼو لکه «بېنوا»، «لر او بر» او ځينو نورو له لاري خپره سوه.

http://www.larawbar.com/detail.php?id=5710

- دوهم دا چي ټول ايتلافي پوځونه دې د يوه معقول او عملي زماني جدول په وړاندي کولو سره، د افغانانو سپېڅلي او خپلواکه خاوره پرېږدي؛ ځکه دا پردي پوځونه له تېرو لسو کالو راهيسي د أسامه بن لادن، القاعدې او طالب مشرانو د وژلو يا ورکولو په پلمه دې خاوري ته راغلي دي؛ خو موږ عملاً ګورو، چي په خپلسرو هوايي بمبارييو، ورانوونکو مځکنيو عملياتو، بېرحمانه ځوروَنو او بېلابېلو ناوړوکړو سره د افغانستان له ګردو مظلومو خلګو، په تېره بيا سرلوړو او خپلواکو پښتنو سره په يوه ناروا، ظالمانه او بې مفهومه جګړه کي ښکېل دي؛ او هره ورځ زموږ ببوزلي او بې ګونا اولس ته د سر او مال ستر تاوانونه اړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمونږ د بې ګونا خلګو په وړاندې د امریکايي او یتلافي قواوو دا ظالمانه او غیر عادلانه جګړه هیڅ انساني او حقوقي توجیه نلري؛ او د هغو د طراحانو دډول ډول درواغجنو ادعاوو پر خلاف یې د ترورېستي عملو ، سیمه ییزو کړکېچو ، قومي - مذهبي نفرتو او په افغانستان، سیمه او ټوله نړۍ کې د افراطي تمایلاتو له زیاتوالي او سختوالي سره مرسته کړې ده. زمونږ وینښ او هوښیار لوستونکي ښه پوهېږي، چې پخوا زمونږ په جنګ ځپلي او ناکاره هیواد کې هیڅکله د انتحاري بریدو دود او دستور چا نه پېژندئ ؛ خو اوس دا دئ په خواشینۍ سره ګورو ، چې زمونږ د ټولنیز ژوندانه یو تریخ او زړه لړزوونکی واقعیت دئ. دغه راز، د عبادتځایونو او زیارتو نړول او د قومي، فکري، مذهبي او لساني توپیرو پر بنسټ د بې ګونا خلګو وحشیانه وژنه ګرده هغه پېښې دي، چې افغانستان ته د امریکايي او ایتلافي لښکرو په راتګ سره را وټوکېدې. له همدې امله باید زمونږ له کړېدلو او جنګ ځپلو خلګو سره دا وحشیانه جګړه ژر تر ژره او تل تر تله ودرېږي.

د سي. آی. اې. مشر - لیون پنیتا ، چې ټاکل سوې ده ډېر ژر به د اوباما په کابینه کې د دفاع وزیر چوکۍ تر لاسه کړي، څه موده مخکې په خپله اعتراف وکړ، چې په افغانستان کې د القاعده شبکې د غړو شمېر تر سلو (۱۰۰) لږ دئ . د سي. آی. اې. د نوو رپوټو له مخې خو اوس دا شمېر حتا د پینځوسو او پینځه اویا (۵۰ - ۷۵) کسانو تر منځ اټکل کیږي، چې امریکايي واکداران یې د وژلو یا نیولو دپاره د میاشتې شاوخوا لس (۱۰) میلیارد ډالره لګیي . نور تفصیل د جیوپولیټیکل مانیټر، په دې لینک کې وګورئ:

http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

بې له شکه، د أسامه بن لادن وژنه په خپله هم د دغه سازمان پر سیاسي، سازماني او تبلیغاتي ظرفیت بل کلک ګوزار و. پاته سوه طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نوري وسله والي ډلي، چې د هغو وژل او ورکول نه عملي کار دئ، نه معقول. عملي په دې نه دئ، چې دا خلګ ټول د دې وطن اصلي اوسېدونکي دي؛ په خلګو کې ژوري ریښې لري؛ او له تېرو لسو کالو راهیسي یې د امریکايي او ایتلافي قواوو له بمبارییو او بریدو سره سره، خپل موجودیت او هویت خوندي ساتلئ دئ. معقول په دې نه دئ، چې دې خلګو د سیپټمبر د یوولسمي په ګډون، په نړۍ وال تروریزم کې هیڅکله لاس نه لاره؛ او هیڅ وخت یې دا نه دي غوښتي، چې د نړۍ وال تروریزم تر شا ودرېږي . بن لادن، القاعده او داسي نوري ډلي هم په واقعیت کې د امریکا ، عربو او پاکستاني آی. ایس. آی. له خوا په غاړه کي ور واچول سوې. امریکایان نسي کولای په افغانستان کې د افراطي ډلو ټېلو د ځای پر ځای کېدو مسوولیت د افغانانو پر اوږو ور واچیي.

که د افغاني ټولني واقعیتونه داسي دي، بیا نو دا بې سر و پایه پوځونه، دا ټانکونه او جهازونه او د زرګونو انسانانو د ژوند او میلیارډو ډالرو د خاوري کولو په بیه، دا بې رحمانه وژني او ورانۍ د څه دپاره؟! دا واقعیت هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چا ته ترلمر روښانه دئ، چي د ایتلافي قواوو ظالمانه بمباریيو او ړندو عملیاتو نه یوازي د تروریزم، افراطیت او تاوتریخوالي په ورکولو کي هیڅ راز مرسته و نکړه، بلکي لا نور پېلوزي يې هم پر واچاوه؛ او د دي سرکښۍ اور لمبې يې اوس داسي ګچي ته ورسولې، چي پر غمځپلو افغانانو سربېره يې د سیمي او نړۍ خلګو ته هم لوی ګواښ اړولئ دئ.

که ایتلافي فرعونانو او د پخواني شمالي اتحاد ځینو پښتون دوښمنه مزدورانو د القاعدې او طالبانو په نامه، د خپلواکو، سرلوړو او غیرتي پښتنو ونابودۍ ته ملاوي تړلي يي، دا نو کاملاً بېله خبره ده؛ خو لکه څنګه چي نورو یرغلګرو داکرغېړن خوبونه ریشتیا نکړای سواى، دوی به هم دا وحشیانه هیلي، ګور ته له ځانه سره یوسي.

په دي وجه، بېله خبرو اترو او روغي جوړي بله هیڅ لارنه لیدل کيږي؛ خو خبري اتري، مفاهمه او مصالحه له چا سره؛ د کومو اصولو له مخي؛ او کومو هدفو ته د رسېدو د پاره؟

که امریکایان او په کابل کي د هغو منفور مزدوران تصورکيي، چي د بهرني اشغال او ګوډاګي رژیم وسله وال او نا وسله وال مخالفین به، له هغه کمیسیون یا شورا سره خبرو اترو او روغي جوړي ته غاړه کښېږدي، چي برهان الدین رباني يې مشري کيي، ډېر تېروتلي او خطاوتلي دي؛ ځکه د روغي جوړي د پاره نېکو او خیرغوښتونکو منځګړو ته اړتیا سته.

منځګړیتوب یا وساطت هم له حقوقي پلوه او هم زموږ د اولسي دودو او روایتو له مخي، یوازي د هغو کسانو کار دئ، چي پر نېک او مصلحانه شهرت سربېره، د ښکېلو اړخو تر منځ شخړه یا دعوه کي، هیڅ ډول لاس یا ګټي ونه لري؛ خو موږ ټول د سر په سترګو ګورو، چي د رباني د تش په نامه شورا په جوړښت کي له څو بې واکو او کلېشه يي کسانو پرته، د افغانستان د زرګونو بې ګونا وګړو قاتلان، د کابل ښار دکنډواله کولو مسوولین او په پای کي د اوسني امریکایي اشغال تر ټولو بې ایمانه، بې رحمه او فاسد مزدوران، غړیتوب لري، چي رباني په خپله هم د دي جنایتکارانو، ورانکارو، غلو او وطن پلورونکو له ډلي څخه دئ.

اوس نو تاسي حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سئ، چي ایا د داسي جانیانو، ورانکارو، لوټمارو او شرف بایللو په سته والي کي کېدای سي په هیواد کي د جګړي او وینو تویېدو و بندولو ته هیله من اوسو؟! جواب روښانه دئ. د سولي او روغي جوړي خبري له هغو کسانو سره نسي کېدای، چي د افغانانو کور يي وران کړئ دئ؛ او زموږ د بې ګونا عزیزانو په وینو يې مځکي سرې کړي دي. د افغانستان کړېدلي او ویرژلي خلګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيڅکله د دې جانيانو او وطن پلورونکو ظلمونه او ناروا وي نسي بخښلای. امريکايان او نورو ايتلافي دولتونه بايد په خپل ټول وجود سره، په دې ترخه حقيقت وپوهېږي.

د حل لار څه ده ؟

د حل يوازنۍ لار د يوه ريښتيني موقت ملي او ولسي حکومت جوړول دي.

ايا د يوه ريښتيني ملي او ولسي حکومت لرل؛ او دا په وينو لړلې خاوره له هر ډول پردو عسکرو او پردو جنګياليو څخه پاکول، ناسمه يا ناوړه غوښتنه ده؟

گومان نه کوم له جنګي ډلوټپلو، ځينو جاسوسانو او فاسدو واکمنانو پرته، څوک د افغانانو له دې انساني، اسلامي او افغاني غوښتني سره تضاد او مخالفت ولري. راسئ په لاندي کرښو کې د دې ستر انساني، اسلامي او افغاني ارمان پر ځينو عملي اړخو يو څو لنډې خبري وکو:

له نېکه مرغه، افغانستان له بېلابېلو قومو او ټبرو څخه په هيواد کي دننه او دباندي ډېر خپلواک، زړور، غښتلي، پوه او مُخلص ملي شخصيتونه لري. دا سي ناپېيلي ملي شخصيتونه، چي ټول افغانان يې په يوه دږغ پر ايمانداری، خپلواک فکر او عمل، سربښندني، هوښياری او اخلاص آمنا کولای سي.

داسي خپلواک، ناپېيلي او په هره مانا باکفايته موقت ملي او اولسي حکومت کولای سي، دوه ستر کارونه پر مخ بوزي:

- يو دا چي له وسله والو گوندو، ډلو او شخصيتو سره د مخامخ، ښکاره او ريښتينو خبرو اترو له لاري د جنګ او ورانۍ مخه ونيسي.

- بل دا چي د ملي او اولسي کړنلارو په وړاندي کولو سره، د هغو ميليونو جنګ ځپلو او ربړېدلو هيوادوالو بالفعل ملاتړ تر لاسه کړي، چي د پردو يرغلګرو له ظالمانه اشغال او د مزدورو واکمنانو له فساد، بې عدالتييو او بې کفايتييو څخه پزي ته رسېدلي دي.

د موقت ملي حکومت دا دوې ارزښتناکي برياوې به بېله شکه د همېشنۍ سولي او ملي روغي جوړي له بريالېتوب سره لويه مرسته وکي؛ د سولي او ترقۍ جبهه به ورځ په ورځ غښتلي او د جنګ او وينو توييولو جبهه به ورځ تر بلي، تجريد او کمزوري کړي.

د موقت ملي حکومت او وسله والو مخالفينو تر منځ ازادي خبري اتري او روغه جوړه به ډېر ژر دا امکانات برابر کړي، چي ټول نابللي پردي (ايتلافي پوځونه او د مخالفينو تر څنګ ولاړ جهاديان) زموږ ورانه او غملړلي خاوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل تر تله پرېږدي. دې لوی برياليتوب ته بايد هيڅکله په سپکه سترگه و نه کتل سي؛ ځکه تر هغه مهاله، چې افغانستان په بشپړه توگه افغانانو ته نه يي پرېښوول سوئ، په دې وران او غملړلي ټاټوبي کي د سولې، امنيت او سوکالۍ تمه هم بې ځايه ده. يوازي پر ټولو افغانانو متکي ملي او اولسي حکومت کولای سي، زموږ گډ تاريخي کور د پردو له شره وژغوري.

موقت ملي حکومت به تر يوې ټاکلي مودې (د دې مودې اوږدوالی هم د ښکېلو اړخو په روغه جوړه اړه لري) وروسته، په هيواد کي عمومي انتخاباتو ته لار هواره کړي؛ او په دې توگه به د يوه ريښتني منتخب حکومت تر جوړېدو پوري، خپل ستر ملي او وطني رسالت بشپړ کړي.

زما په قاصر نظر خو د ځانگړو سياسي، اجتماعي، فرهنگي، مذهبي او اقتصادي خصوصياتو د لرلو له امله د افغانستان د سمي اداري او پرمختگ تر ټولو ښه نُسخه هم همدا ملي حکومت دئ، چي کولای سي د دې گډ تاريخي کور د ټولو ټبرو، ژبو، مذهبو، سيمو او خلگو پر حقوقو سربېره، دگاوندېيو هيوادو او نړۍ والي ټولني روا گټې هم خوندي وساتي. ما ته خو په افغانستان غوندي ټولنه کي د دولتي نظام د اداري دپاره تر دې بريالۍ، غوره او اغېزمنه لار نه ښکاري؛ ځکه په تېرو دوو دېرشو کالوکي مو په سترگو وليده، چي کيڼ او ښي (چپ او راست) افراطيت مظلومو افغانانو ته بې تباهۍ او بدمرغۍ هيڅ ورنکړه؛ او نه يې ورکولای سوای؛ ځکه افراطيت په هره بڼه او هر شکل وارداتي خټه لري؛ او زموږ د ټولني له عيني او ذهني واقعيتو سره هيڅ اړخ نه لگيي. همدا دليل دئ، چي زموږ د ټولني له سياسي، اجتماعي، فرهنگي او اقتصادي واقعيتو څخه پردي سيستمونه د خلگو له پراخ مخالفت او مقاومت سره مخامخ سوه؛ او لا به په راتلونکي کي هم مخامخ کيږي.

د دې عاجز په اند «خير الامور اوسطها» د ښي او کيڼ ځواکو له ورانوونکو افراطي سياستو څخه د افغانستان د ژغورني تر ټولو غوره لار ده؛ خو د دې منځنۍ فکري او سياسي لاري اخيستل هيڅکله د پر شا تگ، محافظه کارۍ او تسليمۍ په مانا نه دئ. د خپلواکۍ، ټولنيز عدالت، بشري حقوقو او ډيموکراټيکو ارزښتو په لار کي فردي او ډله ييز کوښښونه به په کلک هوډ او لا زيات ټينگار سره پر مخ ځي؛ اما په دې اړه د پام وړ مهم او اساسي ټکی دا دئ، چي دا پتمن او انساني تلاښونه بايد تل زموږ د خلگو عيني او ذهني ملاتړ له ځانه سره ولري. په دې مانا، چي زموږ دربدلي او ربړېدلي هيوادوال بايد د شمالي افريقا او منځني ختيځ د ځينو هيوادو د وېښو او غښتلو اولسو په څېر په افغاني ټولنه کي هم د دغسي سياسي، اجتماعي، فرهنگي او اقتصادي بدلونو د را منځ ته کولو دپاره په شعوري او نه ستړي کېدونکي ډول د مبارزې ډگر ته را ووزي؛ او په خپل مستقيم او فعال گډون سره د وخت مستبد، تپل سوي او وارداتي نظامونه پر بل مخ واړوي. البته په دې کار بايد احساسات، عقدې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي ګټي هيڅکله لار ونه لري ... تر دي عمومي خبرو وروسته، بيرته را ګرځو په وران او ويرجن افغانستان کي د ملي حکومت و تاريخي رسالت او مسوولیت ته:

د ګردو افغانانو د خوښي وړ ملي حکومت به د سولي، تفاهم، وروروليۍ، دوستۍ او نړۍ والو معيارو په چوکاټ کي له ګاونډيو هيوادو، د سيمي له دولتو، متحدو ايالاتو، لوېديځو هيوادو او نوري نړۍ سره دوستانه اړيکي وساتي؛ د هغو له علمي، تخنيکي، اقتصادي او انساني مرستو به پراخه ګټه واخلي؛ او په خپله به هم د نړۍ والي ټولني د يوه فعال او ګټور غړي په توګه، خپلو ملي او بين المللي مسوولیتو ته ټينګ پام وکي. البته، نړۍ واله ټولنه په تېره بيا امريکا، د سيمي لوی دولتونه او همسايه هيوادونه هم بايد افغانانو ته د خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستم د غوراوي پوره حق ورکړي.

شک نسته، چي په نړۍ کي د مختلفو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او کلتوري سيستمو سته والی د نړۍ والي سولي او امنيت د ټينګښت او بشري پرمختګ له خورا مهمو اړتياوو څخه ګڼل کيږي. د بېلابېلو سياسي، اجتماعي او اقتصادي سيستمو لرونکو دولتو تر منځ د سوله ييز ژوندانه زرين اصل نه يوازي د معاصرو بين المللي حقوقو دريِ مهم اصول لکه: د زور يا زور د ګواښ مخنيوی؛ د دولتو د ملي واکمنۍ درناوی؛ او د دولتو په کورنيو چارو کي نه لاسوهنه، په ښه ښه بيانوي، بلکي د بېلابېلو دولتو تر منځ د دوستۍ او همکارۍ نوري برخي او اړخونه هم را نغاړي. د سوله ييز ګډ ژوند نړۍ وال اصل پر هغو سياستو د بطلان کرښه باسي، چي په مختلفو ټولنيزو سيستمو پوري تړلي دولتونه، د دوښمنۍ او تقابل لوري ته بيايي. بالعکس دا اصل له بېلابېلو دولتو څخه د ژوندانه په ټولو برخو کي د زياتېدونکو همکاريو غوښتنه کيي (ټونکين ۸۰).

البته، د سوله ييز ګډ ژوندانه ارزښتناک حقوقي اصل ته د پخواني شوروي دولت يا نورو سوسياليستي دولتو په رنګېدو سره، هيڅ زيان نه دئ رسېدلئ. دا اصل د بشري ټولنی د ګډ ژوندانه په ټولو پړاووکي د نړۍ والي سولي، امنيت، پرمختګ او همکارۍ دايمن او اغېزمن ضامن ګڼل کيږي؛ ځکه د نړۍ بېلابېل هيوادونه د سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي پرمختګ له پلوه، لوی توپيرونه لري. له دي کبله په نړۍ کي د بېلابېلو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستمو د اجباري رنګولو او ييکه کولو په خاطر هلي ځلي، بېله شکه نړۍ واله سوله، امنيت، بشري پرمختګونه او همکارۍ له سترو ګړاوو او لانجو سره مخامخ کيي. له همدي سَوَبه بايد د هر هيواد مېشتو اولسو ته په پوره ازادۍ حق ورکړل سي، چي له خپلو ملي ځانګړتياوو او اړتياوو سره سم، د خپلو زړو نظامو او زړو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي مؤسسو د اليشولو په اړه پرېکړه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي پخوانی شوروي دولت پر نورو ملتو له هغې ډلي څخه زموږ پر هیواد د خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستم په تپلو سره، له خطرناکو عواقبو سره مخامخ سو، د امریکا متحده ایالات او غربي متحدین، زموږ ګاونډي هیوادونه، په تېره بیا پاکستان، ایران او د چین، روسیې او سعودي عربستان په څېر لوی سیمه ییزو دولتونه باید افغانستان ته د خپلي خوښي نظامو له صادرولو، په ټینګه ډډه وکړي. د افغانستان په چاروکي ټول ښکېل دولتونه یوازي د دې هیواد د یوه پیاوړي او غښتلي ملي حکومت په ملاتړلو سره کولای سي د خپلو روا ګټو د تحقق د پاره هڅه او کوښښ وکي.

په افغانستان کي یو منلئ ملي او ولسي حکومت کولای سي د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ډاډمني دفاع د پاره د ملي ګټو او بین المللي موازینو په چوکاټ کي، د اړتیا پر مهال، د امریکا د متحدو ایالاتو په ګډون له هر بهرني هیواد سره د دفاعي او ستراتېژیکي همکارۍ بېلابېل تړونونه لاسلیک کړي. د عیني اړتیاوو پر بنسټ لاسلیک سوي دا ډول ستراتیژیکو تړونونه به هیڅکله په هیواد او سیمه کي جګړو، نا ارامیو او کړکېچونو ته لمن و نه وهي؛ خو دا کار په بشپړ باور سره د او سني مزدور حکومت تر صلاحیت ډېر پورته دئ، چي د پردو د توپ او ټانک په زور، پر خلګو حکومت کیي. د داسي بې واکه او مزدور حکومت له خوا د ستراتیژیکو تړونو لاسلیک، په هیواد کي د دننه او د باندي د جګړو، وینو تویولو او بحرانو لمن نوره هم پسي پراخیي.

د رنو لوستونکو ته څرګنده ده، چي ګاونډي هیوادونه، د سیمي دولتونه او نړی وال قدرتونه د بېلابېلو طرحو او نخشو په پرمخ بیولو سره، زموږ په ګران هیواد کي متضادي ګټي لري. مزدور رژیمونه په سیاسي، اجتماعی، فرهنګي، مذهبي، اقتصادي او ستراتیژیکو چاروکي د خپلواک فکر او عمل نه لرلو په وجه دا متضادي او متناقضي ګټي نسي پوځلا کولای؛ ځکه نو په دولتي دستګاه کي ټولي شاملي مزدوري ډلي ټپلي تر وسه وسه کوښښ کیي د خپلو بهرنیيو بادارانو ګټي خوندي کړي، چي دا کار هرومرو زموږ په کورنیيو چارو کي د نورو لاسوهنکو لوبغاړو د سختو غبرګونو سبب ګرزي؛ د مثال په توګه له هند سره دوستي د پاکستاني پوځیانو دوښمني را پاريي یا په هیواد کي د چین، روسیې او ایران اقتصادي تشبثات د امریکا د متحدو ایالاتو او د هغه د لویدیځو متحدینو و پټو او ښکاره مخالفتو ته لمن وهي یا د سعودي عربستان او نورو عربي هیوادو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او مذهبي هڅي سمدلاسه د ایران د شیعه اخوندانو پر سر اور بلیي؛ او داسي نوري چپه او راسته لوبي، چي د یوه په رضایت کي د بل د دوښمنۍ او خپګان موجبات برابریيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د همدې استدلال له مخې، يوازې يو پياوړی ملي او ولسي حکومت کولای سي د يوه فعال او مثبت ناپېيلي ملي دريځ په غوره کولو سره کولای سي د ګاونډيانو، سيمه ييزو لوبغاړو او د نړۍ والي ټولني د ټولو غړو د مشروع ګټېو ساتنه وکي؛ او د نامشروع ګټېو او ناروا لاسوهنو يې په کلکه مخه ونيسي.

يو ځل بيا بايد تکرار کړو، چي په افغانستان کي بهرنۍ لاسوهني، جګړې او نا ارامۍ ټول له بهرنييو لښکرو او ګوډاګي رژيم سره نه شلېدونکې اړيکې لري. که امريکايان او ايتلافي دولتونه ريشتيا هم له تروريزم او افراطيت سره د مبارزې په خاطر افغانستان ته تللي دي، بايد د افغاني شخړو او لانجو د اساسي حل دپاره د هغو په اصلي علت او سَوَب پسي وګرځي. کله چي د بهرنييو لاسوهنو، جګړو، وينو تويولو او ورانکارييو اصلي علت له منځه ولاړ سي، بيا نو د هغو معلولونه ياني تروريزم، نا ارامۍ، زورزياتۍ، افراطيت، لوږه، بېکارۍ، وروسته پاته والی او نوري ناخوالي په خپله له منځه ځي.

که امريکا په افغانستان او شاوخوا سيمه کي د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټېو د تحقق دپاره نه، بلکي په ريشتيا سره د سوله ييز، سوکاله او متمدن افغانستان د جوړولو دپاره تللي يي، بيا نو تر هر څه وړاندي بايد د اوسني مزدور رژيم له سياسي، عسکري او مالي ملاتړ څخه، چي په هيواد کي د سولي او امنيت تر ټولو لوی او اساسي خنډ دئ، ژر تر ژره لاس واخلي؛ او د يوې بين الافغاني جرګې له لاري د هيواد د مشرتابه چاري د افغانانو يوه ريښتيني موقت ملي حکومت ته وسپاري؛ او د هغه له لارښوونو سره سم د وتلو پر ستراتيژۍ غوَر وکي.

که امريکايان د جنايتکارو، ورانکارو، جاسوسانو او غلو داوسني بې کفايته حکومت ملاتړ ته دوام ورکيي، د دې خبري مانا دا ده، چي په لوی لاس غواړي يو ځل بيا د مظلومو او بې اوازه افغانانو د چارو واګي د پخوانييو دورو په څېر وسله والو ډلو ټپلو ته په لاس ورکړي؛ او په دې توګه نورو جګړو، وينو تويولو او افراطي جريانو ته لار هواره کړي؛ ځکه ټولو افغانانو ته مالومه ده، چي د کرزي فاسد او بې کفايته حکومت هيڅکله په يوازې سر د وسله والو مخالفينو په وړاندي د مقابلې او مقاومت وس نه لري.

که د مزدور رژيم ځيني عناصر د خدای، وجدان او افغانيت په نامه څه پېژني، نو بايد له دې شرمناک، خونړي او خاينانه واک څخه لاس واخلي؛ او يوه موقت ملي حکومت ته د واک په سپارلو کي مرسته وکړي، چي په دې توګه هيواد د تنظيمي جګړو او ډول ډول استعماري فتنو له شامته وژغورل سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبره هيڅ بحث او مشاجرې ته اړتيا نه لري، چې په افغانستان کي د امريکايي عسکرو دايمي حضور زموږ د هيواد د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د محدودولو او زيانمن کولو په لارکي، ډېر خطرناک ګام دئ. له دې امله يې هيڅ خپلواک، سرلوړی او باغوروه افغان ومنلو ته غاړه نه ايږدي. امريکايي ستراتيژيستان بايد د تاريخ په اوږدو کي د افغانانو له خپلواکۍ غوښتونکو مبارزو او حماسو څخه د عبرت درس واخلي؛ او پرېږدي د زرګونو پوځيانو په قرباني کولو او ميلياردو ډالرو په ضايع کولو سره، کټ مټ هغه نتيجه ترلاسه کړي، چي تر دوی مخکي نوري يرغلګري امپراتورۍ ور سره مخامخ سوي وې. تاريخونه شاهدي ورکيي، چي د دې خپلواک او سرلوړي هيواد په غرو او رغوکي د ډېرو فاتحانو پزې په خاورو لړل سوي دي؛ ځينو يې پښې او لاسونه، ځينو يې سرونه او ځينو يې ان درست لښکرونه بايللي دي. امريکايان بايد په دې حقيتقت هم سر خلاص کړي، چي د نړۍ مؤرخانو او محققانو په ناحقه افغانستان ته د امپراتوريېو د هديرې لقب نه دئ ورکړئ!

که امريکا د تعقل او منطق پر ځای د زور او ګواښ لار ټينګه کړي، بيا نو په دې حقيقت هم بايد ښه سر خلاص کړي، چي افغانانو ته په خپل پلرني هيواد کي د پردو دايمي لښکرکوټونه، د دايمي اشغال په مانا دي؛ او د دايمي اشغال په عواقبو باني دايمي جګړو او دايمي تراژيديېو هم هر څوک ډېر ښه پوهېږي؛ ځکه نو ټوله په يوه وجود او يوه اواز له هغو سره د مبارزې او مقابلې په مورچل کي درېږي. له بله پلوه، زموږ په هيواد کي د امريکايي عسکرو دايمي استوګه، چي په هيڅ ښه او هيڅ ډول د افغانستان د مسألې د منطقي او اصولي حل لار نه ده، ټولي نړۍ ته په ډاګه ښيي، چي امريکايي واکمنان په افغانستان او سيمه کي د هغو استعماری نخشو د عملي کولو په لټه کي دي، چي پر جنګ ځپلو افغانانو سربېره د سيمې د نورو ملتو له روا او انساني ګټو سره هم څرګند تضاد لري. دغه راز نامعقولې او مستکبرانه ماجراغوښتونې، زموږ کړېدلي ملت او د سيمې نورو ملتو ته له تراژيديو او بدمرغييو پرته، هيڅ ګټه او نتيجه نسي لرلای.

د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستان بايد خپل تېر لس کلن ريکارډ يو پلا بيا له سره وګوري. دا خونړۍ ريکارډ له ورايه ښيي، چي له پردو لښکرو څخه د افغانانو کرکه او نفرت د هري ورځي په تېرېدو سره ډېر سوئ او لا ډېرېږي. د امريکايي عسکرو دايمي استوګه به بېله شکه دا کرکه او انزجار د عمومي پاڅون ګچي ته لوړ کړي.

که يو نيم لک منظم پوځ او لسګونو زرو په اصطلاح استخباراتي، امنيتي او اکملاتي قواوو په تېرو لسو کالو کي د خلګو خپلواکۍ غوښتونکي ارادې ماتي نکړای سوې، تر دې وروسته هم هيڅ دليل او ثبوت نسته، چي په عسکري چوڼيېو کي ځای پر ځای سوي د برش - څلوېښت زره عسکر به د خپلواکۍ مينو او سرسپارو افغانانو د پر شا نه تلونکي ملي پاڅون مخه ونيسي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د دې مهمې خبرې یادونه ضروري ګڼو ، چې د جنګ او تباهۍ لېونۍ لمبې به هرومرو زموږ د اسکېرلو هیوادوالو ویرجنه او ویجاړه کوډغاله نوره هم ورانه او لولپه کړي ؛ خو له هغو سره جوخت به امریکایي لښکرکوټونه او د هغو مزدور رژیم هم هیڅکله پر ارامه پرې نږدي ؛ دا اورونه او لوګي، دا وینې او اوښکې، دا ساندې او کرېږې به هرومرو د فرعونانو تر جګو ماڼیو او ارګو هم رسیږي.

انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه و وایو؟

اډه، پوځي اډه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، پایګاه، چونۍ/ چوڼۍ؟

د لغتپوهنې او ایتیمولوژۍ په رڼا کې څو لنډې خبرې

څو ورځې مخکې د هیواد خوږ ژبي، مبتکر او متفکر لیکوال - ښاغلي ډیپلوم انجنیر خلیل الله معروفي، په « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ویبپاڼه کې، د امریکایي چوڼیو په اړه، د یوې په زړه پورې مقالې په ترځ کې، د معقولو دلایلو په وړاندې کولو سره، د هیواد د لیکوالو او ژورنالیستانو پام د ایراني«پایګاه» پر ځای د خپلې ژبې د یوې خوږې تاریخي کلیمې (لشکرګاه) کارولو او رواجولو ته اړولئ ؤ، چې ماته یې هم په ریښتیا سره ډېرخوند را کړ. د «لشکرګاه» او «پایګاه» د کلیمو پر څېړنه او شننه سربېره د امریکایي چوڼیو په ردولو او کړلو کې، د ښاغلي معروفي علمي مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf

غواړم په دې لنډ بیان کې، درنو لوستونکو ته د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کې، د ښاغلي معروفي پر علمي استدلال، څو نور ټکي هم ورزیات کړم.

«اډه» یا «اډا» د ایتیمولوژۍ یا ریښه پېژندنې له نظره د هندي ژبې ټکی دئ، چې له اوږدو زمانو څخه په زیاترو هندي الاصله ژبو او پښتو کې، په پراخه توګه استعمالیږي (پلاټس ۳۷). په پښتو کې د موټروانــــو اډه، د ټــکیسیانو اډه، د ګاډیو اډه او داسې نور عبارتونه له پخوا څخه باب دي، چې په عمومي ډول د تم ځای/ تمځی، درېد ځــای/ دریدځی، ایستګاه، توقفګاه او داسې نورو په مانا دي. دا ټکی پخوا په افغاني پښتو کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، عسکري قرارګــاه ،ګارنـــیزیون او داسې نورو په مانا نه کارېدئ؛ خو په کښته پښتنوکې د اوردو ژبې د پراخې اغېــزې له کبله «فوجي اډه»، «هوایي اډه»، «د پولیسو اډه» او داسې نور عبارتونه، له پخوا څخه استعمالیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

« پوځ » کلیمه د عربي« فوج » مغغنه یا پښتو سوې بڼه ده، چي نن سبا په افغاني پښتو کي خورا ډېره کارېږي؛ او د پخوانیو مروجو کلیمو لکه لښکر، اوردو یا عسکري قوې ځای یې نیولئ دئ؛ خو لښکر، سپاه، عسکر، اوردو هغه کلیمې دي، چي له پېړییو پېړییو راهیسي زموږ په ژبه او ادب کي پراخ مقبولیت او تابعیت لري؛ او له همدې کبله یې باید ځای په بشپړه توگه د « پوځ » مغغني کلیمې ته ور نکړل سي؛ ځکه دا کار هیڅ منطق نه لري، چي خپلي زړې او اشنا عربي، پاړسي، هندي، تورکي او داسي نوري کلیمې د پردیتوب په گونا تر خاورو لاندي کو؛ او پر ځای یې نوري بې خونده او زموخته پردۍ، خو نا اشنا کلیمې ودروو؛ د مثال په ډول « سبب » داسي عربي ټکی دئ، چي د پښتو تر څنگ په عربي، پاړسي، اوردو او زموږ د فرهنگي حوزې په نورو ژبو کي هم پراخ استعمال لري. دا اسانه، ساده او مروج ټکي د کندهار په پښتني چاپېر کي افغاني رنگ اخیستی دئ؛ او له پېړییو پېړییو راهیسي د « سَوَب » په بڼه په عامو او خاصو کي دود دئ؛ په ډېري خواشینۍ سره، نن سبا د ژبې د سوچه کولو متعصب او بې خبره محتسبین د عربي توب په گونا د دې اشنا او اسانه مغغني کلیمې له کارولو مخ اړیې؛ او پر ځای یې د پښتو او عربي ژبې د یوه لغوړن ترکیب (لامل) و ببد ربغه استعمال ته ملا تړلې ده، چي په حقیقت کي له دوو برخو یاني « له » او « عمل » څخه ترکیب سوی دئ. ځیني کسان یې د جمعي په بڼه (لاملان) هم کاریې، چي تر مفرد حالت لا ډېر بې خونده او خندنی ایسي.

پر « سَوَب » سربېره ډېري نوري کلیمې هم سته، چي په پښتون مېشتو سیمو کي یې د پېړییو پېړییو په تېرېدو سره پښتني جولهٔ اخیستې ده؛ او نن د دې لرغوني ژبې د لغوي زېرمې نه بېلېدونکې برخه گڼله کیږي، چي په هیڅ بیه او هیڅ ډول یې باید له لاسه و نه باسو؛ خو له بده مرغه زموږ د ژبې بې خبره او تنگ نظره واکداران یې د پردیتوب په گونا تر خاورو لاندي کیې؛ او پر ځای یې د خپلي خوښې بې خونده او نا اشنا ټکي را باسي.

ځینو مغغن سوو ټکو خو حتا په پښتني سیمو کي تر پېړییو پېړییو مقبولیت او تابعیت وروسته زامن، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي، چي گرده یې زموږ د ملي ژبې ارزښتناکه لغوي زېرمه بلله کیږي؛ د مثال په ډول د « خرج » عربي ټکی، چي په پښتني چاپېر کي په « خرڅ » اوښتئ دئ؛ او د اوږدو تاریخي پړاوو تر تېرولو وروسته یې له نېکه مرغه دا دئ بچي، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي: « خرڅول = فروختن »، « خرڅوونکی = فروشنده »، « خرڅیلاو / خرڅلاو = فروختن »، « خرڅه = خرچه، مصرف، هزینه »، « خرڅاوو = خراج، ولخرج، اسراف کننده »، خرڅښت، خرڅېدنگ، خرڅوَنگ، خرڅېدل، خرڅېده، خرڅگیر، خرڅون، خرڅونی یا خرڅېدونکی او داسي نور، چي هر یو یې بېله مانا او بېل مفهوم لري؛ او گرده له همدې مغغن سوي مادې (خرڅ) څخه را ټوکېدلي دي.

اوس نو که د « سوچه کولو » تنگ نظره او متعصب پېښه گران په خپلو جاهلانه کوښښو سره د دې مغغن یا پښتو سوي ټکي ځای د « لگښت » په اصیل یا سوچه پښتو ټکي ډک کړي، بیاخو له « خرڅ » کلیمې څخه ټول راوتلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشتقات هم د خلګو له شک او تردید سره مخامخ کیږي؛ کرار کرار له استعماله لویږي؛ او په دې توګه زموږ د خوږې ژبې لغوي زېرمې ته لوی او نه جبران کېدونکی تاوان رسیږي. عجبه خو دا ده، چې د نړۍ پرمختللي قومونه ترګرده کوښښ کیي، چې د پردو ژبو د بېلابېلو ټکو، ترکیبو او عبارتو په اخیستلو سره د خپلو ژبو لغوي ذخیره پراخه کړي؛ مګر موږ ناپوه او بې خبره پښتنه ګران په لوی لاس د خپلې ژبې د ښکلي او سمسور بڼ ښایسته ګلونه او له میوو ډکې څانګې، په تېشه غوڅوو.

هو! د «لګښت» د اصیلي او سپېڅلي پښتو کلیمې کاروَنه او ترویج باید ښه شکه ډېر نېک او ګټور کار وګڼو؛ خو نه د «خرخ» او د هغه د مشتقاتو د نست کولو او بې رنګه کولو په بیه. د داسې مفغناتو لمن خورا پراخه ده. ګرده باید د پښتو د اصیلو یا سوچه ټکو تر څنګ، په پراخه توګه استعمال کو؛ او تل یې د خپلې ژبې د اصلي او نه بېلېدونکي برخې په توګه وګڼو.

اما د نوو ټکو د جوړولو په اړه مهمه او اساسي پوښتنه دا ده: که پېړۍ پېړۍ مخکې په خپله ژبه کې د یوه مفهوم او مدلول د افادې د پاره ساده، اسانه او مروجه کلیمه لرو، د بلې نا اشنا، زموختې او بې خونده کلیمې د جوړولو اړتیا په څه کې ده؟! ماته خو په دې کار کې له بې خبرۍ او خپلسرۍ پرته بل څه نه ښکاري. دا بحث دلته پرېږدو؛ ځکه زموږ په نیولوجیزم کې د شکلي او مانوي (معنوي) کمزوریو څېړنه او سپړنه د لوی کتاب د لیکلو غوښتنه کیي، چې دا لنډه مقاله یې ځای نه دئ.

عربي «فوج» یا د هغه مفغنه بڼه (پوځ) د برش کاله د مخه په افغاني پښتو کې رواج نه وه. یوازې یې په کښته پښتنوکې د اوردو ژبې د فرهنګی نفوذ په وجه له ډېرو وختو راهیسې، په اصلي عربي بڼه (فوج) یا نیمه عربي، نیمه مفغنه بڼه (فوځ) پراخ استعمال لاره (وبر ۷۳۱).

د پارسي ژبې په زړو متنوکې د عسکري یا پوځي اړې د پاره د «لشکرګاه» ترکیبي ټکی کار سوی دئ، چې یوه بولګه یې د هیلمند د اوسني اداري مرکز (لشکرګاه/ لښکرګاه) په تاریخي نامه کې تر اوسه هم ژوندۍ ده. لشکری بازار/ لښکري بازار، اوردو بازار او اوردوګاه (اردوګاه) د همدې مفهوم د پاره ځیني نوري مروجې کلیمې دي.

له تاریخي پلوه، بوست (بُست) د غزنویانو په لویه امپراتورۍ کې دوهم لوی ښار ؤ. غزنوي پاچهانو د مجللو او شاندارو سلطنتي ماڼیو په جوړولو سره له بوست څخه د خپل ژمني تفریحي مرکز په توګه کار اخیست. د غزنوي دورې ځینو شاعرانو لکه فرخي سیستاني او عنصري بلخي د دې ښار د پرتمنیو او با صلابته وادنیو په ستاینه کې، خورا ښایسته شعرونه ویلي دي (و.ګ. د عنصري بلخی او فرخي سیتاني دیوانونه).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوست ښار د اسلام د لومړیو فتوحاتو په زمانه کي د لښکرو استوګنځی (معسکر / لښکرکوټ) یا زموږ په اوسنۍ اصطلاح قرارګاه ؤ، ځکه یې نو د لشکرګاه یا لښکرګاه په نامه بللئ دئ. د لوی استاد - اروانباد علامه حبیبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰ع - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴ع) په عقیده د عربانو تر راتګ او د عربي ژبې تر رواجېدو دمخه، په دري ژبه کي د عسکرو د راغونډېدو او استوګني ځای ته « لشکرګاه » ویل کېده. لوی استاد په خپل ستر شهکار « تاریخ افغانستان بعد از اسلام» کي کښلي دي، چي د عربي ژبې « عسکر » کلیمه هم د دري ژبې له « لشکر» کلیمي څخه معرب سوې ده؛ او په دې توګه تر« عسکر» زړه او لرغونې ده (حبیبي، تاریخ افغانستان بعد از اسلام ۵۷۴ ؛ و بر ۷۱۳). « لشکرګاه » د هیواد د نامتو مؤرخ - اروانباد استاد علي احمد کهزاد (۱۲۸۲–۱۳۶۲ هش) د هغه ارزښتناک علمي- تحقیقي اثر نوم دئ، چي د همدې ښار تاریخي او ادبي پېښېي پکښې څېړلي سوي دي.

له بده مرغه د لشکرګاه/ لښکرګاه کلیمه اوس، د پاړسي او پښتو ژبو په ورځنیو محاورو او مکالموکي، له یوه جغرافیایي نامه پرته، په خپله اصلي مانا نه استعمالیږي. د افغاني پاړسۍ (دري) په رسمي او مطبوعاتي ژبه کي هم اوس د « لشکرګاه » ځای د ایرانیانو بې خونده او نا رسا ترکیبي کلیمې (پایګاه) نیولــئ دئ.

د پایـګـــاه (پای + ګاه) ترکیبي کلمه، لکه څنګه چي زموږ پوه او سترګه ور لیکوال - ښاغلي معروفي هم په دقت سره اشاره کړې ده، د بنسټ، بیخ، بنیاد، اساس، قاعدې، کښته برخي او داسي نورو په مانا د انګرېزي ژبې د « بېس» یا نورو اوروپایي ژبود ورته کلیمو هو بهو ژباړه ده، چي په پیل کي له یوناني ژبې څخه لاتیني ژبې ته ننوتې ده؛ په دولسمه مېلادي پېړۍ کي له لاتیني څخه زړې فرانسوۍ ؛ او بیا په څورلسمه میلادي پېړۍ کي له فرانسوي ژبې څخه انګرېزي ژبې ته ننوتلې ده؛ خو د هغې عسکري یا پوځي مانا په انګرېزي ژبه کي تر(۱۸۶۰ع)کلو وروسته دود سوې ده. د زیات تفصیل دپاره، د ریښه پېژندنې د آن لاین فرهنګ، دغه لینک وګورئ:

http://www.etymonline.com/index.php?search=base&searchmode=or

د « لښکرګاه » قسماً مفغن سوې کلیمه له پخوانو زمانو څخه په پښتو کي باب وه؛ او پښتنانه یې په کارولو کي هیڅ ستونزه او پېچومه نه لري. د دې ترکیبي ټکي اوله برخه (لښکر) په پښتو ژبه، په تېره بیا د هغې په لوېدیځه لهجه کي پراخ استعمال لري؛ او اوس د دې ژبې نه بېلېدونکې برخه بلله کیږي؛ خو د هغې دوهمه برخه یاني د « ګاه » ظرفي وروستاړی یا شاوندی د ځینو ځایو له نومو لکه « لښکر ګاه »، « قرارګاه » او نورو پرته، ډېر زیات استعمال نه لري. که په پښتو کي د « ګاه » د ظرفي وروستاړي د نه لرلو له کبله د بلي کلیمې جوړولو ته اړتیا و مومو، بیا نو کولای سو د « لښکرګاه » د مفهوم او مانا بیانولو دپاره د « لښکرکوټ » له ترکیبي ټکي څخه هم کار واخلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایتیمولوژۍ له پلوه «لښکرکوټ» له دوو بېلو ټکو «لښکر» او «کوټ» څخه جوړ سوی دئ. «لښکر» د پارسي «لشکر» مفغنه بڼه او «کوټ» د کلا (قلعه)، جنګي کلا، لوړه کلا، لو (لویه) کلا یا بالاحصار، ټینګ او مزبوت مورچل په مانا په هندي، پاړسي او پښتو کي مشترک ټکی دئ، چي ریښه یې له هندي ژبي سره پیوند لري (پلاټس ۸۵۹). د «کوټ/کوت» ټکی د پاړسي په زړو متنو کي د «کوتوال» په ترکیبي کلیمه کي د بر لیدل کیږي، خو اوس یې ځای د عربي ژبي «قلعه»، «حصار»، «بالاحصار» او د پهلوي/ پاړسي ژبي «دِژ» کلیمې نیولئ دئ. په پښتو کي د «کوټ» ټکی په ډېرو ترکیبي کلیمو او عبارتو لکه «بربښناکوټ»، «سلاح کوټ»، «شاولي کوټ»، «نادرشاه کوټ» او داسي نورو کي تر اوسه ژوندی دئ.

په لشکرګاه (لشکر + ګاه) کي لکه څنګه چي ګورو د کلیمې مانا او مفهوم له ورایه ښکاره دئ؛ کوچنی او لوی، لوستی او نالوستی ګرده په پوهېږي؛ هیڅ اضافي تشریح او توضیح ته اړتیا نه لري؛ خو «پایګاه» له بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې پرته قطعاً د لښکرګاه یا لښکرکوټ مانا نه رسیبي. په پښتو او انګرېزي کي هم د عسکري قشلې یا لښکرکوټ په مانا د «اډې» یا «بېس» کلیمه همدا ستونزه پېښوي. هرومرو یې باید د مانا د وضاحت او تفسیر دپاره یوه بله تکمیلي یا وصفي کلیمه هم راوړل سي. که څوک په پښتو کي بې وصفي کلیمې یوازي «اډه» و وایي، نو د اورېدونکي په ذهن کي سمدلاسه د موټرانو اډه، د بګییو اډه او داسي نور مفاهیم ورګرزي. په پاړسي کي هم د بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې له یو ځای کولو پرته د «پایګاه» په کارولو سره د اورېدونکي یا لوستونکي په ذهن کي د «پایګاه سیاسی»، «پایګاه مردمی» «پایګاه اجتماعی»، «پایګاه اقتصادی» او داسي نورو ماناوي او مفهومونه تېرېږي.

سربېره پردې نیمګړتیا او نا رسایي، هر صفت هم د اډې عسکري یا نظامي ځانګړتیا نسي په ګوته کولای. په دې مانا چي «نوې اډه»، «زړه اډه»، «لویه اډه»، «کوچنۍ اډه»، «شمالي اډه»، «جنوبي اډه» او داسي نور عبارتونه هیڅ یو د اډې د عسکریت خصوصیت نه جوتوي. د همدې دلیل له مخي باید له اډې سره ملګری صفت خامخا د اډې لښکري یا عسکري خصوصیت ته اشاره وکي لکه: «عسکري اډه»، «پوځي اډه»، «هوایي اډه»، «استخباراتي اډه»، «پولیسي اډه» او داسي نور، که نه نو د اډې کلیمه به په یوازیتوب سره اورېدونکو یا لوستونکو ته د هغې د دقیقي مانا په موندلو کي، لوی سرخوږی پیدا کړي؛ او د فصاحت او بلاغت د اصولو پر خلاف کار دئ، چي په لغتپوهنه کي یې ښه نه ګڼي.

که څه هم په انګلیسي ژبه کي تر (۱۸۷۰ ع) کال وروسته د «بېس» کلیمې پر پخوانیو ماناوو د هغه پوځي یا عسکري مفهوم هم ورزیات سو؛ خو سره له دې هم دا کلیمه د بل وصفي یا تکمیلي ټکي له زیاتولو پرته، د مانا په پوهېدو کي ستونزه او مشکل پېښیبي. د همدې التباس او سرخوږي د لیري کولو په خاطر زیاتره د یوه صفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

زياتولو سره کارېږي لکه: «میلیټري بېس»، «آرمي بېس»، «نېوي بېس» او داسې نور او يا يې د مفهوم د ښه وضاحت او روښانولو د پاره نور مترادف او متقارب ټکي استعمالیږي، چې ځينې يې دا دي:

army base, camp, army camp, military instillation, post, barracks, headquarters, garrison, cantonment, station.

که د ايتيمولوژۍ له اړخه وګورو «پايګاه نظامی» له دوو کاملاً بېلو کلیمو څخه جوړ سوی عبارت دئ، چې اوله کلیمه یاني «پایګاه» یې په خپله هم له «پای» او «ګاه» څخه جوړه سوې مرکبه کلیمه ده. دا دواړې کلیمې په ګډه یوازې د یوه واحد مفهوم او مانا یاني لښکرګاه یا لښکر کوټ د افادې د پاره استعمالیږي. د «پايګاه نظامی» پر خلاف، «لشکرګاه/ لښکرګاه» داسې ترکيبي کلیمه ده، چې له دوو برخو یاني «لشکر/ لښکر» او «ګاه» څخه جوړه سوې ده. د «لشکرګاه/ لښکرګاه» ټکی پر لنډوالي، سادګۍ او اسانۍ سربېره د مانا په لحاظ هم تر «پایګاه نظامی» یا پوځي اډې ښکلی، اسانه او پُر مانا دئ. البته «لشکرګاه» پر دې شکلي او مانوي (معنوي) فضیلت سربېره زموږ د هیواد له تاریخ او ادب سره هم نه شلېدونکی اړیکی لري؛ نو په دې وجه یې باید د زړښت یا لرغونتوب ښېګڼه هم له پامه و نه غورځول سي. دا ټول دلایل د دې ښکارندوی دي، چې د «لشکرګاه/ لښکرګاه» د کلیمو را ژوندی کولډېر ګټور او پرځای کار دئ، چې ویاړ یې باید زموږ د محقق او مدقق همکار - ښاغلي معروفي مُسلم حق و بولو.

اما په پښتو او دري کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، قرارګاه، لښکرګاه، لښکر کوټ یا پوځي اډې پر ځای یو بله کلیمه هم تر اوسه د خلګو په محاورو او مکالمو کې ژوندۍ ده، چې د نورو پخوانیو ټکو په شان یې باید له ورکېدو او بې رنګه کېدو څخه وژغورو. دا د «چونۍ/ چونی/ چهاونی/ چهاونۍ» کلیمه ده، چې له خورا پخوا زمانو څخه پر هندي ژبه سربېره، په ډېرو نورو هندي الاصله ژبو، پښتو او دري کې هم استعمالیږي. که څه هم نن سبا د افغانستان په رسمیاتو کې د عسکري قشلې، عسکري قرارګاه، عسکري قطعې او ګارنیزیون اصطلاحات ډېرکارېږي؛ او زموږ د ملي ټرمینالوژۍ بڼه یې اخیستې ده؛ خو سره له هغه هم په کندهار کې له عمـرونو راهیسې د «چونۍ» کلیمه د خلګو په ورځنیو محاورو او مکالمو کې ژوندۍ ده.

زما په قاصر نظر د «چونۍ/ چونی» کلیمه زموږ په پراخه سیمه او پراخو اولسو کې د عمومیت، لنډوالي، سادګۍ، روانۍ او روښانه مانا یا هغه څه پر بنسټ، چې ژبپوهان او لغتپوهان یې د فصاحت او بلاغت د اصولو په نامه یادوي، تر لښکرګاه، لښکر کوټ او پوځي اډې هم په زړه پورې برېښي؛ ځکه دا کلیمه هم له یوې خوا زموږ په ژبه کې تاریخي ریښې لري؛ او له بلې خوا تر اوسه د عام اولس په ورځنیو خبرو کې کارېږي. د لغتپوهنې اصول او قواعد هم دا حُکم کیي، که یو ټکی د دووجلا ټکو مفهوم افاده کړای سي، بیا نو دوو ټکو ترکیب ته هیڅ حاجت

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسته. دغه راز، که له پوې رېښې څخه راوتلې ساده یا بسیطه کلیمه په دوو یا درو ټکو کې بیان سوئ مفهوم، په واضح او روښانه بڼه بیان کړای سي، بیا نو له دوو ښېلو رېښو یا دوو ښېلو ټکو څخه جوړې سوې ترکیبي کلیمې ته هیڅ اړتیا نسته. لنډ والی، سادګي، اساني او د مانا بشپړتیا (جامعیت او مانعیت) د نیولوجیزم تر ټولو مهم او اساسي اصول دي. ما د هري بلې لیکنې په څېر په دې لیکنه کې هم د پښتو د لغوي زېرمې د پراخېدو او ښاینې په هیله ټولې کلیمې او ترکیبونه کارکړي دي.

ماخذونه او سرچینې

حبیبی، عبدالحی. تاریخ افغانستان بعد از اسلام. چاپ سوم. تهران: دنیای کتاب، ۱۳۶۷.

---. تاریخ مختصر افغانستان. کابل: نشر کردهٔ د کتاب چاپولو مؤسسه به همکاری انجمن تاریخ. ۱۳۴۶.

---. جنبش مشروطیت در افغانستان. چاپ جدید. قم: کمیسیون فرهنگی حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۱۳۷۲
.

خټک، خوشحال خان. د خوشحال خان ختک کُلیات. د څېړنوال محمد مؤمن پتوال، څېړنمل محمد عارف غروال او څېړنیار عبدالواجد واجد په اهتمام. کابل: د افغانستان د علومو اکاډمي، د ژبو او ادبیاتو انستیټوټ، د ادب او فولکور څانګه، ۱۳۵۸. لومړی ټوک.

شادروان، حسن. اقبال شناسی. تهران: مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۱.

عنصری بلخی. دیوان. به کوشش دبیر سیاقی. چاپ دوم. ایران: ب ن. ۱۳۲۳.

غبار، میر غلام محمد. افغانستان در مسیر تاریخ. چاپ چهارم. ایران: مرکز نشر انقلاب با همکاری جمهوری، ۱۳۶۸.

فرخی سیستانی، دیوان. به کوشش دبیر سیاقی. ایران: ب.ت.

لاهوری، علامه محمد اقبال. کلیات اقبال. به اهتمام داکتر جاوید اقبال. اشاعت ششم. کراچی: شیخ غلام علی اینډ سنز پبلیشرز، ۱۹۹۰.

(قانون اساسی افغانستان، ۱۳۸۲).

هوتک، محمد. پټه خزانه. به تصحیح و تحشیه وتعلیق عبدالحی حبیبی. کابل: پښتو ټولنه، ۱۳۲۳.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Brzezinski, Zbigniew. The Grand Chessboard : American primacy and its geostrategic imperatives. New York: BasicBooks, 1997.

Cooley, J. K. Unholy Wars, 2nd edition (London: Pluto Press, 2001).

D. I. Feldman et. al. International Law. Ed. Prof. G.I. Tunkin. English translation from the Russian edited by Muran Saifulin, Cand. Sc.(Law). Moscow: Progress Publishers, 1986.

Platts, J. T. A dictionary of Urdu, classical Hindi, and English. London: W. H. Allen & Co., 1884.

Tunkin, G.I. Law and Force in the International System. Trans. from the Russian. Moscow: Progress Publishers, 1985.

Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic. Ed. by J. Milton Cowman, 3rd. ed. Beirut: Librairi du Liban, 1980.

Websites:

http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444
www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111
http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103
http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml
http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html
http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm
http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://icasualties.org/oef/
http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm
http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_People's_Republic_of_China
http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth
http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848
http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf
http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf
http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm

http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697
http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War
http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html
http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25089
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan
http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html
http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey
http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library